

**Informator dla katechetów
Na rok szkolny 2017/2018
Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży
Kurii Metropolitalnej Warszawskiej**

WYDAWNICTWO ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

**WYDZIAŁ DUSZPASTERSTWA DZIECI I MŁODZIEŻY
KURII METROPOLITALNEJ WARSZAWSKIEJ**

ul. Miodowa 17/19, 00-246 Warszawa
tel.: 22 531 72 21; e-mail: mprzybylski@mkw.pl
czynny od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 14.00,
w czwartki dodatkowo w godz. 16.00 – 18.00

Ks. kanonik dr Marek Przybylski – Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży

tel.: 22 531 72 23, tel. kom.: 792 439 050, e-mail: mprzybylski@mkw.pl ;
przyjmuje w siedzibie Wydziału od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 13.00, w czwartki dodatkowo w godz. 16.00 – 18.00.

Do kompetencji Dyrektora Wydziału należy m.in.:

- planowanie, organizacja i nadzór nad pracą katechetyczną w archidiecezji;
- systematyczne przeprowadzanie wizytacji katechetycznych w parafiach;
- przygotowywanie pisemnych skierowań katechetów do pracy w placówkach oświatowych oraz ich wycofywanie;
- troska o odpowiednią formację katechetów;
- utrzymywanie kontaktów z władzami oświatowymi, instytucjami rządowymi i samorządowymi nadzorującymi oświatę, a także poszczególnymi placówkami oświatowymi.

s. mgr Teresa Janek USJK – Sekretariat Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży

tel. 22 531 72 21; przyjmuje w siedzibie Wydziału od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 14.00, w czwartki dodatkowo w godz. 16.00–18.00.

ks. kanonik mgr Paweł Sobstyl – Wizytator nauczania religii i rejonowy duszpasterz młodzieży w REJONIE CENTRALNYM oraz Wizytator w szkołach specjalnych

przyjmuje w siedzibie Wydziału w piątki w godzinach 9.00 – 14.00, w czwartki dodatkowo w godz. 16.00 – 18.00.

tel.: 22 531 72 26, tel. kom.: 602 315 705, e-mail: pawelsobstyl@gmail.com;

ks. kanonik mgr Jacek Łaskowski – Wizytator nauczania religii i rejonowy duszpasterz młodzieży w REJONIE PÓŁNOCNYM oraz Diecezjalny Duszpasterz Wolontariatu AW

przyjmuje w siedzibie Wydziału w poniedziałki w godzinach 9.00 – 14.00, w czwartki dodatkowo w godz. 16.00 – 18.00.

tel.: 22 531 72 26, tel. kom.: 796 629 409, e-mail: lasjacek@gmail.com;

ks. mgr Krzysztof Adamski – Wizytator nauczania religii i rejonowy duszpasterz młodzieży w REJONIE POŁUDNIOWYM

przyjmuje w siedzibie Wydziału w czwartki w godzinach 9.00 – 14.00 oraz dodatkowo w godz. 16.00 – 18.00.

tel.: 22 531 72 26, tel. kom.: 508 542 642, e-mail: adasztof@wp.pl

ks. kanonik mgr lic. Tomasz Zaperty – Wizytator nauczania religii w REJONIE ZACHODNIM i Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży

przyjmuje w siedzibie Wydziału we wtorki w godzinach 9.00 – 14.00, w czwartki dodatkowo w godz. 16.00 – 18.00.

tel.: 22 531 72 26, tel. kom.: 609 458 204, e-mail: xtomaszzaperty@gmail.com;

Do kompetencji rejonowego wizytatora katechetycznego i rejonowego duszpasterza młodzieży należy m.in.:

- systematyczne przeprowadzanie wizytacji nauczania religii w placówkach oświatowych w podległych sobie rejonach katechetycznych w porozumieniu z proboszczem parafii i dyrektorem szkoły;
- dbanie o należyty poziom nauczania religii w szkole i dobre relacje ze środowiskiem nauczycielskim, rodzicami i uczniami;
- prowadzenie dokumentacji, związanej z formacją permanentną katechetów;
- organizowanie olimpiad, konkursów, rekolekcji, dni skupienia adwentowego i wielkopostnego, warsztatów itp.;
- przygotowywanie pomocy katechetycznych i materiałów formacyjnych;
- troska o duszpasterstwo katechetów świeckich na poziomie rejonu;
- współpraca z dekanalnymi animatorami duszpasterstwa dzieci i młodzieży;
- koordynowanie działań organizacji, duszpasterstw, stowarzyszeń i ruchów skupiających dzieci i młodzież oraz troska o formację służby liturgicznej dzieci i młodzieży.

ks. kanonik dr Sylwester Jeż – Kościelny Kurator szkół katolickich, Dyrektor Centrum Edukacyjnego Archidiecezji Warszawskiej im. Piotra Skargi

tel. 22 631 90 20;

przyjmuje w siedzibie Katolickiego Zespołu Edukacyjnego im. ks. Piotra Skargi w Warszawie, przy ul. gen. Józefa Bema 73/75.

Do kompetencji Kościelnego Kuratora szkół katolickich należy planowanie, organizacja i wizytowanie szkół katolickich, znajdujących się na terenie Archidiecezji Warszawskiej.

DIECEZJALNI WIZYTATORZY NAUCZANIA RELIGII

ks. kanonik dr Marek Przybylski

ks. kanonik dr Sylwester Jeż

REJONOWI WIZYTATORZY NAUCZANIA RELIGII

REJONOWI DUSZPASTERZE MŁODZIEŻY

W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Biskup diecezjalny powołuje rejonowych wizytatorów katechizacji. Ich zadaniem jest pomoc nauczycielom religii w pracy, a także czuwanie nad realizacją programu katechetycznego w podległych sobie rejonach. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 kwietnia 1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych stanowi w § 11.1: *Do wizytowania lekcji religii upoważnieni są odpowiednio wizytatorzy wyznaczeni przez biskupów diecezjalnych Kościoła Katolickiego, właściwe władze Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz władze zwierzchnie innych kościołów i związków wyznaniowych.* Lista tych osób jest przekazana do wiadomości organom sprawującym nadzór pedagogiczny.

Koordynatorem pracy rejonowych wizytatorów, rejonowych duszpasterzy młodzieży jest Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży – ks. kanonik dr Marek Przybylski.

REJON CENTRALNY

Ks. kanonik mgr Paweł Sobstyl

Miejsce zamieszkania wizytatora rejonowego –
parafia Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie
 Rejon 1. (dekanaty: **staromiejski, śródmiejski**)

Miejsce szkoleń – Kuria Metropolitalna Warszawska
Miejsce skupień – parafia Najświętszego Zbawiciela w Warszawie
Rejon 2. (dekanaty: **mokotowski, ursynowski, wilanowski**)
Miejsce szkoleń i skupień – parafia NMP Matki Miłosierdzia na Stegnach w Warszawie

REJON PÓLNOCNY

Ks. kanonik mgr Jacek Laskowski

Miejsce zamieszkania wizytatora rejonowego –
parafia Zesłania Ducha Świętego w Warszawie na Słodowcu
Rejon 4. (dekanaty: **jelonkowski, wolski, lasecki**)
Miejsce szkoleń i skupień – parafia Bogurodzicy Maryi w Warszawie na Jelonkach
Rejon 5. (dekanaty: **bielański, żoliborski, kampinoski**)
Miejsce szkoleń i skupień – parafia Zesłania Ducha Świętego
w Warszawie na Słodowcu

REJON POŁUDNIOWY

Ks. mgr Krzysztof Adamski

Miejsce zamieszkania wizytatora rejonowego –
Dom Formacyjny WMSD - Podkowa Leśna ul. Jodłowa 3
Rejon 6. (dekanaty: **czerski, konstanciński, piaseczyński, warecki**)
Miejsce szkoleń i skupień – parafia Św. Anny w Piasecznie
Rejon 7. (dekanaty: **grójecki, mogielnicki, tarczyński**)
Miejsce szkoleń – Rodzinne Centrum Edukacyjne w Grójcu
Miejsce skupień – parafia Miłosierdzia Bożego w Grójcu

REJON ZACHODNI

Ks. kanonik mgr lic. Tomasz Zaperty

Miejsce zamieszkania wizytatora rejonowego –
parafia Matki Bożej Fatimskiej w Warszawie – Ursusie
Rejon 3. (dekanaty: **pruszkowski, raszyński, ursuski, ochocki**)
Miejsce szkoleń i skupień – parafia Opatrzności Bożej w Warszawie na Rakowcu
Rejon 8. (dekanaty: **bloński, brwinowski, grodziski**)
Miejsce szkoleń i skupień – parafia Św. Anny w Grodzisku Mazowieckim

WIZYTATORZY SZKÓŁ KATOLICKICH

ks. kanonik dr Sylwester Jeż

ks. kanonik dr Marek Przybylski

KOŚCIELNY KURATOR SZKÓŁ KATOLICKICH

ks. kanonik dr Sylwester Jeż

**DEKANALNI DUSZPASTERZE DZIECI I MŁODZIEŻY
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

Dekanalni duszpasterze dzieci i młodzieży animują duszpasterstwo w podległych sobie dekanatach. W diecezjalnych inicjatywach duszpasterskich są współpracownikami rejonowego duszpasterza młodzieży i włączają się w inicjatywy podejmowane przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży.

Imię i Nazwisko	Dekanat	Telefon	REJON
Ks. mgr Paweł Jaworski	Bielański	606 368 744	PÓLNOCNY
Ks. mgr Jarosław Nowakowski	Błoński	882 562 991	ZACHODNI
Ks. mgr Franciszek Urmański	Brwinowski	511 475 323	ZACHODNI
Ks. mgr Jakub Biernacki MIC	Czerski	22 727 35 61	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Łukasz Przybylski	Grodziski	511 668 211	ZACHODNI
Ks. mgr Kamil Falkowski	Grójecki	48 670 35 59	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Rafał Łaskawski	Jelonkowski	22 666 52 63	PÓLNOCNY
Ks. mgr Kamil Nowacki	Kampinoski	530 910 248	PÓLNOCNY
Ks. mgr Paweł Kudlak	Konstanciński	601 232 642	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Łukasz Duda	Lasecki	608 044 250	PÓLNOCNY
Ks. mgr Grzegorz Pielaszek	Mogielnicki	519 855 956	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Piotr Strakowski	Mokotowski	504 554 960	CENTRALNY
Ks. mgr Krzysztof Hałaj	Ochocki	533 888 072	PÓLNOCNY
Ks. mgr Mateusz Gluza	Piaseczyński	22 756 77 31	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Tomasz Chruścik	Pruszkowski	888 129 009	ZACHODNI
Ks. mgr Michał Jarmuszewski	Raszyński	22 720 37 27	ZACHODNI
Ks. mgr Michał Chutkowski	Staromiejski	22 831 02 89	CENTRALNY
Ks. mgr Marcin Ośko	Śródmiejski	795 465 096	CENTRALNY
Ks. mgr Jarosław Śledź	Tarczyński	22 727 70 66	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Piotr Janiszewski	Ursuski	518 680 158	ZACHODNI
Ks. mgr Zbigniew Sawiak	Ursynowski	886 719 060	CENTRALNY
Ks. mgr Piotr Pałac	Warecki	519 673 916	POŁUDNIOWY
Ks. mgr Mariusz Żołądkiewicz	Wilanowski	603 465 597	CENTRALNY
Ks. mgr Sławomir Starkowski	Wolski	602 267 122	PÓLNOCNY
Ks. mgr Marek Traczyk	Żoliborski	608 121 742	PÓLNOCNY

DORADCY METODYCZNI

Imię i nazwisko	Rejon/zakres działania	Miejsce pracy	Tel. kontaktowy	e-mail	Dyżur
Dr Marzanna Dubińska	m. st. Warszawa	Szkoła Podstawowa nr 203 w Warszawie, ul. Ks. I. Skorupki 8, tel. 22 621 32 91	604 805 123	marzenadd@tlen.pl	<i>miejsce i czas zostaną podane we wrześniu i zamieszczone na stronie internetowej www.wcies.edu.pl</i>
mgr lic. Zofia Zawadzka	szkoły ponadgimnazjalne powiatu warszawskiego zachodniego	Zespół Szkół nr 1 ul. Łąki 2, 05-970 Błonie	503 846 973	zosiazmisia@wp.pl	poniedziałek 15.00-16.30
mgr lic. Agnieszka Wiczerzańska-Perkins	m. st. Warszawa	XL L.O. im. S. Żeromskiego z oddziałami dwujęzycznymi, ul. Platynowa 1, Warszawa	504 542 222	a_wiczerzanska@poczta.fm	<i>miejsce i czas zostaną podane we wrześniu i zamieszczone na stronie internetowej www.wcies.edu.pl</i>
Dr Beata Zielińska	m. st. Warszawa	Szkoła Podstawowa nr 263 w ZS nr 52 w Warszawie, ul. Szegedyńska 11, tel. 22 834 54 23	509 936 774	bz.zielinska@gmail.com	

Zespół doradców metodycznych służy pomocą katechetom w rozwiązywaniu problemów: dydaktycznych, metodycznych, wychowawczych oraz prawa oświatowego. Prowadzi różne formy doradztwa wspierającego katechetów w podwyższaniu kwalifikacji zawodowych oraz pracę w szkole. Wspomaga katechetów opracowujących szkolne i autorskie programy nauczania, projekty edukacyjne oraz szkolne systemy wychowania. Przeprowadza hospitacje – obserwacje koleżeńskie lekcji, prowadzonych przez katechetów ubiegających się o stopień awansu zawodowego.

EKSPERT DO EGZAMINÓW ZWIĄZANYCH Z AWANSEM ZAWODOWYM NAUCZYCIELI RELIGII

Dr Beata Zielińska	m. st. Warszawa	Szkoła Podstawowa nr 263 w ZS nr 52 w Warszawie, ul. Szegedyńska 11, tel. 22 834 54 23	509 936 774	bz.zielinska@gmail.com	
---------------------------	-----------------	--	-------------	------------------------	--

PROGRAM ODPRAWY KATECHETYCZNEJ

1 września 2017 – piątek – godz. 10.00 – 12.00
(dla księży proboszczów, księży diecezjalnych i zakonnych oraz braci zakonnych uczących w szkołach)

10.00 – Rozpoczęcie spotkania

- Wręczenie dekretów księżom – dekanalnym animatorom duszpasterstwa dzieci i młodzieży
- Wręczenie dyplomów zasłużonym katechetom – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski
- Wprowadzenie – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski

10.15 – Wykład inauguracyjny p.t. „Możliwości Ewangelizacyjne podczas nauczania religii w szkole” - ks. Artur Godnarski - Szkoła Nowej Ewangelizacji św. Tymoteusza

10.45 – Wystąpienie Pani Aurelii Michałowskiej – Mazowieckiego Kuratora Oświaty

11.00 – Ks. kan. dr Marek Przybylski – Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży – omówienie pracy katechetycznej w nowym roku szkolnym, formacja permanentna katechetów (księży, sióstr i braci zakonnych, świeckich), organizacja rekolekcji, podręczniki i pomoce katechetyczne, olimpiady i konkursy

11.50 – Słowo pasterskie i błogosławieństwo katechetów – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski

1 września 2017 – piątek – godz. 13.00 – 16.00
(dla katechetów świeckich i sióstr zakonnych – I TURA)

13.00 – Msza święta pod przewodnictwem Księdza Biskupa

14.00 – Rozpoczęcie spotkania

- Wręczenie dyplomów zasłużonym katechetom – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski
- Wprowadzenie – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski

14.15 – Wykład inauguracyjny p.t. „Możliwości Ewangelizacyjne podczas nauczania religii w szkole” - ks. Artur Godnarski - Szkoła Nowej Ewangelizacji św. Tymoteusza

14.45 – Wystąpienie Pani Aurelii Michałowskiej – Mazowieckiego Kuratora Oświaty

15.00 – Ks. kan. dr Marek Przybylski – Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży – omówienie pracy katechetycznej w nowym roku szkolnym, formacja permanentna katechetów (księży, sióstr i braci zakonnych, świeckich), organizacja rekolekcji, podręczniki i pomoce katechetyczne, olimpiady i konkursy

15.50 – Słowo pasterskie i błogosławieństwo katechetów – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski

2 września 2017 – sobota – godz. 9.00 – 12.00
(dla katechetów świeckich i sióstr zakonnych – II TURA)

9.00 – Msza święta pod przewodnictwem Księdza Biskupa

10.00 – Rozpoczęcie spotkania

- Wręczenie dyplomów zasłużonym katechetom – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski
- Wprowadzenie – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski

10.15 – Wykład inauguracyjny p.t. „Możliwości Ewangelizacyjne podczas nauczania religii w szkole” - ks. Artur Godnarski - Szkoła Nowej Ewangelizacji św. Tymoteusza

10.45 – Wystąpienie Pani Aurelii Michałowskiej – Mazowieckiego Kuratora Oświaty

11.00 – Ks. kan. dr Marek Przybylski – Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży – omówienie pracy katechetycznej w nowym roku szkolnym, formacja permanentna katechetów (księży, sióstr i braci zakonnych, świeckich), organizacja rekolekcji, podręczniki i pomoce katechetyczne, olimpiady i konkursy

11.50 – Słowo pasterskie i błogosławieństwo katechetów – Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski.

Kalendarium Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży 2017/2018

Data	Wydarzenie	Godzina
1 i 2 września (piątek, sobota)	Odprawa katechetyczna przed rozpoczęciem roku szkolnego 2017/2018	zgodnie z programem
3 września (niedziela)	Powakacyjny dzień wspólnoty <i>Ruchu Światło – Życie</i> (Świątynia Opatrzności Bożej w Wilanowie)	13.00 – 17.00
4 września (poniedziałek)	Rozpoczęcie roku szkolnego 2017/2018	
7 września (czwartek)	Spotkanie organizacyjne doradców metodycznych nauczania religii z dyrektorem Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	16.00 – 16.30
7 września (czwartek)	Otwarte konsultacje katechetyczne z doradcami metodycznymi dla wszystkich katechetów (awans zawodowy, programy, ocenianie) Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela	16.30 – 18.00
10 września (niedziela)	Uroczysta Inauguracja nowego roku szkolnego w Sanktuarium Matki Bożej Nauczycielki Młodzieży na Siekierkach.	10.30 -Forum dyskusyjne; 13.00 -Msza Święta
10-16 września (niedziela – sobota)	VII Tydzień Wychowania ogłoszony przez Konferencję Episkopatu Polski <i>pt. Maryja wychowawczynią pokoleń</i> Teksty katechez do pobrania: www.tydzienwychowania.pl www.archidiecezja.warszawa.pl w zakładce dla katechetów	Zgodnie z programem
14 września (czwartek)	Spotkanie z dekanalnymi animatorami duszpasterstwa dzieci i młodzieży (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	16.00 – 18.00
16 września (sobota)	Spotkanie szkoleniowe katechetów w rejonach 1, 3, 4, 6	10.00 – 14.00
23 września (sobota)	Spotkanie szkoleniowe katechetów w rejonach 2, 5, 7, 8	10.00 – 14.00
24 września (niedziela)	Rozpoczęcie <i>Biblijnej Akademii Najmłodszych (BAN) 2018</i> w parafiach (pytania dostępne będą na stronie internetowej KOAB najpóźniej w czwartek, 21 września www.koab.pl)	Zgodnie z programem
27 września (środa)	Dodatkowe spotkanie szkoleniowe katechetów (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	10.00 – 14.00
8 października (niedziela)	XVII Dzień Papieski „Idźmy naprzód z nadzieją”. Konspekty katechez do pobrania na stronie internetowej Fundacji <i>Dzieło Nowego Tysiąclecia</i>	Zgodnie z programem
9 października (poniedziałek)	Pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę – <i>I tura</i> (dekanaty: bielański, jelonkowski, ochocki, wolski, żoliborski, czerski, kampinoski, lasecki, piaseczyński, warecki)	Zgodnie z programem
10 października (wtorek)	Pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę – <i>II tura</i> (dekanaty: staromiejski, śródmiejski, ursuski, błoński, brwinowski, grodziski, pruszkowski, raszyński)	Zgodnie z programem

11 października (środa)	Pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę – <i>III tura</i> (dekanaty: mokotowski, ursynowski, wilanowski, grójecki, konstanciński, mogielnicki, tarczyński)	Zgodnie z programem
13 – 15 października (piątek – niedziela)	Rekolekcje zamknięte dla katechetów świeckich – prowadzi Ks. prof. dr hab. Zdzisław Janiec KUL (Dom Rekolekcyjno – Formacyjny Archidiecezji Warszawskiej, ul. Dewajtis 3, Warszawa – Bielany) – <i>I tura</i>	Zgodnie z programem
14 października (sobota)	Święto Edukacji Narodowej – Dzień Nauczyciela	
1 listopada (środa)	Uroczystość Wszystkich Świętych (dzień wolny od zajęć edukacyjnych)	
9 listopada (czwartek)	Skrutynium duszpastersko – katechetyczne dla księży wyświęconych w 2012 roku.	16.00 – 19.30 Zgodnie z programem
11 listopada (sobota)	Narodowe Święto Niepodległości (dzień wolny od zajęć dydaktycznych)	
22 listopada (środa)	Etap szkolny XXVIII Olimpiady Teologii Katolickiej Łódź 2018. - <i>Pokój i nadzieja dla Europy w nauczaniu Benedykta XVI i Franciszka</i>	Zgodnie z regulaminem
24 – 26 listopada (piątek – niedziela)	IV Ogólnopolska Konferencja Katechezy Specjalnej. „ <i>Nie przeszkadzajcie im przychodzić do mnie</i> ”. Dom Rekolekcyjno – Formacyjny Archidiecezji Warszawskiej ul. Dewajtis 3 w Warszawie	Zgodnie z programem
26 listopada (niedziela)	Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata	
9 grudnia (sobota)	Skupienie adwentowe katechetów w rejonie: 1, 3, 4, 6	10.00 – 14.00
16 grudnia (sobota)	Skupienie adwentowe katechetów w rejonie: 2, 5, 7, 8	10.00 – 14.00
23 grudnia – 1 stycznia 2018	Zimowa przerwa świąteczna - Święta Bożego Narodzenia (czas wolny od zajęć edukacyjnych)	
6 stycznia 2018 (sobota)	Uroczystość Objawienia Pańskiego (dzień wolny od zajęć dydaktycznych)	
8 stycznia (poniedziałek)	Spotkanie opłatkowe z dyrektorami szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo – wychowawczych (sala konferencyjna Domu Arcybiskupów Warszawskich, ul. Miodowa 17/19) – <i>I tura</i>	17.00
9 stycznia (wtorek)	Spotkanie opłatkowe z dyrektorami szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowo – wychowawczych (sala konferencyjna Domu Arcybiskupów Warszawskich, ul. Miodowa 17/19) – <i>II tura</i>	17.00
10 stycznia (środa)	Spotkanie opłatkowe dla katechetów i nauczycieli wszystkich przedmiotów w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych (sala konferencyjna Domu Arcybiskupów Warszawskich, ul. Miodowa 17/19)	17.00
12 stycznia	Gimnazjalny Konkurs Wiedzy Biblijnej „HIERONYMUS”	14.00

(piątek)	2018 dla uczniów gimnazjów województwa mazowieckiego (etap I - szkolny , konkurs kuratotyjny)	
15 – 28 stycznia 2018	Ferie zimowe w szkołach województwa mazowieckiego	
18 i 19 stycznia 2018	Bezpłatne warsztaty katechetyczne organizowane przez Komitet KEP ds. dialogu z judaizmem oraz Muzeum Polin „Związki między chrześcijaństwem a judaizmem”. Zapisy przez internet, (w programie prelekcja i zwiedzanie wystawy w muzeum)	Zgodnie z programem
2 - 4 lutego (piątek – niedziela)	Krajowe Forum Duszpasterstwa Młodzieży Bielany ul. Dewajtis 3 Warszawa.	Zgodnie z programem
3 lutego (sobota)	Spotkanie szkoleniowe katechetów w rejonach: 1, 3, 4, 6	10.00 – 14.00
7 lutego (środa)	Dodatkowe spotkanie szkoleniowe katechetów (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	10.00 – 14.00
10 lutego (sobota)	Spotkanie szkoleniowe katechetów w rejonach: 2, 5, 7, 8	10.00 – 14.00
14 lutego (środa)	Środa Popielcowa	
15 lutego (czwartek)	Spotkanie z dekanalnymi animatorami duszpasterstwa dzieci i młodzieży (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	16.00 – 18.00
8 marca (czwartek)	Archidiecezjalna Olimpiada Wiedzy biblijnej – HIERONYMUS 2018 – etap szkolny (szkoły ponadgimnazjalne)	Zgodnie z regulaminem
24 lutego (sobota)	Skupienie wielkopostne katechetów w rejonie: 1, 3, 4, 6	10.00 – 14.00
3 marca (sobota)	Skupienie wielkopostne katechetów w rejonie: 2, 5, 7, 8	10.00 – 14.00
7 marca (środa)	Etap diecezjalny XXVIII Olimpiady Teologii Katolickiej Łódź 2018. - <i>Pokój i nadzieja dla Europy w nauczaniu Benedykta XVI i Franciszka – Kuria Warszawska</i>	Zgodnie z programem
10 marca (sobota)	Etap szkolny VII Archidiecezjalnego Konkursu SANTO SUBITO o świętym Janie Pawle II	Zgodnie z regulaminem
10 marca (sobota)	Gimnazjalny Konkurs Wiedzy Biblijnej „HIERONYMUS” 2018 dla uczniów gimnazjów województwa mazowieckiego (etap II - konkurs kuratotyjny)	Zgodnie z regulaminem 13.00
13 marca (wtorek)	XXII Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej organizowany przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” – Etap szkolny.	Zgodnie z regulaminem
20 marca (wtorek)	Etap rejonowy VII Archidiecezjalnego Konkursu SANTO SUBITO o świętym Janie Pawle II	Zgodnie z regulaminem
24 marca (sobota)	XXXIII Światowy Dzień Młodzieży przeżywany w diecezjach (Sobota przed Niedzielą Palmową) przy Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie	Zgodnie z programem
29 marca – 3 kwietnia	Wiosenna przerwa świąteczna – Święte Triduum Paschalne, Święta Wielkanocne	

5 kwietnia (czwartek)	Etap diecezjalny VII Archidiecezjalnego Konkursu SANTO SUBITO o świętym Janie Pawle II	Zgodnie z regulaminem
5-7 kwietnia (czwartek - sobota)	Etap ogólnopolski XXVIII Olimpiady Teologii Katolickiej Łódź 2018. - <i>Pokój i nadzieja dla Europy w nauczaniu Benedykta XVI i Franciszka</i> - Porszewice k. Łodzi	Zgodnie z programem
7 kwietnia (sobota)	Warszawskie Laboratorium Wiary (Teatr ROMA w Warszawie ul. Nowogrodzka 11)	Zgodnie z programem
13 – 15 kwietnia (piątek - niedziela)	Rekolekcje zamknięte dla katechetów świeckich – prowadzi Ks. prof. dr hab. Zdzisław Janiec KUL (Dom Rekolekcyjno – Formacyjny Archidiecezji Warszawskiej, ul. Dewajtis 3, Warszawa – Bielany) – II tura	Zgodnie z programem
14 kwietnia (sobota)	Gimnazjalny Konkurs Wiedzy Biblijnej „HIERONYMUS” 2018 dla uczniów gimnazjów województwa mazowieckiego (etap III - konkurs kuratotyjny)	Zgodnie z regulaminem 13.00
18 kwietnia (środa)	XXII Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej organizowany przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” – Etap diecezjalny.	Zgodnie z regulaminem
21 kwietnia (sobota)	Archidiecezjalna Olimpiada Wiedzy Biblijnej – HIERONYMUS 2018– etap diecezjalny - szkoły ponadgimnazjalne. (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	10.00
26 kwietnia (czwartek)	Gala finałowa VII edycji konkursu SANTO SUBITO o świętym Janie Pawle II - Galeria Porczyńskich w Warszawie Pl. Bankowy 1	16.00
10 maja (czwartek)	Spotkanie z dekanalnymi animatorami duszpasterstwa dzieci i młodzieży (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	16.00 – 18.00
19 maja (sobota)	Finał i Gala finałowa <i>Biblijnej Akademii Najmłodszych (BAN) 2018</i> (Kuria Metropolitalna Warszawska, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela)	10.00 – 14.00
31 maja (czwartek)	Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa – Boże Ciało	Zgodnie z programem
2 czerwca (sobota)	XXI Parafiada Służby Liturgicznej Archidiecezji Warszawskiej (Obiekty Sportowe Znicz w Pruszkowie)	Zgodnie z programem
3 czerwca (niedziela)	XI Święto Dziękczynienia na Polach Wilanowskich	Zgodnie z programem
4 – 5 czerwca (poniedziałek - wtorek)	Finał XXII Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej organizowany przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” – Niepokalanów	Zgodnie z regulaminem
15 – 17 czerwca (piątek - niedziela)	Rekolekcje zamknięte dla katechetów świeckich – prowadzi Ks. prof. dr hab. Zdzisław Janiec KUL (Dom Rekolekcyjno – Formacyjny Archidiecezji Warszawskiej, ul. Dewajtis 3, Warszawa – Bielany) – III tura	Zgodnie z programem
22 czerwca (piątek)	Zakończenie rocznych zajęć dydaktycznych	Zgodnie z programem
23 czerwca – 31 sierpnia	WAKACJE	
1 – 2 lipca (sobota – niedziela)	81 Ogólnopolska Pielgrzymka Nauczycieli i Wychowawców - Jasna Góra 2018	Zgodnie z programem

31 sierpnia (piątek)	Odprawa katechetyczna rozpoczynająca rok szkolny 2018/2019 (kościół seminaryjny p.w. Wniebowzięcia NMP i św. Józefa Oblubieńca przy ul. Krakowskie Przedmieście 52/54 w Warszawie)	Zgodnie z programem
1 września (sobota)	Odprawa katechetyczna rozpoczynająca rok szkolny 2018/2019 (kościół seminaryjny p.w. Wniebowzięcia NMP i św. Józefa Oblubieńca przy ul. Krakowskie Przedmieście 52/54 w Warszawie)	Zgodnie z programem

200 LAT METROPOLII WARSZAWSKIEJ 1818 - 2018

PRZED UTWORZENIEM DIECEZJI

Archidiecezja Warszawska sięga korzeniami archidiakonatu czerskiego, który powstał w 2. połowie XI w., w ramach Diecezji Poznańskiej. Na przełomie XIII i XIV w. z racji swego korzystnego położenia Warszawa przejęła prymat wśród grodów Mazowsza. W 1320 r. była już kasztelanią, w XIV w. stała się ośrodkiem życia polityczno-administracyjnego. Dlatego książę Janusz I Starszy stwierdziwszy, że Czersk stracił znaczenie obronne, po przebudowie zamku w Warszawie przeniósł tu swoją stolicę. Pewny jest też fakt przeniesienia w 1402 r. kapituły kolegiackiej z Czerska do Warszawy, na mocy bulli papieża Bonifacego IX „Humilibus et honestis”, z 12 listopada 1399 r. Kościół farny podniesiono do godności kolegiaty w 1406 r. Książę Janusz I Starszy nosił się z zamiarem wszczęcia starań o erekcję Diecezji Warszawskiej, ale plany te zostały pokrzyżowane brakiem zgody króla Władysława Jagiełły i biskupów poznańskich. Warszawa w tym okresie była już silnym ośrodkiem duszpasterstwa miejskiego, zorganizowanego w bractwa, wśród których najbardziej znane było bractwo dobroczynne. Na terenie Warszawy powstawały też nowe parafie i świątynie, takie jak pw. św. Marcina i pw. św. Anny.

Systematycznie wzrastało znaczenie Warszawy jako stolicy archidiakonatu, w skład którego wchodziły dekanaty: błoński, garwoliński, gąbiński, latowicki, liwski, mszczonowski, grójecki, piaseczyński, sochaczewski i warecki.

Od 1504 r. działał w Warszawie wybitny kaznodzieja i mistyk, autor wielu pieśni religijnych, Władysław z Gielniowa, bernardyn, późniejszy błogosławiony i patron stolicy. W 1596 r. król Zygmunt III Waza przeniósł do Warszawy stolicę państwa, co wiązało się z przeniesieniem do tego miasta najwyższych władz państwowych i nurtu życia politycznego. Tu zaczęły powstawać rezydencje magnackie i biskupie, a także rezydencje urzędników królewskich. W okresie tym nastąpił szybki rozwój miasta we wszystkich sferach.

Kolejnym stopniem usamodzielnienia się archidiakonatu było zamieszkanie w Warszawie biskupów poznańskich. Oni to od 2. połowy XVII w. zaczęli tytułować się biskupami nie tylko poznańskimi, ale także warszawskimi, i chętnie rezydowali w stolicy. Pierwszym rezydującym w Warszawie biskupem poznańskim był Stefan Wierzbowski (1663-1687).

Po drugim rozbiore Polski (1793) zmieniła się sytuacja polityczna i kościelna. Ponownie nabrała znaczenia sprawa usamodzielnienia się archidiakonatu. Ostatni król Rzeczypospolitej Stanisław August, idąc za wskazaniem sejmu grodzieńskiego z 1793 r., rozpoczął starania o utworzenie z archidiakonatu biskupstwa warszawskiego. Brat króla, książę prymas Michał Jerzy Poniatowski, chciał połączyć Warszawę z Gniezmem unią

personalną. Stolica Apostolska, odpowiadając na te zabiegi króla, oddała archidiaconat w zarząd „tam spiritualibus quam temporalibus” arcybiskupowi Gniezna, dekretem „Quam Eminentissimus”, z 12 stycznia 1794 r., sygnowanym przez papieża Piusa VI.

Po upadku powstania kościuszkowskiego Warszawa znalazła się pod panowaniem rosyjskim. Zaborca, chcąc pozyskać zwolenników dla swojej polityki, podjął na nowo sprawę utworzenia Diecezji Warszawskiej. Okazało się to jednak niemożliwe, ponieważ na mocy traktatów rozbiorowych Warszawa znalazła się pod rządami pruskimi. 9 stycznia 1796 r. wojska pruskie wkroczyły do Warszawy. Zagarnięte ziemie podzielono na 2 prowincje. Nabyte terytoria po lewej stronie Wisły wraz z Warszawą wcielono do tzw. Prus Południowych, a do Warszawy przeniesiono stolicę prowincji. Teren ten prawie w całości zamieszkiwali Polacy, toteż władze, by nie zrażać miejscowej ludności i stopniowo włączać te ziemie do państwa pruskiego, prowadziły ostrożną politykę, także wobec Kościoła, który według ocen władz pruskich miał znaczący wpływ na mieszkańców tych ziem. Trzeba było szukać rozwiązań pozwalających zważyć z pruską racją stanu interesy Kościoła i tej racji stanu je podporządkować. Tu leży jedna z przyczyn utworzenia nowej organizacji kościelnej na zajętych ziemiach polskich. Podstawę prawną dla tych dążeń stanowiła uchwała sejmu grodzieńskiego z 1793 r.

Król pruski Fryderyk Wilhelm II, uzurpując sobie prawa, jakie w kwestii mianowania kandydatów na urzędy kościelne przysługiwały monarsze polskiemu, nie czekając na rezultat rokowań z Rzymem, 20 lutego 1797 r. wydał patent nominacyjny dla Józefa Bończy Miaskowskiego. Nominat, dotychczasowy prepozyt kapituły poznańskiej, był dobrze znany władzom pruskim. Brak obecnie pełnej dokumentacji, która naświetliłaby cały przebieg rokowań z Rzymem. Nie musiały być one jednak skomplikowane, skoro jeszcze w tym samym roku, 23 listopada, powołany został specjalny delegat Rzymu – w osobie biskupa kujawskiego, Józefa Ignacego A. Rybińskiego – do prowadzenia procesu informacyjnego. 3 stycznia 1798 r. bp Rybiński wysłał do kapituły kolegiackiej list, prosząc o odpowiedź na postawione pytania, potrzebne do prowadzenia procesu. Otrzymawszy żądany materiał, bp Rybiński otworzył proces informacyjny na temat przyszłego biskupstwa i nominata Józefa Miaskowskiego. Proces odbywał się w Warszawie od 14 do 18 kwietnia. Z materiału procesowego dowiadujemy się dużo zarówno na temat przyszłego biskupa, jak i Kościoła warszawskiego. Warszawa liczyła wówczas 60 tys. mieszkańców. Kolegiata była kościołem parafialnym, a od 1669 r. była zrównana z kościołami katedralnymi, co potwierdził papież Klemens XI w 1715 r. W kapitule zasiadało 7 prałatów i 12 kanoników. Obok kolegiaty stał murowany, wymagający remontu dom biskupów poznańskich, ale dla przyszłego biskupa przewidziano dawny pałac prymasowski, który był w dobrym stanie. Oprócz parafii kolegiackiej Warszawa posiadała jeszcze 3 parafie w samym mieście i 2 podmiejskie. W stolicy istniały też liczne klasztory i domy zakonne. Na jej terenie pracowali: kanonicy regularni, pijarzy (2 kolegia), kanonicy regularni laterańscy, augustianie, paulini, franciszkanie konwentualni, bernardyni, reformaci, kapucyni, dominikanie (2 klasztory), karmelitanie (2 klasztory) i trynitarze. W sumie było tu 15 męskich klasztorów i domów zakonnych. Spośród zakonów żeńskich w Warszawie były obecne: brygidki, karmelitanki, sakramentki, siostry miłosierdzia i wizytki. Pod Warszawą znajdowało się jeszcze 12 klasztorów męskich i 2 żeńskie. Ponadto zeznania przynosiły informację o tym, że Warszawa posiada 6 szpitali, będących jednocześnie przytułkami. Przy prawie wszystkich kościołach istniały bractwa świeckie, w tym 2 dla narodowości niemieckiej. W Warszawie znajdowały się 2 seminaria duchowne: jedno prowadzone przez misjonarzy św. Wincentego à Paulo, drugie przez bartoszków, zwanych komunistami.

W CZASACH ZABORÓW

Bullę erygującą Diecezję Warszawską „Ad universam agri Dominici curam” wydał Pius VI 16 października 1798 r. Bulla podnosiła miasto Warszawę do godności stolicy

biskupiej, kolegiacie nadawała rangę katedry, wytyczała ramowe granice nowej diecezji i stwierdzała, że odtąd zostaje ona wyjęta spod władzy biskupa poznańskiego i będzie stanowiła samodzielną jednostkę kościelną, wyłączoną również spod jurysdykcji Gniezna i podlegającą bezpośrednio Stolicy Apostolskiej. W chwili ustanowienia Diecezja Warszawska liczyła oprócz Warszawy 7 dekanatów: błoński, grójecki, gąbiński, mszczonowski, piaseczyński, sochaczewski i warecki. Na terenie diecezji było 108 kościołów, a zamieszkiwało ją ponad 150 tys. wiernych.

W 2 lata po zaistnieniu diecezji w granicach wyznaczonych bullą, 9 września 1800 r. Pius VII dołączył do niej parafie leżące na prawym brzegu Wisły: Pragę, Wieliszew, Tarchomin, Nowy Dwór, Chotomów i Nieporęt. Zostały one oddzielone od Diecezji Płockiej i przyłączone do Diecezji Warszawskiej jako osobny dekanat praski.

Po śmierci bp. Miaskowskiego władze pruskie chciały skasować powstałą 6 lat wcześniej diecezję, ale Stolica Apostolska nie wyraziła na to zgody. Natomiast po utworzeniu Królestwa Polskiego (1815) car Aleksander I oświadczył abp. Ignacemu Raczyńskiemu, że jako „poddany pruski nie będzie mógł ze względów politycznych pełnić jurysdykcji kościelnej w znajdującej się w granicach Królestwa diecezji warszawskiej, której arcybiskup był administratorem”. Znowu trzeba było dostosować administrację kościelną do nowej rzeczywistości politycznej. Już w konstytucji Królestwa Polskiego Aleksander I zaznaczył, że chce mieć w Warszawie metropolitę, który dokonywałby koronacji cara na króla Królestwa. Stąd w konstytucji znalazł się zapis o przyszłym arcybiskupstwie. Warszawa, która po utworzeniu Królestwa stała się znowu stolicą państwa, musiała mieć swojego arcybiskupa. Dlatego też Komisja Wyznań i Wychowania Publicznego opracowała 22 grudnia 1816 r. specjalny memoriał w sprawie utworzenia metropolii i arcybiskupstwa w Warszawie. Rozpoczęły się pertraktacje z Rzymem. Porozumienie między Stolicą Apostolską a rządem carskim zostało zawarte 18 stycznia 1818 r., a już 12 marca Pius VII, bullą „*Militantis Ecclesiae regimini*”, podniósł do godności Kościoła metropolitalnego dotychczasowy Kościół biskupi i zastrzegł sobie na przyszłość przydzielenie warszawskiemu Kościołowi metropolitalnemu biskupich Kościołów diecezjalnych. Druga bulla, „*Ex imposita nobis*”, z 30 czerwca 1818 r., wyznaczała diecezje, które wchodziły w skład nowej metropolii. Oprócz Archidiecezji Warszawskiej do metropolii należały diecezje: krakowska, lubelska, sandomierska, włocławska, płocka, podlaska i sejneńska. W takim stanie metropolia funkcjonowała do powstania styczniowego. Po powstaniu car zniósł Diecezję Podlaską, która została ponownie przywrócona dopiero w 1918 r. Natomiast w 1880 r. Diecezja Krakowska została wyłączona z metropolii i poddana bezpośrednio Stolicy Apostolskiej. W zamian przywrócona do życia Diecezja Kielecka znalazła się w granicach Metropolii Warszawskiej. Arcybiskup warszawski, jako metropolita, otrzymał szereg praw i przywilejów. Na wniosek cara, Pius VII przyznał mu tytuł prymasa Królestwa Polskiego i przywilej noszenia szat purpurowych na wzór kardynałów Kościoła Rzymskiego. Oprócz uprawnień o charakterze kościelnym, metropolia posiadała też niektóre prerogatywy o charakterze politycznym. Po powstaniu listopadowym uprawnienia polityczne arcybiskupów warszawskich zostały mocno ograniczone, w latach 60. zreorganizowane, a wreszcie po powstaniu styczniowym zawieszono.

Powstała w 1818 r. Metropolia Warszawska właściwie cieszyła się poparciem tylko cara Aleksandra I, gdyż już jego następcę, Mikołaj I, odnosił się do niej nieufnie. Brało się to stąd, że arcybiskupi warszawscy troszczyli się nie tylko o sprawy kościelne, ale i narodowe, a sama Warszawa była zbyt polska, by mogła cieszyć się poparciem carów. Dlatego też w ramach represji po powstaniu listopadowym rząd carski chciał znieść Metropolię Warszawską, a uprawnienia metropolitalne przekazać metropolicie mohylewskiemu. Podobnie rzecz się miała po powstaniu styczniowym. Jednakże i w jednym, i w drugim przypadku Stolica Apostolska nie wyraziła na to zgody.

W CZASACH II RZECZPOSPOLITEJ

Z chwilą odzyskania przez Polskę niepodległości przed Kościołem w Polsce stanęły nowe, trudne zadania. Przebudowy domagała się sama organizacja diecezjalna i wewnątrz diecezji.

Kolejną trudnością była sprawa integracji duszpasterstwa, czy wreszcie kwestia odrodzenia moralnego zubożniałego i zdemoralizowanego przez wojnę społeczeństwa. Świadom tego wszystkiego pierwszy arcybiskup Warszawy w II Rzeczpospolitej – Aleksander Kakowski już w 1917 r., a więc jeszcze przed odzyskaniem niepodległości, zwołał do Warszawy zjazd Episkopatu z wszystkich 3 zaborów, aby wspólnie radzić nad tymi problemami. Bez wątplenia kard. Kakowski był człowiekiem dobrze przygotowanym i odpowiednim na te trudne czasy. Pod jego kierownictwem Kościół w Archidiecezji Warszawskiej starał się nie wchodzić w żadne partyjne układy, będąc otwartym dla wszystkich. On sam tak o tym mówił w 1919 r., przed wyborami do sejmu: „Jestem arcybiskupem, metropolitą warszawskim, a na terenie mojej diecezji żyją nie tylko zwolennicy Narodowej Demokracji, ale również „Piasta” i „Wyzwolenia”, a także socjaliści i komuniści, a ja jako biskup jestem odpowiedzialny przed Bogiem za wszystkich – nie wolno mi być biskupem jednej tylko partii, chociażby najbardziej życzliwej Kościołowi”.

Podczas jego pasterzowania zostało erygowanych w archidiecezji 50 nowych ośrodków parafialnych. Zasługą kardynała było również utworzenie przez Benedykta XV, w 1920 r., Diecezji Łódzkiej. Powstała ona z 5 dekanatów wydzielonych z Archidiecezji Warszawskiej. Wobec licznych problemów duszpasterskich, jakie ujawniły się po odzyskaniu niepodległości, został zwołany w Warszawie synod, który w 1922 r. uporządkował prawo i wytyczył nowe kierunki działalności Kościoła. Kard. Kakowski, aby usprawnić działalność duszpasterską, dokonał podziału diecezji na 19 dekanatów. Kolejna zmiana granic Archidiecezji Warszawskiej nastąpiła 28 października 1925 r., na mocy konkordatu ze Stolicą Apostolską, która bullą „Vixdum Poloniae unitas” wprowadziła nowy podział diecezji polskich.

W okresie międzywojennym nastąpiło ożywienie życia religijnego w archidiecezji. Powstały nowe ośrodki duszpasterskie, rozwinęło się duszpasterstwo stanowe, charytatywne i wydawnicze. Powstało wiele czasopism i dzienników katolickich. Wielką w tym zasługą ks. Ignacego Kłopotowskiego, dziś błogosławionego, ówczesnego proboszcza na warszawskiej Pradze i założyciela zgromadzenia sióstr loretańskich. Na uczelniach polskich powstało duszpasterstwo akademickie. W Warszawie na ten cel oddano pobernardyński kościół pw. św. Anny, w którym działali wybitni duszpasterze, tacy jak ks. Edward Szwejnic i ks. Edward Detkens. Szczególną rolę w formacji intelektualno-duchowej społeczeństwa pełniło jezuickie środowisko w Warszawie i franciszkańskie w Niepokalanowie oraz prężnie działające organizacje i stowarzyszenia, a wśród nich przede wszystkim Akcja Katolicka, powołana przez kard. Kakowskiego.

W skali nie tylko Warszawy, ale i całego kraju wyraźnie rosły kadry inteligencji o pogłębionej świadomości chrześcijańskiej i poczuciu odpowiedzialności za Kościół. Jednym z wychowawców nowej inteligencji był warszawski kapłan, ks. Władysław Kornilowicz. Z jego osobą łączy się też wielkie dzieło m. Elżbiety Róży Czackiej i powołanego przez nią Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża. W Laskach pod Warszawą stworzyli oni nowoczesny zakład dla ludzi ociemniałych i zarazem ośrodek szeroko otwarty dla wszystkich poszukujących Boga. Wokół ks. Kornilowicza i Lasek skupiła się grupa ludzi wybitnych, szeroko otwartych na świat i ludzi innych przekonań.

W 1919 r. kard. Kakowski konsekrował w katedrze warszawskiej nuncjusza apostolskiego w Polsce, Achillesa Rattiego, późniejszego papieża Piusa XI.

OKRES II WOJNY ŚWIATOWEJ

Kard. Kakowski zmarł 30 grudnia 1938 r. W 8 miesięcy później wybuchła II wojna światowa. Stolica Apostolska nie zdążyła mianować nowego ordynariusza. Do 1946 r., a więc do chwili przybycia kard. Augusta Hlonda, Archidiecezją Warszawską kierowali administratorzy: abp Stanisław Gall, pierwszy biskup połowy Wojska Polskiego, a po nim sufragan warszawski – abp Antoni Szlagowski. Archidiecezja Warszawska podzieliła losy całego polskiego Kościoła i narodu. W wyniku wojny w samej Warszawie uległa zniszczeniu większość świątyń, zostało zamknięte seminarium. Archidiecezja poniosła też duże straty wśród kleru diecezjalnego i zakonnego. Szacuje się je na 11,5 proc. stanu przedwojennego, nie licząc tych księży, którzy przeżywszy obozy i więzienia, zmarli wkrótce po uwolnieniu. Spośród rozstrzelanych i zamęczonych świętym został ogłoszony franciszkanin konwentualny – o. Maksymilian Maria Kolbe, zaś błogosławionymi: ks. Roman Archutowski, rektor seminarium duchownego w Warszawie, aresztowany m.in. za pomoc niesioną Żydom, ks. Edward Detkens, duszpasterz młodzieży akademickiej, ks. Michał Woźniak i ks. Michał Oziębłowski, proboszcz i wikariusz parafii pw. św. Wawrzyńca w Kutnie, aresztowani za gorliwą służbę duszpasterską i wierność Chrystusowi i Jego Kościołowi, oraz ks. Zygmunt Sajna, dziekan i proboszcz z Góry Kalwarii.

Szczególną działalnością Archidiecezji Warszawskiej w okresie wojny była pomoc niesiona prześladowanym i eksterminowanym przez okupanta Żydom. Wielu księży i wiele sióstr zakonnych, mimo grożących represji i niejednokrotnie za cenę utraty życia, niesło pomoc ludności żydowskiej. Plebanie, kościoły i inne zabudowania kościelne w Warszawie i poza nią stały się miejscem schronienia i przetrwania dla wielu Żydów. Także na terenie Warszawy grupa działaczy katolickich, skupionych we Froncie Odrodzenia Polski, z Zofią Kossak na czele, zainicjowała akcję pomocy Żydom, która przybrała ramy organizacyjne w postaci Rady Pomocy Żydom przy Delegaturze Rządu na Kraj.

W czasie powstania warszawskiego kapłani wspierali powstańców posługą sakramentalną i modlitwą na polu walki oraz ofiarną posługą w szpitalach. W powstaniu zginęło 23 kapłanów, zniszczona została większość warszawskich kościołów.

ODBUDOWA PO ZNISZCZENIACH WOJENNYCH

4 marca 1946 r. decyzją Stolicy Apostolskiej została ustanowiona unia personalna między Warszawą i Gniezmem. Prymas Polski kard. August Hlond, dotychczasowy arcybiskup Gniezna i Poznania, przestał być arcybiskupem Poznania, natomiast został arcybiskupem Warszawy. Od tej też chwili pełne dziedzictwa prymasowskie Gniezno łączy się coraz bardziej z Warszawą, będącą centrum życia społecznego, politycznego i kulturalnego. Wkrótce po swoim ingresie do prokatedry, kard. Hlond konsekrował dla Archidiecezji Warszawskiej 2 biskupów pomocniczych: ks. Zygmunta Choromańskiego i ks. Wacława Majewskiego. Niebawem powołał też do życia Prymasowską Radę Odbudowy Kościołów, której zadaniem była troska o odbudowę świątyń, leżących w gruzach od czasu powstania warszawskiego. Podzielił też Warszawę na 2 dekanaty: warszawski północny i warszawski południowy, i powołał 4 nowe: nowodworski, pruszkowski, piaseczyński i rembertowski.

Trzyletni okres rządów prymasa Hlonda był bardzo ważny dla dalszych dziejów Kościoła w Polsce i Kościoła w archidiecezji. Był to czas, w którym Kościół mógł zaleczyć przynajmniej częściowo rany zadane mu w czasie wojny, czas porządkowania wielu wewnętrznych dziedzin życia kościelnego, jak również czas pierwszych kontaktów z niezbyt jeszcze agresywnym systemem politycznym, jaki zaczynał panować w Polsce. Niewątpliwie, kard. Hlond, którego zawołaniem biskupim były słowa: „Daj mi duszę, resztę zabierz”, uratował duszę polskiego narodu i dał Kościołowi mocne fundamenty na całe powojenne budowanie. Po jego śmierci, w 1947 r., pytano z lękiem, czy ktoś jest w stanie zająć miejsce tego wielkiego prymasa? Pytanie było tym bardziej uzasadnione, że sytuacja polityczna i

społeczna kraju wskazywała na odchodzenie władz od wcześniej deklarowanej lojalności i wolności dla Kościoła.

W CZASACH POSŁUGI PRYMASA TYSIĄCLECIA

W takiej to sytuacji Prymasem Polski i arcybiskupem Warszawy został dotychczasowy ordynariusz lubelski – bp Stefan Wyszyński. W liście skierowanym do wiernych z racji swojego ingresu tak pisał o sobie i o swojej misji: „Nie jestem politykiem ani dyplomatą, nie jestem działaczem ani reformatorem. Jestem natomiast ojcem waszym duchownym, pasterzem i biskupem dusz waszych. Jestem apostołem Jezusa Chrystusa. Posłannictwo moje jest kapłańskie, pasterskie, apostołskie”. Szybko okazało się jednak, że Prymas będzie musiał być zarówno dyplomatą, jak i politykiem. Gdy w kwietniu 1950 r. z inicjatywy Prymasa Wyszyńskiego zawarto porozumienie między państwem i Kościołem, jego autor był przez wielu niezrozumiany i krytykowany. Sytuacja z każdym rokiem stawała się trudniejsza. Władza komunistyczna nie miała zamiaru przestrzegać zawartego porozumienia. Reakcją na to bezprawie był wystosowany przez Episkopat memoriał do władz, w którym czytamy: „Rzeczy Bożych na ołtarzu Cezara składać nam nie wolno. Non possumus”. Na reakcję ze strony władzy nie trzeba było długo czekać. 24 września 1953 r. Prymas Wyszyński został internowany. Przez 3 lata przebywał w odosobnieniu, w różnych miejscach Polski. Nie mógł brać bezpośrednio udziału w życiu Kościoła. Ale właśnie w czasie internowania przygotował z okazji 300. rocznicy ślubów Jana Kazimierza Jasnogórskie Śluby Narodu, które dały początek nowemu programowi pracy duszpasterskiej, realizowanemu w okresie Wielkiej Nowenny (1957-1966), przygotowującej Naród i Kościół do Milenium Chrztu Polski.

Czasy posługi kard. Wyszyńskiego to także okres rozważnego wprowadzania w życie odnowy soborowej w Polsce. Ważne miejsce w tym procesie zajmuje Archidiecezja Warszawska. To właśnie w kościele pw. św. Marcina w Warszawie i w Izabelinie, gdzie proboszczem był świątobliwy ks. Aleksander Fedorowicz, po raz pierwszy liturgia Mszy św. była sprawowana „twarzą do ludzi”.

W tym czasie doszło też do powstawania nowych duszpasterstw środowiskowych, takich jak ruch oazowy, który kształtował postawy moralne młodzieży, czy duszpasterstwo akademickie, środowisk twórczych, robotników, osób chorych i niepełnosprawnych. W 2. połowie lat 50. ks. Tadeusz Fedorowicz utworzył, na polecenie Prymasa Wyszyńskiego, Krajowe Duszpasterstwo Niewidomych. Natomiast w zorganizowaniu duszpasterstwa samotnych matek zasłużyła się zmarła w opinii świętości Teresa Strzembosz.

Po usunięciu religii ze szkół ważną rolę w wychowaniu religijnym młodego pokolenia odegrała dynamicznie organizowana katechizacja parafialna w punktach katechetycznych i w prywatnych domach wiernych, którzy często z tego powodu byli narażeni na szykany ze strony władz komunistycznych. Pod koniec posługi Prymasa Wyszyńskiego punktów tych było 732, w tym 382 w pomieszczeniach prywatnych.

Ważne miejsce w pracy archidiecezji w tym okresie zajmowała odbudowa zniszczonych podczas wojny świątyń i wznoszenie nowych, często bez zgody ówczesnej władzy ludowej. Przykładem może być budowa kościoła w Zbroszy Dużej, która zakończyła się sukcesem tylko dzięki nieugiętej postawie tamtejszego proboszcza, ks. Czesława Sadłowskiego, i parafian. Służba Bezpieczeństwa, mimo zastraszania i tortur, nie zdołała przeszkodzić w budowie. Takich przypadków było więcej. W czasie posługi kard. Wyszyńskiego odbudowana została katedra pw. św. Jana, a także dom arcybiskupów warszawskich oraz 70 zabytkowych kościołów.

W 1957 r. arcybiskup Warszawy dokonał reorganizacji struktur diecezjalnych. Archidiecezja liczyła wtedy 32 dekanaty i 329 parafii. Zamieszkiwało ją 3 mln katolików. Jej obszar wynosił 12 tys. 400 km kw.

Do dnia śmierci kard. Wyszyńskiego, 28 maja 1981 r., liczba dekanatów nie uległa zmianie, natomiast liczba parafii wzrosła do 347. Poza tym w archidiecezji było 88 samodzielnych ośrodków duszpasterskich. W samej Warszawie było 81 parafii i 8 rektoratów, nie licząc kościołów zakonnych. W trakcie budowy było 40 kościołów i kaplic. Ogółem liczba kapłanów inkardynowanych do diecezji wynosiła 1 tys. 017. W seminarium duchownym przygotowywało się do kapłaństwa 219 kleryków.

Wielkim wydarzeniem kościelnym i narodowym był wybór na Stolicę Piotrową, w październiku 1978 r., najbliższego współpracownika Prymasa, kard. Karola Wojtyły. W 1979 r. Papież Jan Paweł II przyjechał do Polski z 1. pielgrzymką. Pielgrzymka ta stała się inspiracją do powstania w 1980 r. „Solidarności”. Rola Kościoła, a szczególnie kard. Wyszyńskiego, w powstaniu tego ruchu jest niekwestionowana.

W CZASACH POSŁUGI JÓZEFA KARD. GLEMPA

Po śmierci kard. Wyszyńskiego arcybiskupem metropolitą warszawskim i gnieźnieńskim oraz Prymasem Polski został mianowany przez Jana Pawła II, 7 lipca 1981 r., bp Józef Glemp, dotychczasowy biskup warmiński. Rządy w obu archidiecezjach objął on kanonicznie 9 lipca, a uroczyste ingresy odbył: 13 września do bazyliki prymasowskiej w Gnieźnie i 24 września do archikatedry warszawskiej. Jako Prymas Polski został także opiekunem duszpasterstwa Polonii zagranicznej i ordynariuszem na terenie Polski wiernych obrządku grekokatolickiego i ormiańskiego. Na publicznym konsystorzu w Watykanie, 2 lutego 1983 r., otrzymał godność kardynała-prezbitera wraz z kościołem tytularnym Santa Maria in Trastevere (Najświętszej Maryi Panny na Zatybrzu).

Po euforii sierpnia 1980 r. nadszedł 13 grudnia 1981 r. i rozpoczął się stan wojenny. Już w dniu wprowadzenia stanu wojennego w warszawskim kościele akademickim pw. św. Anny zebrała się grupa naukowców, artystów i studentów, aby wspólnie z pracującymi tam księżmi radzić nad zaistniałą sytuacją. Podobne spotkania odbyły się w kościele pw. św. Marcina, w siedzibie Związku Literatów Polskich i w wielu innych miejscach. Zaczęły powstawać pierwsze listy uwięzionych – w przypadku niektórych znane było miejsce ich pobytu. 17 grudnia 1981 r. Prymas Glemp wydał dekret powołujący Prymasowski Komitet Pomocy Osobom pozbawionym Wolności i ich Rodzinom. W myśl dekretu, do komitetu jako członkowie „winni wchodzić kapłani Archidiecezji Warszawskiej, którzy mają prawo dobierać sobie jako pomocników kompetentne osoby świeckie”. Przewodniczącym komitetu Ksiądz Prymas mianował bp. Władysława Miziołka. Jako członkowie w skład komitetu weszli: ks. Bronisław Dembowski, ks. Józef Maj i o. Tadeusz Sitko. W samej Warszawie komitet zorganizował 8 punktów dekanalnych (we wszystkich istniejących wówczas dekanatach miejskich), a poza Warszawą 7 punktów dekanalnych. Lista współpracowników komitetu zawierała ponad 500 osób. Warszawski komitet współpracował z 16 komitetami diecezjalnymi. Oprócz bezpośredniej pomocy internowanym, w ówczesnym odbiorze społecznym wielkie znaczenie miała pomoc komitetu w znalezieniu pracy dla ponad 800 osób z terenu Archidiecezji Warszawskiej. W ramach pomocy komitetu przebadano nieodpłatnie ponad 1 tys. osób internowanych i ponad 1 tys. 500 innych potrzebujących z terenu archidiecezji. To również dzięki komitetowi, w latach 1982-1987, ponad 4 tys. 500 dzieci z rodzin internowanych mogło wyjechać na wakacje. Członkowie komitetu i ich współpracownicy narażeni byli na szykany ze strony ówczesnych władz, z pobiciem i zastraszaniem włącznie. Punktem kulminacyjnym tych szykan był napad, w dniu 3 maja 1982 r., Służby Bezpieczeństwa na klasztor sióstr franciszek służebnic Krzyża, w którym mieścił się komitet, oraz pobicie i wywiezienie do lasu kilku młodych współpracowników.

Praca komitetu nie wyczerpuje całej działalności Kościoła w Archidiecezji Warszawskiej w okresie stanu wojennego. Większość księży diecezjalnych i zakonnych w archidiecezji angażowała się w tym czasie w działalność duszpastersko-patriotyczną. W wielu kościołach odprawiane były Msze św. za Ojczyznę i głoszone budzące nadzieję kazania. To

właśnie warszawski kościół pw. św. Stanisława Kostki stał się miejscem, do którego przychodzili nie tylko warszawiacy, aby wziąć udział w „słynnych” Mszach św. za Ojczyznę, sprawowanych przez ks. Jerzego Popiełuszkę, kapelana „Solidarności”, zamordowanego w październiku 1984 r. przez Służbę Bezpieczeństwa. To przy tym kościele gromadziła się ówczesna opozycja, dla której Kościół stał się jedynym miejscem wolności. Warto też pamiętać, że wśród 93 osób zamordowanych w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 15 lipca 1989 r. znajdują się 3 warszawscy księża – obok wspomnianego ks. Popiełuszki, ks. Sylwester Zych i ks. Stefan Niedzielak. Oceniając okres stanu wojennego z perspektywy lat, trzeba stwierdzić, że Prymas Glemp nie dopuścił do tego, by Kościół zaangażował się politycznie i stał się stroną konfliktu politycznego, a jednocześnie zrobił wszystko, by Kościół spełnił swoją misję jednania i umożliwił dialog prowadzący do pokojowego rozwiązania nabrzmiałych konfliktów.

Dnia 25 marca 1992 r., bullą „Totus Tuus Poloniae Populus”, Papież Jan Paweł II dokonał reorganizacji struktur administracyjnych Kościoła katolickiego w Polsce. Obszar kraju został podzielony na 39 archidiecezji i diecezji. Dotychczasowa Archidiecezja Warszawska została podzielona na 3 diecezje: Archidiecezję Warszawską, Diecezję Warszawsko-Praską i Diecezję Łowicką, które wraz z Diecezją Płocką utworzyły Metropolię Warszawską, której metropolitą pozostał kard. Glemp. W chwili obecnej, decyzją Stolicy Apostolskiej, Diecezja Łowicka należy do Metropolii Łódzkiej. Archidiecezja Warszawska w nowych granicach początkowo miała 17 dekanatów (8 w Warszawie i 9 poza Warszawą), 177 parafii (74 w Warszawie i 103 poza Warszawą), 29 parafii zakonnych oraz ok. 470 kapłanów diecezjalnych. Na jej terenie mają swoje siedziby ważne instytucje kościelne, m.in. Nuncjatura Apostolska, Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski, Ordynariat Polowy z katedrą i parafią wojskową, parafia bizantyjsko-ukraińska, Wyższe Metropolitalne Seminarium Duchowne, Archidiecezjalne Seminarium Misyjne „Redemptoris Mater”, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Papieski Wydział Teologiczny.

Siedziba Nuncjatury Apostolskiej, przy al. Szucha, została zakupiona w 1924 r. przez Episkopat Polski i przekazana Stolicy Apostolskiej. Zamieszkiwali w niej kolejni nuncjusze, aż do wybuchu II wojny światowej, w czasie której budynek został zniszczony. W 1947 r. władze stolicy zatwierdziły plan jego odbudowy. W latach 1949-52 miał tu swoją siedzibę Prymas Stefan Wyszyński. Po jego przeniesieniu się do odbudowanej siedziby arcybiskupów warszawskich, pozostały tam niektóre instytucje Sekretariatu Prymasa. Do 1982 r., czyli do przeniesienia się do nowo wybudowanej siedziby Konferencji Episkopatu Polski, w dawnej nuncjaturze mieściło się Biuro Prasowe Konferencji Episkopatu. W 1985 r. zakończono remont całego budynku, a po wznowieniu stosunków dyplomatycznych między Polską a Stolicą Apostolską, w listopadzie 1989 r., przekazano odnowiony gmach Stolicy Apostolskiej i zamieszkał w nim nuncjusz apostolski – abp Józef Kowalczyk.

Od chwili przywróceniu Ordynariatu Polowego, 21 stycznia 1991 r., w Warszawie mieści się również siedziba biskupa polowego i Kuria Polowa Wojska Polskiego. Pierwszym biskupem polowym był bp Sławoj Leszek Głódź, obecnie jest nim bp Tadeusz Płoski.

Po reorganizacji struktur Kościoła w Polsce, kard. Glemp pozostał arcybiskupem metropolitą warszawskim, zachowując godność Prymasa Polski, jako kustosz relikwii św. Wojciecha, a także ordynariuszem wiernych obrządku wschodniego żyjących w Polsce i nie mających własnego ordynariusza. Jego biskupami pomocniczymi są obecnie: bp Marian Duś, bp Piotr Jarecki i bp Tadeusz Pikus.

8 czerwca 1991 r., w bazylice pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Warszawie, podczas 2. pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny, zainaugurowano II Polski Synod Plenarny. Jego przewodniczącym został Prymas Polski. Prace synodu trwały 8 lat. W tym czasie w każdej parafii archidiecezji zostały powołane zespoły synodalne, które pracowały na

przygotowanych tekstach i modliły się o owocny przebieg synodu. 11 czerwca 1999 r., w archikatedrze warszawskiej, Papież Jan Paweł II uroczystie zakończył synod plenarny.

Z kolei od 19 marca 1998 r. do 19 marca 2003 r. trwał IV Synod Archidiecezji Warszawskiej, zainicjowany przez kard. Glempa, który ustanowił zasadnicze struktury synodu, powołał odpowiednie komisje i ich przewodniczących, a także sekretariat synodu. W pracach synodalnych uczestniczyły 152 osoby. Na 7. sesji synodu, 1 marca 2003 r., w głosowaniu jawnym przyjęto projekt statutów synodalnych, który przekazano do zatwierdzenia arcybiskupowi warszawskiemu. Promulgowanie statutów nastąpiło na uroczystej sesji plenarnej kończącej synod, a weszły one w życie 24 czerwca 2003 r. IV Synod Archidiecezji Warszawskiej miał charakter prawno-duszpasterski, określił prawne ramy życia kościelnego we wszystkich jego dziedzinach, zarówno w odniesieniu do instytucji kościelnych, jak kuria, sąd, seminarium, jak i prowadzenia duszpasterstwa, udzielania sakramentów, sprawowania liturgii. Synod określił także, jak winna wyglądać działalność charytatywna, katechetyczna czy ekumeniczna Kościoła.

Na terenie Archidiecezji Warszawskiej od wielu lat intensywnie prowadzony jest dialog ekumeniczny. Już w 1946 r. oficjalnie ukonstytuowała się w Warszawie Polska Rada Ekumeniczna. Jeszcze przed Soborem Watykańskim II, 10 stycznia 1962 r., zebrali się w kościele pw. św. Marcina przedstawiciele innych wyznań chrześcijańskich, aby razem z katolikami modlić się o jedność. Mszy św. przewodniczył ks. Stanisław Mystkowski, a homilię wygłosił ks. Aleksander Fedorowicz. 2 tygodnie później, na zaproszenie ks. Zygmunta Michelisa, proboszcza luterańskiej parafii pw. Świętej Trójcy, grupa świeckich i duchownych katolickich, za specjalnym pozwoleniem Prymasa Wyszyńskiego, po raz pierwszy w historii polskiego ekumenizmu wzięła udział w tej świątyni w nabożeństwie ekumenicznym sprawowanym w kościele niekatolickim. Rok później w prawosławnej cerkwi na Pradze odbyło się podobne nabożeństwo. W coraz lepszej atmosferze przebiegają kolejne Tygodnie Modlitw o Jedność Chrześcijan w różnych świątyniach Warszawy. Tydzień Modlitw, który formalnie trwa od 18 do 25 stycznia każdego roku, w Warszawie z reguły rozciąga się na prawie cały miesiąc. Pośród ważnych wydarzeń ekumenicznych, które miały miejsce w Warszawie, należy wymienić przede wszystkim podpisanie w styczniu 2000 r., w ewangelicko-augsburskim kościele pw. Świętej Trójcy, „Deklaracji o wzajemnym uznaniu Chrztu”. Podpisali ją zwierzchnicy Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej, z wyjątkiem Kościoła Chrześcijan Baptystów, a ze strony Kościoła rzymskokatolickiego ówczesny przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski, kard. Józef Glemp. Ponadto, w Warszawie odbywały się spotkania ekumeniczne podczas kolejnych pielgrzymek papieskich i miała miejsce wizyta Jana Pawła II w świątyni ewangelicko-augsburskiej, 9 czerwca 1991 r., oraz wizyta Benedykta XVI w tej samej świątyni, 25 maja 2006 r.

Oprócz działalności ekumenicznej w Archidiecezji Warszawskiej prowadzony jest dialog międzyreligijny. Dotyczy on zarówno wyznawców judaizmu, jak i islamu. Od 1991 r. Polska Rada Chrześcijan i Żydów organizuje wspólne modlitwy w kościele parafialnym pw. Dzieciątka Jezus w Warszawie, zaś w przeddzień rozpoczęcia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan jest obchodzony w Kościele katolickim „Dzień Judaizmu”. Natomiast dialog z islamem prowadzi, działająca w Warszawie od 1997 r., Rada Wspólna Katolików i Muzułmanów, która zorganizowała, za zgodą Konferencji Episkopatu Polski, „Dzień Islamu” (26 stycznia), po raz pierwszy obchodzony w Polsce w 2001 r.

Okres posługi Prymasa Glempa charakteryzuje się intensywnym rozwojem różnych form duszpasterstwa, ruchów i wspólnot religijnych. Był to czas, w którym Kościół przeżywał kilkakrotnie pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. Szczególnym przejawem dynamiki duszpasterskiej jest również troska o media i powstanie archidiecezjalnej rozgłośni radiowej – Radio „Józef”. W trosce o kapłanów i katechetów Ksiądz Prymas wprowadził permanentną formację duchownych. Jego zasługą jest też odrestaurowanie dawnego budynku

seminaryjnego przy Krakowskim Przedmieściu, gdzie przeniesiono seminarium, i przekształcenie poprzedniego domu seminaryjnego na Bielanych w ośrodek rekolekcyjny i siedzibę 2 diecezjalnych szkół katolickich, które założył. W tym okresie dokonano także remontu budynku kurii metropolitalnej i reorganizacji tej kościelnej instytucji.

Ksiądz Prymas erygował ponad 100 nowych parafii i ośrodków duszpasterskich, a po odzyskaniu wolności, w 1989 r., podjął na nowo ideę budowy świątyni Opatrzności Bożej. Świątynia ta będzie też siedzibą, powołanej w trosce o piękno sprawowanej w niej liturgii, Kapituły Wilanowskiej. Aby zapoznać młode pokolenia z tą ideą przodków, ustanowił Spotkania Młodych na Polach Wilanowskich. Z kolei dla realizacji papieskiej idei współistnienia wiary i rozumu, Ksiądz Prymas powołał Towarzystwo Uniwersyteckie „Fides et Ratio” (TUFR), grupujące osoby świeckie związane ze środowiskiem akademickim, przede wszystkim z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Po przejściu na emeryturę kardynała Józefa Glempa, Arcybiskupem Warszawskim mianowany został biskup Płocki Stanisław Wielgus, który 6 stycznia 2007 r. zrzekł się prowadzenia diecezji zaraz po jej objęciu i został arcybiskupem tytularnym Viminacium.

ARCHIDIECEZJA OD ROKU 2007

Dnia 3 marca 2007 papież Benedykt XVI mianował na Arcybiskupa Metropolite Warszawskiego biskupa diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej Kazimierza Nycza. Powierzoną mu Archidiecezję Warszawską objął kanonicznie 1 kwietnia 2007 podczas ingresu do bazyliki archikatedralnej św. Jana Chrzciciela w Warszawie. Decyzją papieża Benedykta XVI 9 czerwca 2007 został mianowany ordynariuszem wiernych obrządku wschodniego w Polsce, pozbawionych ordynariusza własnego obrządku. 29 czerwca 2007 otrzymał z rąk papieża paliusz metropolitalny. Jako arcybiskup metropolita warszawski objął urzędy wielkiego kanclerza Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie.

Od samego początku Arcybiskup Kazimierz Nycz podjął dzieło swojego poprzednika kard. Józefa Glempa kontynuując Bodowę Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie. W roku 2008 zainicjował corocznie obchodzony w pierwszą niedzielę czerwca Dzień Dziękczynienia.

Dnia 20 października 2010 Benedykt XVI mianował go kardynałem. Kreowany kardynałem prezbiterem został na konsystorzu 20 listopada 2010. 25 grudnia 2010 odbył kardynalski ingres do archikatedry warszawskiej, natomiast 29 kwietnia 2011 uroczystie objął swój kościół tytularny w Rzymie – bazylikę Świętych Sylwestra i Marcina w Monti.

W ramach Konferencji Episkopatu Polski w 1999 został przewodniczącym Komisji Wychowania Katolickiego. Pod jego kierunkiem zostały opracowane: *Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*, *Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce* i *Program nauczania religii*, zatwierdzone przez Konferencję Episkopatu Polski w 2001 roku. W 2010 został przewodniczącym Rady Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”.

Do radosnych ogólnopolskich przeżyć należy zaliczyć beatyfikację ks. Jerzego Popiełuszki w dniu 6 czerwca 2010 r. na placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Dnia 29 grudnia 2010 decyzją Benedykta XVI został członkiem dwóch dykasterii Kurii Rzymskiej: Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów oraz ds. Duchowieństwa. W roku 2013 uczestniczył w konklawe, na którym papieżem został wybrany Franciszek. Kardynał Kazimierz Nycz podczas swojej dotychczasowej posługi udzielił święceń biskupich nuncjuszowi apostolskiemu w Liberii Mirosławowi Adamczykowi (2013) oraz biskupom pomocniczym warszawskim: Józefowi Górczyńskiemu (2013), Rafałowi Markowskiemu (2013) i Michałowi Janosze (2015). Był współkonsekratorem podczas sakry biskupa pomocniczego koszalińsko-kołobrzeskiego Krzysztofa Zadarki (2009) i biskupa pomocniczego płockiego Mirosława Milewskiego (2016).

Obecnie w skład Metropolii Warszawskiej wchodzi – Archidiecezja Warszawska, Diecezja Warszawsko-Praska i Diecezja Płocka. Powierzchnia Archidiecezji Warszawskiej zajmuje 3 tys. 350 km kw. Obecnie na jej terenie mieszka ponad ok. 1 mln 625 tys. mieszkańców, spośród których 95 proc. (1 mln 543 tys.) przyznaje się do katolicyzmu. Archidiecezja składa się z 25 dekanatów (11 warszawskich i 14 poza Warszawą), o łącznej liczbie 215 parafii, na terenie których znajdują się 283 kościoły i kaplice. Z woli ks. kardynała Kazimierza Nycza został wybudowany dla księży chorych i w podeszłym wieku Dom księży emerytów w Kiełpinie k. Łomianek. Wielkim wydarzeniem ogólnoswiatowym przeżywanym w Archidiecezji, były Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016, poprzedzone peregrynacją znaków ŚDM (w 2015 r.) i „Dniami w Diecezjach”, gdzie punktem kulminacyjnym było spotkanie młodzieży całego świata na Placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie i przy Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie.

W Narodowe Święto Niepodległości 11 listopada 2016 roku w Archidiecezji Warszawskiej, odbyło się uroczyste otwarcie dla wiernych Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie.¹

ARCYBISKUPI WARSZAWSKY

CZAS URZĘDOWANIA	IMIĘ I NAZWISKO	GODNOŚCI I FUNKCJE
1800–1804	Józef Miaskowski	biskup
1819	Franciszek Skarbek-Malczewski	arcybiskup metropolita, prymas Królestwa Polskiego
1819–1823	Szczepan Hołowczyc	arcybiskup metropolita, prymas Królestwa Polskiego
1824–1827	Wojciech Skarszewski	arcybiskup metropolita, prymas Królestwa Polskiego
1828–1829	Jan Paweł Woronicz	arcybiskup metropolita, prymas Królestwa Polskiego
1837–1838	Stanisław Kostka Choromański	arcybiskup metropolita
1857–1861	Antoni Melchior Fijałkowski	arcybiskup metropolita
1862–1883	Zygmunt Szczęsny Feliński	arcybiskup metropolita, święty Kościoła Katolickiego
1883–1912	Wincenty Teofil Popiel	arcybiskup metropolita
1913–1938	Aleksander Kakowski	arcybiskup metropolita, prymas Królestwa Polskiego, kardynał

¹ Artykuł zamieszczony na stronie internetowej Kurii Metropolitalnej Warszawskiej oraz Wikipedia.

1946–1948	August Hlond	arcybiskup metropolita, jednocześnie arcybiskup metropolita gnieźnieński, prymas Polski, kardynał
1948–1981	Stefan Wyszyński	arcybiskup metropolita, jednocześnie arcybiskup metropolita gnieźnieński, prymas Polski, kardynał
1981–2006	Józef Glemp	arcybiskup metropolita, jednocześnie arcybiskup metropolita gnieźnieński, do 2009 roku prymas Polski, kardynał
2007	Stanisław Wielgus	arcybiskup metropolita
od 2007	Kazimierz Nycz	arcybiskup metropolita, kardynał

WSKAZANIA WYDZIAŁU DUSZPASTERSTWA DZIECI I MŁODZIEŻY DOTYCZĄCE MISJI I ZADAŃ KATECHETY

Tezy ogólne

Katecheta staje się, dzięki misji kanonicznej, publicznym apostołem słowa Bożego i wypełnia posłannictwo Kościoła. Prowadzi ono do rozwoju Kościoła i umocnienia Go mocą Ewangelii. Katecheta jest nauczycielem, wychowawcą i świadkiem wiary. Powinien być otwarty na wszelkie dobro, wierny Magisterium Kościoła w prawdach wiary i moralności. W szkolnym nauczaniu religii katecheta powinien realizować program zatwierdzony przez biskupa diecezji. Treścią katechezy powinno być Objawienie Boże (prawdy o Bogu, o Jego zamiarach względem ludzi i świata, oraz prawda o człowieku).

Osoba katechety spełnia niezastąpioną rolę w przekazie wiedzy i wiary. Katecheta powinien głosić Chrystusa nie tylko werbalnie, ale świadectwem swego życia – zachowując jednoznaczną postawę moralną. Zadaniem katechety jest przekazanie tej prawdy, że Bóg pojednał świat ze sobą w Jezusie Chrystusie i nam zlecił posługę jednania. Katecheta powinien realnie patrzeć na pomoce katechetyczne w kontekście pomocy do innych przedmiotów i uwzględniać specyfikę katechezy. Katecheta powinien posługiwać się zarówno bogatymi, jak i ubogimi środkami. Doskonalić się do spełniania funkcji, która powinna być miejscem jego własnego uświęcenia.

Formacja permanentna katechetów

Po uzyskaniu koniecznych kwalifikacji do nauczania religii w szkołach, katecheta uczestniczy w stałej formacji rozłożonej w czasie przez wszystkie lata aktywności katechetycznej (KPK, kan. 780). Celem formacji jest kształtowanie osobowości katechety oraz rozwijanie pedagogicznych i katechetycznych umiejętności. Podobnie dzieje się w innych dziedzinach edukacji i specjalizacji zawodowej.

Zgodnie ze statusem zawodowym, katecheta jest pracownikiem skierowanym przez Kościół do pracy w instytucji państwowej. Katechizowanie nie jest zatem wolontariatem ani czynem społecznym. Również znowelizowana Karta Nauczyciela, dając uprawnienia pracownicze, stawia wymagania, których spełnienie zapewnia pracę i awans zawodowy. Wymaga tego powaga funkcji i wyzwania, jakie w sobie zawiera. Sprostanie wyzwaniu przynosi radość i daje satysfakcję osobistą i zawodową. Doskonałości od swoich uczniów wymaga Chrystus (por. Mt 5,48).

Na formację pedagogiczno – katechetyczną i duchową nauczyciela religii – katechety trzeba spojrzeć komplementarnie, nie tylko pod kątem jego rozwoju profesjonalnego, lecz i osobowościowego. Celem jego pracy nie jest jedynie przekazanie wiedzy i umiejętności technicznych obrzędowo – kultycznych, lecz przekazanie uczniom wiary katolickiej i wprowadzenie ich do życia w wierze (modlitwa prywatna, liturgiczna, praktyki religijne, życie według chrześcijańskich zasad moralnych itp.).

Odpowiedzialni za stałą formację katechetów

Pierwszym i głównym odpowiedzialnym za własną formację jest sam katecheta, wierny swemu powołaniu i swojemu posłannictwu. Natomiast na terenie własnej diecezji – odpowiedzialnym jest biskup diecezjalny (pomocą służy zespół odpowiedzialny za formację pedagogiczno – katechetyczną Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży).

Organizacja i środki formacji katechetów

Formacja katechetów odbywa się na kilku poziomach:

- poziom parafialny – spotkania pod przewodnictwem księdza proboszcza lub wyznaczonego zastępcy powinny odbywać się raz w miesiącu;
- poziom rejonowy – spotkania pedagogiczno – katechetyczne i skupienia odbywają się wg ustalonego kalendarza spotkań;
- trzydniowe rekolekcje dla katechetów;
- poziom ogólnodiecezjalny – odprawa katechetyczna, konkursy, sympozja.

Szkola miejscem ewangelizacji uczniów, nauczycieli, rodziców

Katecheza w szkole powinna prowadzić uczniów do modlitwy i życia sakramentalnego oraz włączać ich w życie parafii. Katecheta poza tym głównym zadaniem powinien:

- uwzględniać wiedzę przyswajaną przez uczniów na innych przedmiotach,
- uczestniczyć w radach pedagogicznych i w spotkaniach z rodzicami organizowanych przez szkołę, np. w wywiadówkach,
- włączać się programowo w obchody świąt patriotycznych, szkolnych i kościelnych – zarówno w szkole jak i poza nią,
- troszczyć się o dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, a wszystkich uczniów wychowywać nie tylko do radzenia sobie w życiu, ale do życia w społeczeństwie i dla społeczeństwa,
- dostrzegać w pracy katechetyczno – wychowawczej zagrożenia płynące z łatwego dostępu w szkole do narkotyków oraz z uzależniania się uczniów od nikotyny i alkoholu. Ku wolności wyswobodził nas Chrystus, dlatego wolność i odpowiedzialność należy do istotnych wartości chrześcijańskich przekazywanych na katechezie,
- zwracać uwagę na *savoir vivre* w zachowaniu swoim i uczniów, aby pociągać ich do Boga również kulturą bycia.

Ksiądz w szkole to nie tylko katecheta, ale i duszpasterz, organizujący i uczestniczący w konkursach, wycieczkach, pielgrzymkach, kółkach zainteresowań – to dobry organizator pracy zespołowej.

Parafia a katecheza szkolna

Parafia jest:

- miejscem spotkania z Bogiem na wspólnej modlitwie w sakramentach świętych i w Słowie Bożym;
- środowiskiem kształtującym wiarę i umożliwiającym jej wspólnotowe przeżywanie;
- miejscem doświadczenia wiary i jej znaczenia dla własnego życia;
- miejscem przeżywania radości, siły i nadziei, którą daje życie we wspólnocie religijnej;
- duchową wspólnotą towarzyszącą wiernym zarówno na terenie parafii jak i poza nią.

Za katechezę odpowiada ksiądz proboszcz tej parafii, na terenie której znajduje się szkoła. Katecheta powinien uczestniczyć w spotkaniach katechetyczno – duszpasterskich z proboszczem. Między katechetą, a proboszczem powinna istnieć ścisła współpraca dotycząca:

- przygotowania uczniów do udziału w liturgii w nabożeństwach i w śpiewie;
- organizacji rekolekcji wielkopostnych (termin rekolekcji dla uczniów wszystkich poziomów edukacyjnych ustalają księża proboszczowe w porozumieniu z dyrektorami szkół);
- katechezy sakramentalnej, przygotowującej ucznia do przyjęcia konkretnego sakramentu;
- zainteresowania uczniów zespołami i ruchami, istniejącymi w parafii.

Gdy chodzi o rolę rodziny w procesie katechizacji, katecheta powinien:

- podkreślać autorytet rodziców, wartość rodziny, znaczenie dobrych tradycji rodzinnych;
- uświadamiać, że rodzina jest Kościołem Domowym (*Familiaris Consortio 21*);
- szukać kontaktu z rodzicami, szczególnie w sytuacjach trudnych materialnie i duchowo, szukać pomocy u księdza proboszcza, w Caritas i w innych instytucjach kościelnych;
- dostrzegać przejawiającą się czasami bezradność rodziców w kwestiach religijnych oraz moralnych i w miarę możliwości udzielać im pomocy;
- uwrażliwiać uczniów, że mogą być pomocą swoim rodzicom.

SZCZEGÓŁOWE PROPOZYCJE KATECHETYCZNO – WYCHOWAWCZE

Mając na uwadze nauczanie Magisterium Kościoła o znaczeniu katechezy w posłannictwie Kościoła oraz dobro katechizowanych, Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży wytycza szczegółowe założenia wychowawcze, które należy realizować zarówno w szkołach, jak i w parafii, nie rezygnując z zasadniczego programu dla danej klasy.

Program duszpasterski

Konferencja Episkopatu Polski przyjęła na lata 2017 – 2019 nowy program duszpasterski Kościoła katolickiego w Polsce, zatytułowany *Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym*.

Rok pierwszy (2017/2018) – temat: „Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym” (Dz 2,4)

Rok drugi (2018/2019) – temat: „W mocy Bożego Ducha”

Celem programu jest zwrócenie uwagi na drugi sakrament wtajemniczenia chrześcijańskiego jakim jest bierzmowanie. Po czteroletnim cyklu poświęconym tematyce chrzcielnej - KEP zdecydowała, by nowy program duszpasterski był realizowany w cyklu dwuletnim i doprowadzenie dorosłego chrześcijanina do otwarcia się na działanie Ducha świętego, a co za tym idzie, do odkrycia godności i zadań związanych z powołaniem do świadectwa życia chrześcijańskiego, którego umocnieniem jest namaszczenie sakramentalne związane z darami i charyzmatami Ducha Świętego. Istotnym zadaniem Kościoła w Polsce jest odbudowanie wrażliwości na więź człowieka z Bogiem oraz jedności Kościoła, który jest wspólnotą wspólnot.

Katecheza powinna uwzględniać tematykę obowiązującego programu duszpasterskiego, który zwraca uwagę na następujące cele:

1. **ewangelizacyjny** – pogłębienie osobistej więzi z Chrystusem poprzez poznanie i pokochanie oraz wierniejsze naśladowanie, jak również pilną potrzebę towarzyszenia wierzącym w ich odkrywaniu i rozwijaniu Darów Ducha Świętego
2. **inicjacyjny** – uświadomienie i podjęcie łaski sakramentów inicjacji, przede wszystkim chrztu i bierzmowania, by wierzący mógł być włączony w misterium Zesłania Ducha Świętego oraz wynikającą z tego faktu aktywność w Kościele
3. **formacyjny** – kształtowanie postaw duchowych i moralnych zgodnych z wyznawaną wiarą: zaangażowanie w życie Kościoła, świadectwo życia chrześcijańskiego przeżywanego w mocy Ducha Świętego.
4. **społeczny** – troska o szeroko rozumiane dobro wspólne, które domaga się od nas wyrazistej obecności na obszarze zarówno parafii, jak również na szerszym forum społecznym, np. w dziedzinach politycznej, gospodarczej, kulturowej, edukacyjnej i socjalnej.

Ramowy program duszpasterski kościoła w Polsce na rok 2017/2018

Hasło: *„Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym” (Dz 2,4)*

Program duszpasterski rozpoczynający się w tym roku, będzie trwał dwa lata. Jest pierwszym etapem realizacji cyklu tematycznego: *„Jesteśmy napełnieni Duchem Świętym”*. Potrzebna jest kontynuacja działań z lat poprzednich, czyli prowadzenie działań kerygmatycznych w parafiach, biblijnego ożywienia duszpasterskiego oraz prowadzenia rozszerzonej i pogłębionej katechezy dzieci, młodzieży i dorosłych przed udzielaniem sakramentu chrztu i bierzmowania, dążenie do dojrzałości w wierze przez nawrócenie w wymiarze osobistym i społecznym oraz życie w radości i nadziei.

Priorytety do pracy duszpasterskiej:

- a. Być Kościołem misyjnym w Polsce.
- b. Realizacja w mocy Ducha Świętego misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej.
- c. Współpraca osób duchownych, konsekrowanych i świeckich.

Sposoby realizacji priorytetów duszpasterskich:

- α. Być Kościołem misyjnym w Polsce.
 1. Misja „Ad intra” – czynienie wspólnot misyjnymi wewnątrz Kościoła.
 2. Misja „Ad extra” – czynienie wspólnot misyjnymi na zewnątrz Kościoła.
 3. Głoszenie Dobrej Nowiny na współczesnych „areopagach”: w rodzinie, parafii, szkole, na uczelniach, w ruchach i stowarzyszeniach, mediach, przestrzeni publicznej ...
- β. Realizacja misji chrześcijańskiej wywodzącej się z doświadczenia Pięćdziesiątnicy.
 1. Budzenie świadomości wśród ochrzczonych i bierzmowanych darów i charyzmatów Ducha Świętego.
 2. Formacja ku realizacji w życiu misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej.
 3. Zaangażowanie ochrzczonych i bierzmowanych w liturgię, przepowiadanie i służbę.
- χ. Współpraca osób duchownych, konsekrowanych i świeckich.
 1. Formacja podkreślająca równość w godności i działaniu (LG 32) wszystkich ochrzczonych.
 2. Wspólne działania według otrzymanych powołań, darów i charyzmatów.
 3. Umiejętność i doskonalenie współpracy.

Biblia w centrum

Należy dołożyć starań, żeby:

- katechizowani posiadali teksty Biblii,
- Biblia była czytana przez dzieci i młodzież – ścieżka biblijna, a ponadto:
 - organizować konkursy biblijne (polecamy Archidiecezjalny Konkurs *Santo subito* o św. Janie Pawle II, program HIERONYMUS 2018, Olimpiadę Teologii Katolickiej ŁÓDŹ 2018, a także Biblijną Akademię Najmłodszych 2018, konkursy tematyczne o bł. ks. Jerzym Popiełuszko itp.)
 - organizować grupy biblijne i „Godziny Biblijne”.

Kształtowanie postaw misyjnych i ewangelizacyjnych

Ponieważ katecheza jako głoszenie Dobrej Nowiny o Zbawieniu jest z natury przeznaczona dla wszystkich (EDK, 17), dlatego należy:

- angażować dzieci i młodzież w przygotowanie rekolekcji szkolnych i innych wydarzeń w życiu szkoły i parafii;

- zachęcać dzieci i młodzież do realizowania ideału ofiarnej i bezinteresownej służby w różnych formach wolontariatu, podkreślając aspekt moralny posługi, np. pomoc ludziom doświadczonej chorobą czy skutkami kataklizmów;
- animować wrażliwość misyjną dzieci i młodzieży. Pomocą służą Papieskie Dzieło Misyjne Dzieci, Papieskie Dzieła Rozkrzewiania Wiary oraz Komisja ds. Misji Konferencji Episkopatu Polski, które wydają liczne materiały formacyjne, liturgiczne i szkoleniowe.

Zbawcza wartość życia sakramentalnego

Należy wychowywać dzieci i młodzież do:

- uczestniczenia w niedzielnej i świątecznej Mszy świętej i wszelkich innych formach kultu eucharystycznego;
- przyjmowania sakramentu pojednania i pokuty, również jako pomocy w kształtowaniu dojrzałej osobowości;
- dobrego przygotowania się do sakramentu bierzmowania, a następnie nieustannej troski o jego owocowanie w dorosłym życiu;
- doceniania wartości małżeństwa sakramentalnego.

Nauczanie papieskie

Należy poszukiwać form dla zachowania i rozwijania dziedzictwa papieża św. Jana Pawła II oraz pogłębiać znajomość:

- nauczania papieża Benedykta XVI,
- nauczania papieża Franciszka – encyklika *LUMEN FIDEI* z 29 czerwca 2013 r., encyklika *LAUDATO SI* 24 maja 2015 r..
- nowych dokumentów wydanych przez Stolicę Apostolską.

Należy także włączyć się w przygotowania i obchody XVII Dnia Papieskiego, który odbędzie się w niedzielę **8 października 2017 roku**, pod hasłem „*Idźmy naprzód z nadzieją*”.

Parafia w służbie wiary

Należy odkrywać znaczenie wspólnoty parafialnej w procesie kształtowania postawy wiary, czemu służą m.in.:

- rekolekcje wielkopostne,
- aktywny udział w ruchach i wspólnotach obecnych w parafii,
- służba wolontariatu.

Katechezy uzupełniające

Należy pogłębiać świadomość dzieci i młodzieży poprzez przeprowadzanie katechez na temat:

wychowania chrześcijańskiego z racji ogłoszonego przez Konferencję Episkopatu Polski VII Tygodnia Wychowania *pt. Maryja wychowawczynią pokoleń* przypadającego w dniach 10 – 16 września 2017 roku korzystając z materiałów dostarczonych na parafię i dostępnych na stronie www.tydzienwychowania.pl.

- 200–lecia Metropolii Warszawskiej.

Współpraca katechetów z nauczycielami innych przedmiotów

Należy podejmować współpracę z nauczycielami innych przedmiotów:

- aktywnie uczestniczyć w tworzeniu i realizowaniu programu wychowawczego oraz profilaktycznego szkoły,
- integrować środowisko nauczycieli na poziomie parafii,
- włączyć się w przygotowanie Dnia Edukacji (14 października),
- rozpoznawać uwarunkowania środowiskowe uczniów poprzez kontakt z ich domem rodzinnym.

AWANS ZAWODOWY I FORMACJA PERMANENTNA NAUCZYCIELI RELIGII – KATECHETÓW

Procedura awansu zawodowego jest regulowana odpowiednimi aktami prawnymi. Zachęcamy do wchodzenia na drogę awansu zawodowego, do konsultowania własnego planu rozwoju zawodowego z doradcami metodycznymi oraz do lektury aneksu prawnego w tegorocznej edycji INFORMATORA.

Odpowiedzialni za formację pedagogiczno – katechetyczną w Archidiecezji Warszawskiej:

ks. kanonik dr Marek Przybylski – dyrektor wydziału
oraz

rejonowi wizytatorzy nauczania religii:

ks. kanonik mgr Paweł Sobstyl

ks. kanonik mgr lic. Tomasz Zaperty

ks. kanonik mgr Jacek Laskowski

ks mgr Krzysztof Adamski

Katecheci kierowani do pracy w szkole otrzymują misję kanoniczną do nauczania religii w imieniu Kościoła katolickiego. Jednym z warunków dla przedłużenia tej misji jest formacja permanentna (kan. 780 KPK). Wydane w 2001 roku Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce zwraca uwagę na to, że *skuteczność katechezy zapewnia odpowiednia formacja katechetów. Przekonanie to wypływa z tradycji Kościoła, który zawsze wyrażał przekonanie, że wychowanie osoby ludzkiej dokonuje się najskuteczniej w wyniku osobowego oddziaływania* (nr 149).

Formacja dotyczy wszystkich katechetów świeckich, sióstr i braci zakonnych. Kapłani ostatnich pięciu roczników święceń także uczestniczą w warsztatach katechetyczno – pedagogicznych, ale mają odrębne terminy formacji. Siostry i bracia zakonnicy formację duchową odbywają w ramach formacji zakonnej.

Spotkania formacyjne i dni skupienia są współfinansowane przez księży proboszczów, którzy wplacają do Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży składkę na fundusz katechetyczny oraz przez uczestników szkolenia.

FORMACJA PERMANENTNA KATECHETÓW ŚWIECKICH, SIÓSTR I BRACI ZAKONNYCH

Formacja duchowa

W ramach formacji duchowej katecheci świeccy uczestniczą obligatoryjnie w roku szkolnym **w dwóch spotkaniach formacyjnych – w okresie adwentowym i wielkopostnym**. Spotkania te mają charakter ćwiczeń duchowych, a więc katecheci uczestniczą we Mszy św., medytacji, rozważaniu słowa Bożego, konferencjach ascetycznych. Tego typu spotkania mają pomóc katechetom wypełniać poprzez swoją posługę misję Kościoła i pogłębiać swoje powołanie katechetyczne.

Księża katecheci dni skupienia odbywają w ramach permanentnej formacji kapłańskiej, a siostry i bracia zakonnicy w ramach formacji zakonnej.

Potwierdzeniem uczestnictwa w dniach skupienia katechetów świeckich jest zaświadczenie wydane przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej.

UWAGA:

Każdy z katechetów świeckich jest zobowiązany do uczestnictwa **raz na dwa lata** w rekolekcjach zamkniętych dla katechetów, zorganizowanych przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży.

Obowiązkowy udział w rekolekcjach w roku szkolnym 2017/2018 mają katecheci, których nazwiska zaczynają się od kolejnych liter alfabetu L - Ż.

W roku szkolnym 2017/2018 rekolekcje te odbędą się w trzech turach do wyboru:

I tura – w dniach 13 – 15 października 2017 roku (piątek – niedziela),

II tura – w dniach 13 – 15 kwietnia 2018 roku (piątek – niedziela),

III tura – w dniach 15 – 17 czerwca 2018 roku (piątek – niedziela).

Wszystkie trzy tury rekolekcji poprowadzi ks. prof. dr hab. Zdzisław Janiec (KUL).

W każdej turze rekolekcji zamkniętych planowany jest udział 100 katechetów.

Rekolekcje rozpoczynają się kolacją w piątek o godz. 17.00 (przyjazd i zakwaterowanie), a kończą obiadem w niedzielę ok. godz. 14.00.

Miejszem rekolekcji jest Dom Rekolekcyjno – Formacyjny WMSD w Warszawie na Bielanych, ul. Dewajtis 3. Koszt rekolekcji wynosi 180 złotych.

Zapisy na rekolekcje przyjmuje:

Ks. kanonik dr Marek Przybylski – Dyrektor WDDiM KMW, tel. 792 439 050; e-mail mprzybylski@mkw.pl

W zgłoszeniu należy koniecznie podać:

- tytuł (mgr, lic. dr),
- imię i nazwisko,
- datę i miejsce urodzenia,
- nazwę szkoły,
- tytuł parafii miejsca pracy,
- telefon kontaktowy,
- adres e-mail.

Zgłoszenia przyjmowane są w nieprzekraczalnym terminie:

- na I turę rekolekcji – do 6 października 2017 roku,
- na II turę rekolekcji – do 5 kwietnia 2018 roku,
- na III turę rekolekcji – do 7 czerwca 2018 roku.

Katecheta, który w roku szkolnym 2017/2018 wziął udział w rekolekcjach zamkniętych, zostaje zwolniony z uczestnictwa w adwentowym i wielkopostnym dniu skupienia przypadających bezpośrednio po rekolekcjach, w których uczestniczył.

Katecheci, którzy w danym roku nie mają obowiązku uczestniczenia w rekolekcjach zamkniętych a chcą w nich uczestniczyć mają taką możliwość.

Formacja katechetyczno – pedagogiczna

W roku szkolnym 2017/2018, w ramach formacji katechetyczno – pedagogicznej **każdy z katechetów świeckich, sióstr i braci zakonnych ma obowiązek uczestniczyć w dwóch jednodniowych spotkaniach formacyjno - szkoleniowych (jednym jesiennym i drugim zimowym).** Dodatkowo zorganizowane są dwa spotkania formacyjne w środku tygodnia dla osób, które z uzasadnionych powodów nie mogą uczestniczyć w regularnych sobotnich szkoleniach.

Szkolenia te są obowiązkowe dla katechetów świeckich, sióstr i braci zakonnych. Mogą w nich uczestniczyć także księża.

W roku szkolnym 2017/2018, w ramach formacji katechetyczno – pedagogicznej odbędą się odrębne spotkania formacyjne dla katechetów, uczących w szkołach specjalnych.

Szkolenia te są obowiązkowe dla katechetów, uczących w szkołach specjalnych. W związku z tym są oni zwolnieni z uczestniczenia w szkoleniach przeznaczonych dla wszystkich pozostałych katechetów. Formację katechetyczno – pedagogiczną nauczycieli uczących w szkołach specjalnych prowadzi ks. kanonik mgr Paweł Sobstyl. Potwierdzeniem uczestnictwa w spotkaniach formacyjnych są zaświadczenia.

Rejonizacja spotkań formacyjnych i dni skupień

Obszar Archidiecezji Warszawskiej jest podzielony na osiem rejonów katechetycznych. Zamieszczona poniżej tabela pokazuje, które dekanaty zostały przyporządkowane do poszczególnych rejonów oraz gdzie będą odbywały się sesje szkoleniowe i dni skupienia.

Dekanaty tworzące dany rejon katechetyczny:

UWAGA: dekanat ochocki został przeniesiony do Rejonu 3.

- Rejon 1 – staromiejski, śródmiejski,
- Rejon 2 – mokotowski, ursynowski, wilanowski,
- Rejon 3 – pruszkowski, raszyński, ursuski, ochocki
- Rejon 4 – jelonkowski, wolski, lasecki,
- Rejon 5 – bielański, żoliborski, kampinoski,
- Rejon 6 – czerski, konstanciński, piaseczyński, warecki,
- Rejon 7 – grójecki, mogielnicki, tarczyński,
- Rejon 8 – błoński, brwinowski, grodziski.

Terminy, miejsca i tematy spotkań katechetyczno – pedagogicznych w rejonach katechetycznych dla katechetów świeckich, sióstr i braci zakonnych I spotkanie formacyjne (jesienne)

Termin	Rejon katechetyczny	Temat szkolenia	Prowadzący szkolenie	Miejsce szkolenia
16 września 2017 (sobota) 10.00 – 14.00	1	Działania prewencyjne w procesie edukacyjnym zapobiegające seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich	Ks. kan. dr Piotr Odziemczyk - delegat biskupa do ochrony dzieci i młodzieży w AW	Kuria Metropolitalna Warszawska Warszawa, ul. Miodowa 17/19, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela
	3	Praca z uczniem o cechach ze spektrum autystycznym	Artur Sikorski - terapeuta integracji sensorycznej	Parafia Opatrzności Bożej, Warszawa, ul. Dickensa 5
	4	Poszukiwanie skarbu. Przypowieść w	Anna Łoboda – lider I st. w Polskim Instytucie Psychodramy	Parafia Bogurodzicy Maryi, Warszawa, ul. Powstańców Śląskich 67d

		bibliodramie		
	6	Modlitwa Ojciec nasz w katechezie	O. Wojciech Żmudziński Centrum Arrupe	Parafia Św. Anny, Piaseczno, ul. Piłsudskiego 10
23 września 2017 (sobota) 10.00 – 14.00	2	Działania prewencyjne w procesie edukacyjnym zapobiegające seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich	Ks. kan. dr Piotr Odziemczyk - delegat biskupa do ochrony dzieci i młodzieży w AW	Parafia NMP Matki Miłosierdzia, Warszawa, ul. Bonifacego 9
	5	Poszukiwanie skarbu. Przypowieść w bibliodramie	Anna Łoboda – lider I st. w Polskim Instytucie Psychodramy	Parafia Zesłania Ducha Świętego Warszawa, ul. Broniewskiego 44
	7	Praca z uczniem o cechach ze spektrum autystycznym	Artur Sikorski - terapeuta integracji sensorycznej	Rodzinne Centrum Edukacyjne – I piętro (obok kościoła), Grójec, ul. Jana Pawła II nr 26
	8	Modlitwa Ojciec nasz w katechezie	O. Wojciech Żmudziński Centrum Arrupe	Parafia Św. Anny, Grodzisk Mazowiecki, Pl. Króla Zygmunta Starego 2a
27 września 2017 (środa) 10.00 – 14.00	dodatkowa sesja szkoleniowa	Działania prewencyjne w procesie edukacyjnym zapobiegające seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich	Ks. kan. dr Piotr Odziemczyk - delegat biskupa do ochrony dzieci i młodzieży w AW	Kuria Metropolitalna Warszawska Warszawa, ul. Miodowa 17/19, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela

II spotkanie formacyjne (zimowe)

Termin	Rejon katechetyczny	Temat szkolenia	Prowadzący szkolenie	Miejsce szkolenia
3 lutego 2018 (sobota) 10.00 – 14.00	1	Modlitwa Ojciec nasz w katechezie	O. Wojciech Żmudziński Centrum Arrupe	Kuria Metropolitalna Warszawska Warszawa, ul. Miodowa 17/19, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela
	3	Działania prewencyjne w procesie edukacyjnym zapobiegające	Ks. kan. dr Piotr Odziemczyk - delegat biskupa do ochrony dzieci i młodzieży w AW	Parafia Opatrzności Bożej, Warszawa, ul. Dickensa 5

		seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich		
	4	Praca z uczniem o cechach ze spektrum autystycznym	Artur Sikorski - terapeuta integracji sensorycznej	Parafia Bogurodzicy Maryi, Warszawa, ul. Powstańców Śląskich 67d
	6	Poszukiwanie skarbu. Przypowieść w bibliodramie	Anna Łoboda – lider I st. w Polskim Instytucie Psychodramy	Parafia Św. Anny, Piaseczno, ul. Piłsudskiego 10
10 lutego 2018 (sobota) 10.00 – 14.00	2	Modlitwa Ojciec nasz w katechezie	O. Wojciech Żmudziński Centrum Arrupe	Parafia NMP Matki Miłosierdzia, Warszawa, ul. Bonifacego 9
	5	Praca z uczniem o cechach ze spektrum autystycznym	Artur Sikorski - terapeuta integracji sensorycznej	Parafia Zesłania Ducha Świętego Warszawa, ul. Broniewskiego 44
	7	Działania prewencyjne w procesie edukacyjnym zapobiegające seksualnemu wykorzystywaniu nieletnich	Ks. kan. dr Piotr Odziemczyk - delegat biskupa do ochrony dzieci i młodzieży w AW	Rodzinne Centrum Edukacyjne – I piętro (obok kościoła), Grójec, ul. Jana Pawła II nr 26
	8	Poszukiwanie skarbu. Przypowieść w bibliodramie	Anna Łoboda – lider I st. w Polskim Instytucie Psychodramy	Parafia Św. Anny, Grodzisk Mazowiecki, Pl. Króla Zygmunta Starego 2a
7 lutego 2018 (środa) 10.00 – 14.00	dodatkowa sesja szkoleniowa	Modlitwa Ojciec nasz w katechezie	O. Wojciech Żmudziński Centrum Arrupe	Kuria Metropolitalna Warszawska Warszawa, ul. Miodowa 17/19, budynek A, piętro I, sala św. Jana Chrzciciela

UWAGA: Dodatkowa sesja szkoleniowa przeznaczona jest dla katechetów, którzy z uzasadnionych powodów nie mogą uczestniczyć w sobotnich sesjach szkoleniowych.

Terminy i tematy spotkań katechetyczno – pedagogicznych dla katechetów, uczących w szkołach specjalnych

Wszyscy katecheci uczący w szkołach specjalnych w ramach formacji katechetyczno - pedagogicznej mają obowiązek uczestniczyć w organizowanej przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży IV Ogólnopolskiej Konferencji Katechezy Specjalnej. „*Nie przeszkadzajcie im przychodzić do mnie*”. W dniach **24 – 26 listopada 2017 r.** w Domu

Rekolekcyjno – Formacyjnym Archidiecezji Warszawskiej ul. Dewajtis 3 w Warszawie. Wszystkich informacji na ten temat udziela Ks. kan. Paweł Sobstyl- rejonowy wizytator nauczania religii w Archidiecezji Warszawskiej.

Terminy i tematy spotkań katechetyczno – pedagogicznych dla katechetów, uczących w szkołach specjalnych

Wszyscy katecheci uczący w szkołach specjalnych w ramach formacji katechetyczno - pedagogicznej mają obowiązek uczestniczyć w organizowanej przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Ogólnopolskiej Konferencji Katechezy Specjalnej. *„Nie przeszkadzajcie im przychodzić do mnie”*. W dniach 25 – 27 listopada 2016 w Domu Rekolekcyjno – Formacyjnym Archidiecezji Warszawskiej ul. Dewajtis 3 w Warszawie. Wszystkich informacji na ten temat udziela Ks. kan. Paweł Sobstyl- rejonowy wizytator nauczania religii w Archidiecezji Warszawskiej.

Terminy i miejsca skupienia adwentowego dla katechetów świeckich

Termin skupienia adwentowego	Rejon	Miejsce skupienia
9 grudnia 2017 10.00 – 14.00	1	Parafia Najświętszego Zbawiciela ul. Marszałkowska 37 Warszawa
	3	Parafia Opatrzności Bożej, Warszawa, ul. Dickensa 5
	4	Parafia Bogurodzicy Maryi, Warszawa, ul. Powstańców Śląskich 67a
	6	Parafia Św. Anny, Piaseczno, ul. Piłsudskiego 10
16 grudnia 2017 10.00 – 14.00	2	Parafia NMP Matki Miłosierdzia, Warszawa, ul. Bonifacego 9
	5	Parafia Zesłania Ducha Świętego Warszawa, ul. Broniewskiego 44
	7	Parafia Miłosierdzia Bożego, Grójec, ul. Jana Pawła II nr 24
	8	Parafia Św. Anny, Grodzisk Mazowiecki, Pl. Króla Zygmunta Starego 2a

Terminy i miejsca skupienia wielkopostnego dla katechetów świeckich

Termin skupienia wielkopostnego	Rejon	Miejsce skupienia
--	--------------	--------------------------

24 lutego 2018 10.00 – 14.00	1	Parafia Najświętszego Zbawiciela ul. Marszałkowska 37 Warszawa
	3	Parafia Opatrzności Bożej, Warszawa, ul. Dickensa 5
	4	Parafia Bogurodzicy Maryi, Warszawa, ul. Powstańców Śląskich 67a
	6	Parafia Św. Anny, Piaseczno, ul. Piłsudskiego 10
3 marca 2018 10.00 – 14.00	2	Parafia NMP Matki Miłosierdzia, Warszawa, ul. Bonifacego 9
	5	Parafia Zesłania Ducha Świętego Warszawa, ul. Broniewskiego 44
	7	Parafia Miłosierdzia Bożego, Grójec, ul. Jana Pawła II nr 24
	8	Parafia Św. Anny, Grodzisk Mazowiecki, Pl. Króla Zygmunta Starego 2a

Dni skupienia w poszczególnych rejonach katechetycznych prowadzą rejonowi wizytatorzy nauczania religii.

Oferta szkoleniowa, proponowana przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży jest uzupełniana przez różne formy szkolenia, podejmowane przez doradców metodycznych nauczania religii. Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie internetowej Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń: www.wcies.edu.pl.

FORMACJA PERMANENTNA KAPŁANÓW WYŚWIĘCONYCH W ROKU 2017 (NEOPREZBITERÓW)

W pierwszym roku kapłaństwa księża są zobowiązani do uczestnictwa w spotkaniach formacyjnych w wyznaczone dni. W roku szkolnym 2017/2018 spotkania przewidziane są w poniedziałki. O terminach spotkań księża neoprezbiterzy zostaną poinformowani indywidualnie przez Seminarium Duchowne.

Spotkania odbywają się w budynku Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie, ul. Krakowskie Przedmieście 52/54 w godz. 16.00 – 20.00.

Uczestnictwo w spotkaniach jest obowiązkowe. W związku z tym księża proszeni są o takie ułożenie zajęć katechetycznych i obowiązków duszpasterskich, aby nie kolidowały z przyjazdami na spotkania formacyjne. Ewentualna nieobecność wymaga usprawiedliwienia na piśmie.

FORMACJA PERMANENTNA KAPŁANÓW WYŚWIĘCONYCH W LATACH 2013 – 2016

Księża od drugiego do piątego roku kapłaństwa włącznie (czyli wyświęceni w latach 2013 – 2016) uczestniczą w formacji organizowanej przez Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie. O miejscu i tematyce spotkań księża zobowiązani do formacji zostaną poinformowani indywidualnie przez sekretariat PWTW.

Obecność na spotkaniach jest obowiązkowa. Ewentualna nieobecność wymaga usprawiedliwienia na piśmie. Z powodu nieobecności na zajęciach obowiązek uczestniczenia w formacji może zostać przedłużony na kolejne lata.

Na zakończenie każdego roku formacji uczestnicy otrzymują dyplom Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie.

FORMACJA PERMANENTNA KAPŁANÓW WYŚWIĘCONYCH W LATACH 2008 – 2012

Księża od szóstego do dziesiątego roku kapłaństwa włącznie (czyli wyświęceni w latach 2008 – 2012) uczestniczą w formacji organizowanej przez Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie. O miejscu i tematyce spotkań księża zobowiązani do formacji zostaną poinformowani indywidualnie przez sekretariat PWTW

Obecność na spotkaniach jest obowiązkowa. Ewentualna nieobecność wymaga usprawiedliwienia na piśmie. Z powodu nieobecności na zajęciach obowiązek uczestniczenia w formacji może zostać przedłużony na kolejne lata.

Na zakończenie każdego roku formacji uczestnicy otrzymują dyplom Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie.

Po piątym roku kapłaństwa przeprowadzane jest skrutinium duszpastersko – katechetyczne podsumowujące formację i pierwsze lata posługi w parafii i pracy szkole.

SKRUTYNIUM DLA KAPŁANÓW WYŚWIĘCONYCH W 2012 ROKU

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej informuje, że zgodnie ze Statutami IV Synodu Archidiecezji Warszawskiej (Statut 35 §3) w czwartek, **9 listopada 2016 roku** odbędzie się egzamin duszpastersko – katechetyczny dla kapłanów Archidiecezji Warszawskiej wyświęconych w 2012 roku. **Obowiązująca lektura oraz tezy do egzaminu** zostaną podane księżom przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży drogą pocztową.

ORGANIZACJA KATECHEZY PARAFIALNEJ I NAUCZANIA RELIGII W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH

PIERWSZA KOMUNIA ŚWIĘTA DZIECI, ROZPOCZYNAJĄCYCH NAUKĘ SZKOLNĄ W WIEKU 6 lub 7 LAT

W związku z pytaniami dotyczącymi przyjmowania pierwszej Komunii Świętej przez dzieci, które rozpoczęły naukę w szkole podstawowej w wieku 6 lat Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży informuje, że:

- Wszystkie dzieci rozpoczynające naukę w szkole podstawowej w pierwszej klasie w roku szkolnym 2015/2016, **(niezależnie czy są to klasy samych sześciolatków, samych siedmiolatków, czy klasy z sześć- i siedmiolatków)** do pierwszej spowiedzi i Komunii świętej przystępują w klasie trzeciej **w maju 2018 roku**. Należy o tym fakcie poinformować rodziców. Przesunięcie przystąpienia do w/w sakramentów jest spowodowane Podstawą Programową Katechezy i Programem nauczania Religii Rzymskokatolickiej w Przedszkolach i Szkołach wydaną przez Konferencję Episkopatu Polski w 2010 roku
- Wszystkie dzieci rozpoczynające naukę w szkole podstawowej w pierwszej klasie w roku szkolnym 2016/2017 **(niezależnie czy są to klasy samych sześciolatków, samych siedmiolatków, czy klasy z sześć- i siedmiolatków)** do pierwszej spowiedzi i Komunii świętej przystępują w klasie trzeciej **w maju 2019 roku**. Należy o tym fakcie poinformować rodziców. Przesunięcie przystąpienia do w/w sakramentów jest spowodowane Podstawą Programową Katechezy i Programem nauczania Religii Rzymskokatolickiej w Przedszkolach i Szkołach wydaną przez Konferencję Episkopatu Polski w 2010 roku.
- Wszystkie dzieci rozpoczynające naukę w szkole podstawowej w pierwszej klasie w roku szkolnym 2017/2018 **(niezależnie czy są to klasy samych sześciolatków, samych siedmiolatków, czy klasy z sześć- i siedmiolatków)** do pierwszej spowiedzi i Komunii świętej przystępują w klasie trzeciej **w maju 2020 roku**. Należy o tym fakcie poinformować rodziców. Przesunięcie przystąpienia do w/w sakramentów jest spowodowane Podstawą Programową Katechezy i Programem nauczania Religii Rzymskokatolickiej w Przedszkolach i Szkołach wydaną przez Konferencję Episkopatu Polski w 2010 roku.

SAKRAMENT BIERZMOWANIA

Wskazania Konferencji Episkopatu Polski dotyczące przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania

Wstęp

1. Niniejszy dokument zawiera podstawowe wskazania dotyczące przygotowania młodzieży do przyjęcia sakramentu bierzmowania, przy zachowaniu praw biskupów diecezjalnych. Określa on minimalny zakres formacji, która powinna być prowadzona w każdej parafii. Dokument ma na celu także określenie zakresu bezpośredniego przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania.

I. Wprowadzenie teologiczne

2. Sakrament bierzmowania jest jednym z sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego. Z tego powodu przygotowanie do bierzmowania powinno uwzględniać jedność z sakramentami chrztu i Eucharystii (OB 1; KKK 1285). Sakrament bierzmowania jest bowiem koniecznym dopełnieniem sakramentu chrztu (LG 11; OB 2, KKK 1285). Każdy ochrzczony może i powinien przyjąć ten sakrament, gdyż bez niego wtajemniczenie chrześcijańskie pozostaje niedopełnione (por. KKK 1306).

3. Sakrament bierzmowania udziela przyjmującemu daru samego Ducha Świętego, głębiej zakorzenia go w Bożym synostwie, ściślej jednoczy z Chrystusem, udoskonala jego więź z Kościołem, udziela mu specjalnej mocy Ducha Świętego do szerzenia wiary, jej obrony słowem i czynem, a także do mężnego wyznawania imienia Chrystusa oraz do tego, by nigdy nie wstydział się Krzyża (por. KKK 1285; 1303). Bierzmowanie wyciska w duszy

niezniszczalny znak, „znamię”, pieczęć Ducha Świętego, która jest symbolem całkowitej przynależności do Chrystusa i trwałego oddania się na Jego służbę (por. KKK 1304).

II. Wprowadzenie pastoralne

4. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania ma na celu doprowadzenie kandydata do „głębszego zjednoczenia z Chrystusem, do większej zażyłości z Duchem Świętym, Jego działaniami, darami, natchnieniami, aby [...] lepiej podjąć apostolską odpowiedzialność” (KKK 1309). Jego celem jest także wychowanie do „przynależności do Kościoła Jezusa Chrystusa, zarówno do Kościoła powszechnego, jak i wspólnoty parafialnej” (KKK 1309).

5. Przygotowanie do bierzmowania składa się z trzech etapów: przygotowania dalszego, bliższego i bezpośredniego.

a) Przygotowanie dalsze dokonuje się od wczesnego dzieciństwa w rodzinie, następnie poprzez udział w lekcjach religii (katechezie) w szkole a także w katechezie parafialnej przygotowującej do sakramentów pokuty i pojednania oraz Eucharystii.

b) Ważnym etapem przygotowania bliższego jest udział w nauczaniu religii (katechezie szkolnej) oraz w katechezie parafialnej. Kandydat do bierzmowania powinien zatem regularnie uczęszczać na lekcje religii w szkole lub w innym środowisku, w którym pobiera naukę, a także uczestniczyć w życiu Kościoła przez udział niedzielnej i świątecznej Mszy św. oraz w nabożeństwach. Duszpasterz odpowiedzialny za przygotowanie bezpośrednie powinien mieć przekonanie, że każdy kandydat spełnia te warunki. W sytuacjach wątpliwych należy uzyskać stosowną opinię od nauczyciela religii.

c) Przygotowanie bezpośrednie dokonuje się w dalszym ciągu poprzez udział w katechezie szkolnej i parafialnej poprzedzającej przyjęcie bierzmowania. Ten ostatni etap przygotowania bliższego powinien mieć jednak przede wszystkim charakter duchowy i polegać na udziale kandydata w systematycznych spotkaniach formacyjnych w parafii, celebracjach liturgicznych, a także rekolekcjach lub dniach skupienia. Optymalnym czasem trwania przygotowania bliższego i bezpośredniego do bierzmowania są trzy lata (VI-VII-VIII klasa).

d) Przyjęcie sakramentu bierzmowania dokonuje się najwcześniej na zakończenie klasy VIII, jako ważne dopełnienie edukacji na etapie szkoły podstawowej.

6. Kandydat powinien przystąpić do sakramentu bierzmowania w stanie łaski uświęcającej, czyli przyjął sakrament pokuty i pojednania (por. KKK 1310).

III. Wskazania organizacyjne

7. Ze względów duszpasterskich do bierzmowania powinna przystępować młodzież, która odznacza się dojrzałością intelektualną, emocjonalną i religijną adekwatnie do swojego wieku oraz możliwości. W przygotowaniu do tego sakramentu trzeba koniecznie uwzględnić możliwości osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. z niepełnosprawnością intelektualną).

8. Osoby dorosłe powinny odbywać formację w odrębnych grupach, np. dekanalnych lub diecezjalnych, w sposób dostosowany do zwyczajów lokalnych. Nie można udzielać bierzmowania dorosłym bez należytego przygotowania.

9. Uprzywilejowanym miejscem przygotowania bliższego i bezpośredniego do sakramentu bierzmowania jest parafia zamieszkania, a nie parafia, na terenie której znajduje się szkoła. Na tym etapie rozwoju religijnego chodzi bowiem o włączenie kandydata w życie jego parafii (Podstawa Programowa Katechezy, s. 68). Z tego względu należy dołożyć wszelkich starań, by cała wspólnota parafialna uczestniczyła w przygotowaniu kandydata, głównie poprzez modlitewne towarzyszenie młodzieży i świadectwo wiary.

10. Minimalną liczbę spotkań i celebracji, jakie powinny odbywać się podczas katechezy parafialnej, stanowiącej przygotowanie bezpośrednie do sakramentu bierzmowania, określa się na 30, z czego 5 stanowią celebracje liturgiczne. Każdy z etapów formacji powinien zaowocować podjęciem konkretnego zadania apostolskiego.

11. W ciągu całego cyklu przygotowań powinno się odbyć przynajmniej 5 spotkań z rodzicami kandydatów do bierzmowania.

12. Kandydaci do bierzmowania powinni odbywać spotkania w małych grupach formacyjnych. Maksymalna liczba uczestników nie powinna przekraczać 12 osób.

13. Istotnym elementem spotkań formacyjnych w parafii są celebracje liturgiczne. Powinny one obejmować wszystkich przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania w parafii, celem doświadczenia wspólnoty wiary i modlitwy.

14. Spotkania w grupach mogą prowadzić kapłani, osoby konsekrowane, katecheci świeccy lub animatorzy z ruchów i stowarzyszeń. Należy zadbać o ich odpowiednie przygotowanie.

15. Miejscem spotkań formacyjnych o charakterze inicjacyjnym i mistagogicznym powinny być pomieszczenia parafialne (por. Program Nauczania Religii, s. 137), a jeśli zachodzi taka potrzeba, spotkania mogą odbywać się również w domach (rodzinach). Celebracje liturgiczne powinny się jednak zawsze odbywać w kościele lub kaplicy.

16. Dla wyraźniejszego zaznaczenia ścisłego związku bierzmowania z sakramentem chrztu świętego należy zachęcać kandydatów, aby zachowali imię chrzcielne. Zmiana byłaby uzasadniona, gdyby imię chrzcielne nie było związane z patronem chrześcijańskim lub przemawiały za tym określone racje duszpasterskie. W takim przypadku kandydat może wybrać imię świętego, który będzie dla niego wzorem życia chrześcijańskiego. Kryterium wyboru imienia nie powinno być związane z jego atrakcyjnością, ale pięknem życia tego, kogo wybiera się za patrona. Przystępujący do sakramentu bierzmowania pozostawiając imię chrzcielne lub przyjmując nowe, powinni zapoznać się z życiorysem swojego patrona, uświadamiając sobie przymioty, które chcieliby naśladować w życiu.

17. W celu wyraźnego zaznaczenia jedności sakramentów chrztu i bierzmowania świadkami bierzmowania powinni być rodzice chrzestni, o ile w dalszym ciągu są wierzącymi i praktykującymi katolikami (KKK 1309). Tam gdzie nie jest to możliwe świadkiem może być osoba, która już przyjęła wszystkie sakramenty inicjacji chrześcijańskiej, ukończyła 16. rok życia oraz jest wierzącym i praktykującym katolikiem.

18. Można zachować zwyczaj, że świadkiem bierzmowania jest osoba tej samej płci co kandydat. Jeśli świadek bierzmowania nie jest znany proboszczowi powinien przedstawić stosowne zaświadczenie z parafii swojego zamieszkania, stwierdzające brak przeszkód do pełnienia tej funkcji. Świadcami nie mogą być naturalni rodzice bierzmowanego (Por. KPK Kan. 874; 893).

19. Zadanie świadka bierzmowania nie ogranicza się do uczestnictwa i wypełnienia roli w liturgii bierzmowania, ale ma on przygotować kandydata do przyjęcia bierzmowania, a po przyjęciu tego sakramentu pomóc bierzmowanemu w wiernym wypełnianiu przyrzeczeń chrzcielnych, zgodnie z natchnieniami Ducha Świętego (por. OB 5). Dlatego kandydaci powinni wybierać świadka na samym początku przygotowania do bierzmowania. Konieczne jest też podjęcie formacji świadków, która odpowiadałaby ich możliwościom oraz lokalnym uwarunkowaniom.

20. Fakt przyjęcia sakramentu bierzmowania należy odnotować w księdze ochrzczonych. Jeśli kandydat nie jest bierzmowany we własnej parafii, informację o przyjętym bierzmowaniu należy przesłać do parafii, w której przyjął chrzest. Dodatkowo należy sporządzić specjalną księgę z danymi bierzmowanych w parafii, w której został udzielony ten sakrament.

IV. Wskazania dotyczące treści

21. Bezpośrednie przygotowanie do sakramentu bierzmowania powinno obejmować następujące grupy zagadnień:

- kerygmat chrześcijański,
- sakrament chrztu wprowadzeniem we wspólnotę Kościoła,
- mistagogia sakramentu pokuty i pojednania,
- mistagogia sakramentu Eucharystii,

– mistagogia sakramentu bierzmowania.

22. Kerygmat chrześcijański powinien polegać na głoszeniu prawdy o Bożej miłości do człowieka wyrażonej najlepiej w Jezusie Chrystusie. Każdy kandydat do bierzmowania powinien usłyszeć prawdę, że Bóg go kocha i ma dla niego plan na życie. Celem tego etapu formacji jest wzbudzenie lub pogłębienie wiary (por. OCHWD 9).

23. Wprowadzenie we wspólnotę Kościoła, szczególnie przez podkreślenie sakramentu chrztu świętego, powinno zmierzać do ukazania Kościoła jako wspólnoty założonej przez Chrystusa, jego konieczności do zbawienia, a także przymiotów i funkcji. Należy podkreślić znaczenie parafii dla każdego katolika i promować aktywny udział w jej życiu.

24. Mistagogia sakramentów pokuty i pojednania, Eucharystii oraz bierzmowania powinna polegać na wprowadzaniu w misterium Chrystusa, prowadzeniu do nawrócenia przez świadome uczestnictwo w liturgii i powiązaniu go z życiem codziennym. Ten etap formacji ma wprowadzać w liturgię stopniowo i wieloaspektowo.

25. Wymiar mistagogiczny powinien zostać zrealizowany na trzech płaszczyznach: celebratywnej, misteryjnej i egzystencjalnej. Na pierwszej z nich powinny być omówione obrzędy liturgiczne: czynności, gesty, postawy, znaki i teksty formuł. Na płaszczyźnie misteryjnej powinno być omawiane znaczenie teologiczne sakramentów inicjacji chrześcijańskiej oraz poszczególnych obrzędów. Płaszczyzna egzystencjalna powinna ukazywać konkretne przełożenie udziału w liturgii na życie chrześcijańskie.

26. Spotkania z rodzicami powinny być organizowane po każdym z etapów formacji kandydatów i powinny podejmować następujące zagadnienia:

- odpowiedzialność za własną wiarę i przekaz wartości religijnych swoim dzieciom,
- odpowiedzialność za Kościół i wspólnotę parafialną,
- konieczność nieustannego nawracania się i przebaczenia w rodzinie,
- przeżywanie niedzieli i uroczystości religijnych w kościele i rodzinie katolickiej,
- przygotowanie rodziny do właściwego przeżycia uroczystości bierzmowania i podjęcie działań apostołskich przez jej członków.

V. Wskazania metodyczne

27. Głoszenie prawd wiary powinno być połączone z osobistym świadectwem głoszącego, a także z ukazywaniem przykładów współczesnych świadków. Ważnym, choć trudnym terminem teologicznym, wyrażającym prawdy wiary, należy poświęcić więcej uwagi, aby stały się bardziej zrozumiałe dla młodzieży.

28. Spotkania podczas katechezy parafialnej powinny z zasady mieć inny charakter niż zajęcia prowadzone w szkole. Nie mogą koncentrować się wyłącznie na przekazie wiedzy. W katechezie parafialnej dominujące powinny być formy i metody biblijne oraz liturgiczne, takie jak: lectio divina, krąg biblijny, opowiadanie biblijne, medytacja, bibliodrama, celebracje liturgiczne, kontemplacje modlitewne, adoracje eucharystyczne itp. Podczas spotkań w małych grupach należy wykorzystać metody aktywizujące, które pobudzają aktywność i zaangażowanie uczestników (dyskusyjne, dramatyczne, plastyczne itp.), a jednocześnie umożliwiają prowadzenie do identyfikacji z przyjmowanymi rozwiązaniami i postawami.

29. Spośród 30 spotkań formacyjnych przewidzianych jako minimalny wymiar przygotowania bezpośredniego do bierzmowania 5 z nich powinny stanowić celebracje liturgiczne, będące odpowiedzią na usłyszane orędzie. W celu jego głębszego odczytania podczas celebracji młodzież powinna przyjąć odpowiedni znak, np. Ewangelię, krzyż, obraz, katechizm dla młodych, modlitewnik itp., jako pogłębienie przeżyciowego wymiaru celebracji.

30. Ewangelizacyjna część formacji, polegająca na głoszeniu kerygmatu, powinna zakończyć się celebracją, podczas której kandydaci wybiorą Chrystusa na swojego Pana i Zbawiciela. Część poświęcona wspólnocie Kościoła powinna być zwieńczona celebracją, podczas której

młodzież wyzna wiarę Kościoła i zadeklaruje aktywny udział w jego życiu. Podczas celebracji młodzież powinna publicznie wyrazić gotowość przyjęcia bierzmowania i poprosić Kościół o jego udzielenie.

31. Kandydaci do bierzmowania są zobowiązani do udziału we Mszy świętej w każdą niedzielę i święta nakazane oraz do regularnego korzystania z sakramentu pokuty i pojednania, najlepiej w pierwsze piątki miesiąca. Odpowiedzialny za przygotowanie do bierzmowania w parafii musi posiadać moralną pewność, że kandydat jest praktykującym katolikiem.

32. Kandydaci powinni być włączani w aktywne przygotowanie i udział w liturgii poprzez pełnienie funkcji lektora, ministranta, psalmisty, członka zespołu muzycznego itp.

33. Kandydaci do bierzmowania powinni włączać się aktywnie w życie parafii (działalność charytatywna, wolontariat, troska o czystość i wystrój kościoła, pomoc w organizacji wydarzeń o charakterze religijno-kulturalnym itp.). Ma to służyć większej integracji ze wspólnotą wierzących w dalszym życiu chrześcijańskim po przyjęciu sakramentu bierzmowania.

34. Bezpośrednio przed przyjęciem bierzmowania zachęca się do zorganizowania dni skupienia połączonych z sakramentem pokuty i pojednania. Jeśli pozwalają na to lokalne uwarunkowania, warto zorganizować dla kandydatów rekolekcje wyjazdowe.

35. Po przyjęciu bierzmowania warto zorganizować pielgrzymkę do diecezjalnego lub innego sanktuarium jako wyraz wdzięczności za otrzymany sakrament.

36. Pożytecznym zwyczajem jest przekazywanie młodzieży pamiątki związanej z przyjęciem sakramentu bierzmowania.

VI. Propozycja zagadnień związanych z przygotowaniem do sakramentu bierzmowania

I etap formacji: Wierzę w Jezusa Chrystusa

1. Pragnę kochać i być kochany.
2. Jezus mnie kocha i z miłości oddaje swoje życie.
3. Jezus zmartwychwstaje dla mnie.
4. Jezus wskazuje mi drogę do prawdziwego szczęścia.
5. Ufam Bogu i w Nim odnajduję szczęście.

Celebracja: Jezus moim Panem i Zbawicielem.

Dzieło apostoelskie: Porozmawiać o Jezusie z rówieśnikami

II etap formacji: Wierzę w Kościół

1. Jezus zakłada swój Kościół.
2. Kościół: jeden, święty, powszechny i apostoelski.
3. Kościół katolicki moją drogą do zbawienia.
4. Sakrament chrztu wprowadza mnie do Kościoła.
5. Moje miejsce w Kościele.
6. Sakramenty w służbie Kościoła-wspólnoty:
 - a. powołanie do kapłaństwa i życia konsekrowanego.
 - b. miłość – małżeństwo – rodzina. Kościół domowy.

Celebracja: Moje miejsce we wspólnocie Kościoła.

Dzieło apostoelskie: Uczestniczyć w wydarzeniu prowadzonym przez jedną ze wspólnot działających w parafii.

III etap formacji: Chcę się nawrócić

1. Grzech odrzuceniem miłości.
2. Grzech mnie niszczy i zabija.
3. Pan Bóg jest miłosierny.
4. Przystępuję do sakramentu pokuty i pojednania.
5. Walka ze złem moim zadaniem na całe życie.

Celebracja (nabożeństwo pokutne): Wracam do Ojca.

Dzieło apostołskie: Pomóc w pojednaniu skonfliktowanych ze sobą osób.

IV etap formacji: Chcę żyć Eucharystią

1. Eucharystia prawdziwym Ciałem i Krwią Chrystusa.
2. Eucharystia moim pokarmem.
3. Uczestniczę w liturgii Słowa.
4. Uczestniczę w liturgii eucharystycznej.
5. Eucharystia zobowiązuje mnie do miłości.

Celebracja (Eucharystia): Pokarm mojego życia.

Dzieło apostołskie: Włączyć się aktywnie w udział we Mszy świętej.

V etap formacji: Jestem gotowy

1. Ustanowienie i znaczenie sakramentu bierzmowania.
2. Chcę otrzymać Ducha Świętego i Jego dary.
3. Liturgia sakramentu bierzmowania.
4. Sakrament bierzmowania zobowiązuje mnie do świadectwa.
5. Przygotowanie duchowe do sakramentu bierzmowania.

Celebracja: Duchu Święty, przyjdź!

Dzieło apostołskie: Podjęcie osobistego postanowienia związanego z przyjęciem bierzmowania

WSKAZANIA DOTYCZĄCE REKOLEKCJI WIELKOPOSTNYCH

Zasady dotyczące organizowania rekolekcji dla uczniów szkół publicznych.

Ministerstwo Edukacji Narodowej przypomina o zasadach wynikających z przepisów oświatowych.

Na mocy przepisów § 10 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach* (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.). uczniowie uczęszczający na naukę religii organizowaną w szkołach publicznych uzyskują trzy kolejne dni zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia rekolekcji wielkopostnych. Dotyczy to sytuacji, gdy religia lub wyznanie, do którego należą uczniowie, nakłada na swoich członków tego rodzaju obowiązek. Jeżeli na terenie szkoły prowadzona jest nauka religii więcej niż jednego wyznania, kościoły i związki wyznaniowe powinny ustalić wspólny termin rekolekcji.

Szczegółowe zasady dotyczące organizacji rekolekcji są przedmiotem odrębnych ustaleń między organizującymi rekolekcje, a szkołą. **Uczniom, którzy nie uczestniczą w rekolekcjach, szkoła musi zapewnić w tym czasie opiekę lub inne zajęcia wychowawcze.**

Zgodnie z intencją przywołanych przepisów, zwolnienie uczniów na ich podstawie z zajęć szkolnych nie oznacza uzyskania przez nich dodatkowych dni wolnych od nauki. Ma jednak na celu umożliwienie im uczestniczenia w odbywających się w tych dniach rekolekcjach wielkopostnych. **Warto zaznaczyć, że w tych dniach szkoła nie jest zwolniona z wypełniania funkcji wychowawczej i opiekuńczej. Tym samym jest odpowiedzialna za bezpieczeństwo wszystkich uczniów.** Dotyczy to zarówno uczniów odbywających rekolekcje, jak i tych, którzy w tym czasie uczestniczą na jej terenie w zajęciach opiekuńczych i wychowawczych. Z tego względu szkoła ma prawo do kontroli obecności na zaplanowanych w tych dniach zajęciach.

Opiekę nad uczniami w czasie rekolekcji zapewniają nauczyciele religii. **W czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej.**

Dyrektor szkoły zapewnienia uczniom opiekę w czasie ich trwania przemieszczania się do miejsca odbywania się rekolekcji i w drodze powrotnej do szkoły.

Dni przeznaczone na rekolekcje są uwzględniane w planie organizacji roku szkolnego. Jeśli program rekolekcji ogranicza się np. tylko do jednej lub dwóch godzin zajęć w ciągu dnia, szkoła – w porozumieniu z organizującymi rekolekcje – może ustalić, że uczniowie uzyskują w tych dniach tylko częściowe zwolnienie z zajęć szkolnych. W pozostałym czasie uczniowie uczestniczą w zajęciach, zgodnie z ustalonym na te dni planem zajęć szkolnych. Nie jest jednak właściwą praktyką organizowanie w tym czasie sprawdzianów i klasówek.

Dodatkowo dyrektor szkoły, ustalając te dni jako wolne (lub częściowo wolne), jest zobowiązany zaplanować roczny czas pracy szkoły w taki sposób, aby zapewnić pełną realizację przyjętych przez szkołę programów nauczania poszczególnych zajęć edukacyjnych.

MEN 17 lutego 2016 r.

Źródło:

<https://men.gov.pl/ministerstwo/informacje/zasady-dotyczace-organizowania-rekolekcji-dla-uczniow-szkol-publicznych.html>

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży przypomina, że termin rekolekcji wielkopostnych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych ustalają księża proboszczowie w porozumieniu z dyrektorami szkół najpóźniej na miesiąc przed ich rozpoczęciem. Księża proboszczowie są jednocześnie odpowiedzialni za ich organizację i przebieg.

Organizacja i przebieg rekolekcji odbywa się zgodnie z postanowieniami § 10 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (patrz Aneks) oraz z Rozporządzeniem MEN z dn. 7 czerwca 2017 r zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii publicznych przedszkolach i szkołach.

UWAGA!!!

Zostało wydane nowe rozporządzenie MEN z dnia 7 czerwca 2017 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach z dnia 14 kwietnia 1992 r.

§ 1. „§ 10. 1. Uczniowie uczęszczający na naukę religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia trzydniowych rekolekcji wielkopostnych, jeżeli rekolekcje te stanowią praktykę danego kościoła lub innego związku wyznaniowego. **W czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej. Dziennik Ustaw – 2 – Poz. 1147**

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do rekolekcji organizowanych w innym terminie.

3. O terminie rekolekcji dyrektor szkoły powinien być powiadomiony przez organizujących rekolekcje na co najmniej miesiąc przed terminem rozpoczęcia rekolekcji.

4. Jeżeli na terenie szkoły jest prowadzona nauka religii więcej niż jednego kościoła lub innego związku wyznaniowego, powinny one dążyć do ustalenia wspólnego terminu rekolekcji.

5. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji rekolekcji, jak również inny termin rekolekcji, są przedmiotem odrębnych ustaleń między organizującymi rekolekcje a szkołą.”.

§ 2. Przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dotyczące:

- 1) publicznych szkół podstawowych – stosuje się odpowiednio do dotychczasowych publicznych gimnazjów oraz klas dotychczasowego publicznego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu,
- 2) publicznych szkół ponadpodstawowych – stosuje się odpowiednio do dotychczasowych publicznych szkół ponadgimnazjalnych oraz klas dotychczasowych publicznych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych – do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach i klasach.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

Wskazania duszpasterskie (rekolekcje szkolne)

Katecheza szkolna i związane z nią rekolekcje pozostają integralną częścią pracy apostołskiej i duszpasterskiej z młodym pokoleniem.

Należy dzielić się odpowiedzialnością (prawną i moralną) za ich przebieg z Radą Pedagogiczną i z rodzicami. Przemawia za tym troska o dobro ucznia, uwzględniająca wychowanie, bezpieczeństwo i budowanie autorytetu.

Ponieważ rekolekcje szkolne mają na celu przede wszystkim pogłębienie więzi z Bogiem, program rekolekcji nie może być zdawkowy – ograniczający się do 1 lub 2 godzin dziennie. Ich przygotowanie i przeprowadzenie wymaga zaangażowania parafii (księży, grup oraz ruchów), szkoły (katecheci, uczniowie i nauczyciele) oraz rodziców uczniów.

Uczestnictwo w rekolekcjach uczniów uczęszczających na katechezę jest obowiązkowe. Wynika to z ich (lub rodziców) decyzji zapisania się na lekcje religii.

Terminy rekolekcji oraz program muszą być udostępnione co najmniej miesiąc wcześniej wszystkim zainteresowanym (uczniom, rodzicom, szkole, wspólnocie parafialnej). Przygotowania do rekolekcji i ich przebieg należy otoczyć modlitwą. Rekolekcje powinny doprowadzić uczestnika do sakramentu pojednania i Komunii św. (gdyby nie było żadnej możliwości w okresie rekolekcji, należy stworzyć okazje do spowiedzi i przyjęcia Komunii św. w najbliższym czasie) – dotyczy to uczniów, którzy przystąpili już do I Komunii św.

Oprócz ogólnego tematu każdy dzień rekolekcji powinien mieć swój temat szczegółowy, aby najróżniejsze formy rekolekcyjnego spędzania czasu związane były z myślą przewodnią dnia. Powszechnie znana i przyjęta formuła rekolekcji: „Msza św., nauka i do domu” nie może wyczerpać formuły rekolekcji szkolnych. Jeśli na rekolekcjach jest duża liczba uczniów – o ile pozwalałyby na to warunki – powinno się ich podzielić na grupy. Wskazane jest włączenie rodziców w przebieg rekolekcji. Konieczna jest międzyparafialna współpraca ze zgromadzeniami zakonnymi (kwestia spowiedzi) i ruchami religijnymi. W programie rekolekcji należy uwzględnić specyfikę parafii, liczbę uczniów, możliwości lokalowe, pomoc ze strony rodziców, szkoły, grup parafialnych, duchowieństwa itp. Należy to wcześniej omówić i ustalić z rekolekjonistą.

Rekolekcje szkolne mogą stać się okazją do dalszej pracy formacyjnej przy parafii (ministranci, bielanki, grupy modlitewne, sportowe, turystyczne, wolontariat, działalność charytatywna, kawiarenki internetowe, itp.). Warto więc w tym czasie przybliżyć dzieciom i młodzieży możliwości ich zaangażowania w życie parafii. Uczniowie powinni być współtwórcami rekolekcji. Można włączyć ich do tworzenia programu i jego realizacji, by zrozumieli i odczuli, że rekolekcje są ich rekolekcjami.

Przekazywane na rekolekcjach treści nie muszą się ograniczać tylko do samych konferencji, odczytu, filmu, spektaklu, akcji charytatywnej, lecz powinny być połączone z liturgią i z odpowiednio przygotowaną oprawą wokalną – muzyczną.

O ustalonym terminie rekolekcji warto powiadomić dyrekcję szkoły już na początku roku szkolnego, najpóźniej miesiąc wcześniej. W tym celu ksiądz proboszcz lub jego zastępca powinien spotkać się z dyrektorami szkół, wychowawcami lub Radą Pedagogiczną, przedstawić program rekolekcji, podkreślić ich znaczenie i poprosić całe grono pedagogiczne o współpracę.

Przed rekolekcjami powinno odbyć się spotkanie księdza proboszcza, duszpasterzy, katechetów, organisty. Należy omówić cel, przygotowanie i przebieg rekolekcji, ustalić, kto i za co jest odpowiedzialny. Byłoby dobrze, gdyby w spotkaniu tym wziął udział rekolekjonista w celu zapoznania się ze środowiskiem i problemami uczniów. Wskazane jest też spotkanie z rodzicami, wysłuchanie ich głosów, przedstawienie problemów związanych z rekolekcjami – jest to dobra okazja do nawiązania z nimi bliższego kontaktu.

Trzeba dobrze przemyśleć sposoby przekazywania informacji o rekolekcjach – między innymi plakaty i ogłoszenia. Dobrze przygotowane informacje należy umieścić w gablotach, na tablicach ogłoszeń, podać w ogłoszeniach parafialnych itp.

Na katechezach poprzedzających rekolekcje należy omówić cele i sens rekolekcji, podpowiedzieć, jak je owocnie przeżyć, a po rekolekcjach pogłębiać tematykę rozważań rekolekcyjnych. Wskazane jest też włączenie poszczególnych klas i uczniów w przebieg rekolekcji. Będzie to sprzyjało tworzeniu właściwego klimatu współodpowiedzialności.

W obecnej sytuacji konieczne jest nawiązanie kontaktów z sąsiednimi parafiami i katechetami z innych szkół w celu uzgodnienia pracy i wzajemnej pomocy, szczególnie przy sprawowaniu sakramentu pojednania, by uniknąć pośpiechu i długich kolejek przed konfesjonałami.

W niedzielę poprzedzającą rekolekcje, w modlitwie powszechnej należy uwzględnić w intencjach wezwanie za dzieci i młodzież. Dobrze byłoby poprosić także o modlitwę zespoły parafialne, np. Żywy Różaniec i inne.

Stosownie do wieku uczestników, rekolekcje powinny trwać od 2 do 4 godzin dziennie. Można w mniejszych grupach, po spotkaniu w kościele, przejść do kaplic lub sal katechetycznych, by obejrzeć odpowiednio przygotowane filmy, przeprowadzić rozmowy czy dyskusje itp.

Nie należy przekazywanych na rekolekcjach treści ograniczać tylko do konferencji. Należy więc dodatkowo zaplanować odpowiednie nabożeństwa, tj. adorację Najświętszego Sakramentu, Drogę Krzyżową, różaniec, Godzinę Biblijną, nabożeństwo pokutne i inne. Powinno się zadbać o oprawę śpiewno – muzyczną, zaangażować młodzieżowe zespoły parafialne: scholę, ministrantów, oazy i inne. Szczególnie zaś trzeba się zatroszczyć o dobre przygotowanie uczestników rekolekcji do sakramentu pojednania, opracować, dostosowany do ich wieku, rachunek sumienia oraz zatroszczyć się o odpowiednią liczbę spowiedników.

**PROGRAMY I PODRĘCZNIKI
ORAZ MATERIAŁY POMOCNICZE DO KATECHEZY PARAFIALNEJ
PRZYGOTOWUJĄCEJ DO PIERWSZEJ KOMUNII ŚWIĘTEJ I SAKRAMENTU
BIERZMOWANIA**

Uchwała
Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski

z dnia 14 lutego 2017 roku

w sprawie obowiązywania „Podstawy programowej katechezy Kościoła
katolickiego w Polsce”

§ 1

1. „Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 8 marca 2010 roku obowiązuje w tych placówkach, w których stosuje się programy i podręczniki zatwierdzone na jej podstawie.
2. Po zatwierdzeniu nowej „Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” przez Konferencję Episkopatu Polski nowe programy i podręczniki będą tworzone w oparciu o ten dokument.
3. Wobec dokumentu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 3.

§ 2

1. „Program nauczania religii” z dnia 9 czerwca 2010 roku oraz programy zatwierdzone na podstawie „Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”, o której mowa w § 1, obowiązują do czasu uchylenia ich przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do podręczników, poradników metodycznych i innych materiałów dydaktycznych.

§ 3

1. Od roku szkolnego 2017/18 w klasie VII szkoły podstawowej stosuje się programy nauczania, podręczniki i inne materiały dydaktyczne do nauczania zatwierdzone dla klasy I gimnazjum.
2. Od roku szkolnego 2018/19 w klasie VIII szkoły podstawowej stosuje się programy nauczania, podręczniki i inne materiały dydaktyczne do nauczania zatwierdzone dla klasy II gimnazjum.
3. Od roku szkolnego 2019/20 w klasach I szkół ponadpodstawowych stosuje się programy nauczania, podręczniki i inne materiały dydaktyczne do nauczania zatwierdzone dla klasy III gimnazjum.

§ 4

Stosowanie § 3 oznacza w szczególności możliwość oznaczenia na okładce, stronie tytułowej i w formule zatwierdzenia zmian zgodnych z rzezonymi przepisami.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 roku.

bp Marek Mendyk
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej poleca szczególnie:

Tytuł	Autor
<i>Youcat</i> Katechizm Kościoła katolickiego dla młodych	praca zbiorowa

Materiały do I Komunii świętej

Tytuł	Autor	Cena
KATECHEZA PARAFIALNA Przygotowanie do sakramentu Pokuty i Eucharystii <i>(zeszyty dla dzieci)</i>	<i>Opracowanie:</i> Marzanna Dubińska, s. Aleksandra Jabłońska CMBB <i>Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej 2010</i>	5, 30 zł. (1 egz.)
NASZE DZIECKO IDZIE DO PIERWSZEJ KOMUNII ŚWIĘTEJ Formacja rodziców <i>(zeszyt do prowadzenia konferencji tematycznych dla rodziców)</i>	o. Wojciech Madej OFM <i>red.</i> Marzanna Dubińska <i>Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej 2010</i>	8, 40 zł. (1 egz.)
PRZYGOTOWANIE DO SAKRAMENTU POKUTY I EUCHARYSTII Materiały dla prowadzących zajęcia <i>(zeszyt z konspektami katechez dla prowadzących spotkania z dziećmi)</i>	<i>Opracowanie:</i> Marzanna Dubińska, s. Aleksandra Jabłońska CMBB <i>Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej 2010</i>	6, 30 zł. (1 egz.)

Materiały do bierzmowania

Tytuł	Autor	Cena
PRZYGOTOWANIE DO BIERZMOWANIA Nabożeństwa inicjacyjne	praca zbiorowa pod red. Ks. prof. dr hab. Piotra Tomasika <i>Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej 2010</i>	16,80 zł. (1 egz.)
PORADNIK METODYCZNY Dla animatora	praca zbiorowa pod red. Ks. prof. dr hab. Piotra Tomasika <i>Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej 2010</i>	14,20 zł. (1 egz.)
PRZYGOTOWANIE DO BIERZMOWANIA	praca zbiorowa pod red.	29 zł.

Materiały do bierzmowanych	Ks. prof. dr hab. Piotra Tomasika <i>Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej 2015</i>	(1 komplet dla 5 osób)
----------------------------	---	---------------------------

**PROGRAMY I PODRĘCZNIKI
DO KATECHIZACJI OBOWIĄZUJĄCE
NA TERENIE ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

**Komunikat Biura Programowania Katechezy w sprawie podręczników do nauczania religii
przedszkolnych i szkolnych oddziałach sześciolatków (zerówkach)**

W związku z nowelizacją Ustawy o systemie oświaty i zwolnieniem z obowiązku szkolnego dzieci sześciolatków Biuro Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski informuje, iż przedłuża się na okres dwóch lat, czyli do 31 VIII 2018 roku, możliwość z korzystania z następujących programów podręczników do nauczania religii dla dzieci sześciolatków przygotowanych do *Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce z roku 2001.*

**Program ogólnopolski nr AZ-0-03/1 z 10 III 2003:
Radość dzieci Bożych**

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-03/1-01 s. T. Biłyk, I. Czarnecka, T. Czarnecka, B. Surma, <i>Wędrowanie z Bogiem</i> , WAM, Kraków	31 VIII 2018

**Program ogólnopolski nr AZ-0-03/2 z 10 III 2003:
Jezus mnie kocha**

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-03/2-0 <i>Jezus mnie kocha</i> , red. S. Łabendowicz, Radom-Sandomierz	31 VIII 2018
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-03/2-6 <i>Mogę zaufać Jezusowi</i> , red. R. Lis, <i>Gaudium</i> , Lublin	31 VIII 2018
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-03/2-10 A. Podgórska, A. Tulej, <i>Bóg jest blisko</i> , Centrum Katechetyczne Archidiecezji, Warszawa	31 VIII 2018

Program ogólnopolski dla kl. 0 nr AZ-0w-03/3 z 10 III 2003: Pan Jezus mnie kocha

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-03/3-0 <i>Pan Jezus mnie kocha</i> , red. R. Czekalski, A. Krasieński, E. Zielińska, Płocki Instytut Wydawniczy, Płock	31 VIII 2018

Program ogólnopolski nr AZ-0-04/3 z 26 III 2004: W radości dzieci Bożych, opr. T. Śmiech

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-04/3-0 M. Piątek, <i>W świecie mojego Boga</i> , <i>Jedność</i> , Kielce	31 VIII 2018
	Klasa 0 (grupa sześciolatków) nr AZ-03-04/3-1 <i>Kocham dobrego Boga</i> , red. E. Osewska,	

	J. Stala, <i>Jedność</i> , Kielce	
--	-----------------------------------	--

**Program ogólnopolski nr AZ-0-04/4 z 26 III 2004:
Jesteśmy dziećmi Boga, opr. J. Szpet, D. Jackowiak**

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
ogólnopolski	Klasa 0 (poziom III) nr AZ-03-04/4-0 <i>Przychodzimy do Pana Boga</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak, Księgarnia św. Wojciecha, Poznań	31 VIII 2018

**Program ogólnopolski nr AZ-0-05/2 z 16 VI 2005:
W dziele stworzenia odkrywam miłość Boga**

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
ogólnopolski	Klasa 0 nr AZ-03-05/2-0 M. Wiadowska-Gliszczyńska, D. Włoczewska, <i>W dziele stworzenia odkrywam miłość Boga, Errata</i> , Toruń	31 VIII 2018

**Program dla archidiecezji warszawskiej
nr WA-0-02/4 z 6 V 2002: bez tytułu**

Diecezja	Podręczniki	Ograniczenia czasowe
warszawska	Klasa 0 nr WA-03-02/4-1 <i>Idziemy do Ciebie, Jezu</i> , opr. T. Balewski, A. Gutowski, MAG, Warszawa	31 VIII 2018

Od nowego roku szkolnego 2017/2018 tak jak w roku ubiegłym:

- wszystkie pierwsze klasy szkoły podstawowej (KLASY ZŁOŻONE Z SAMYCH SZEŚCIOLATKÓW, KLASY ZŁOŻONE Z SAMYCH SIEDMIOLATKÓW, A TAKŻE KLASY MIESZANE WIEKOWO),
- wszystkie czwarte klasy szkoły podstawowej
- wszystkie siódme klasy szkół podstawowych i gimnazjum klasy II I III
- wszystkie pierwsze klasy liceum, technikum i szkoły zawodowej będą korzystały z podręczników do Podstawy Programowej Katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce przyjętej podczas 351. zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie w dniu 8 marca 2010 roku i zgodnie z Programem nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach, zatwierdzonym podczas posiedzenia Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w Białymstoku w dniu 9 czerwca 2010 roku.

Przypominamy że autorem:

- Podstawy Programowej Katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce jest **Konferencja Episkopatu Polski**,
- Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach jest **Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski**.

Wszystkie klasy pierwsze szkoły podstawowej obowiązuje podręcznik naszego wydawnictwa – Wydawnictwo Katechetyczne Sp. z o.o..

Klasy czwarte i siódme szkoły podstawowej, gimnazjum i klasy pierwsze liceum, technikum i szkoły zawodowej mogą korzystać z podręcznika naszego wydawnictwa – Wydawnictwo Katechetyczne Sp. z o.o. lub innych wydawnictw do wyboru, ale oczywiście opracowanych zgodnie z nową Podstawą programową.

NUMERY I TYTUŁY PROGRAMÓW NAUCZANIA

■ **Przedszkole**

Program nr AZ-0-03/2; tytuł programu: *Jezus mnie kocha* (dla 4- i 5-latków oraz „zerówki”)

Program nr AZ-0-04/3; tytuł programu: *W radości Dzieci Bożych* (dla 4- i 5-latków)

- **Klasy I – III szkoły podstawowej**. Program nr AZ-1-01/10; tytuł programu: *W drodze do Wieczernika*
- **Klasy IV – VI szkoły podstawowej**. Program nr AZ-2-01/10; tytuł programu: *Poznaj Boga i w niego wierzę*
- **Klasy I – III gimnazjum**. Program nr AZ-3-01/10; tytuł programu: *Pójść za Jezusem Chrystusem*
- **Klasy I – III liceum**. Program nr AZ-4-01/10; tytuł programu: *Świadek Chrystusa*
- **Klasy I – IV technikum**. Program nr AZ-6-01/10; tytuł programu: *Świadek Chrystusa*
- **Klasy I – II szkoły zawodowe**. Program nr AZ-5-01/10; tytuł programu: *Z Chrystusem przez świat*
- **Szkoła zawodowa** dla uczniów o obniżonych możliwościach percepcji i niedostosowanych społecznie. Program nr WA-5ah-04/7
- **Szkoły specjalne**: Programy dla klas 1-3 SP nr AX-1i-03/5, klasy 4-6 SP nr AX-2i-03/5, gimnazjum nr AZ-3i-03/5; tytuł programu: *W ramionach Ojca*

W „Księgarni na Miodowej”, mieszczącej się obok Kurii Metropolitalnej Warszawskiej katecheci mogą zaopatrywać się we wszystko, co stanowi szeroko rozumianą pomoc do prowadzenia lekcji religii.

Poza podręcznikami dla ucznia i przewodnikami metodycznymi dla katechety w sprzedaży znajdują się książki, podręczniki z dydaktyki, pedagogiki, katechetyki, metodyki, psychologii, będące pomocą w studiach specjalistycznych przygotowujących do wykonywania zawodu katechety. Ponadto są do nabycia plansze katechetyczne do przedszkola, plansze z ilustracjami, mapy, atlasy, płyty z muzyką religijną i piosenkami dla dzieci, filmy, sluchowiska, audiobooki, gry komputerowe oraz planszowe, zeszyty do religii i inne pomoce. Zamieszczony w poniższej tabeli cennik podręczników do religii obowiązuje w „Księgarni na Miodowej”. Zamówienia hurtowe na podręczniki można składać osobiście w „Księgarni na Miodowej” lub wysyłając zamówienie na adres e-mail: katechizmy@hurtowniakatechizmow.pl

WARUNKI SPRZEDAŻY:

Zamówienie powyżej 350 zł

- rabat – 5%,
- koszt dostawy 30 zł,
- płatność gotówką
- bez prawa zwrotu.

Zamówienie powyżej 700 zł

- rabat – 10%,
- dostawa gratis,
- płatność gotówką lub odroczone do 29 września 2017 r.,
- możliwość zwrotu 10% liczby zakupionych egzemplarzy do dnia 29 września 2017 r.
- Rabaty udzielane są tylko w okresie do **30 września 2017**.
- Dostawa w przedziale godzin 10.00-16.00.
- W przypadku płatności odroczonej zobowiązanie należy uregulować **do 29 września 2017 r.**

Formularz zamówienia dostępny będzie w „Księgarni na Miodowej”.

Korygowanie lub anulowanie zamówień **wyłącznie** pod numerem telefonu: 22 862 99 00 od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 – 16.00.

Reklamacji i zwrotów można dokonywać w „Księgarni na Miodowej” ul. Miodowa 17/19 w dniach: poniedziałek – piątek w godz. 9.00 – 17.00.

W razie konieczności dokonania zwrotu (wyłącznie dla zamówień powyżej 700 zł) liczba zwracanych pozycji nie powinna przekraczać 10% liczby zakupionych egzemplarzy. Zwroty przekraczające wartość 10% nie będą przyjmowane.

Zwrotów można dokonywać do **29 września 2017 r.**

Zamówienie zostanie zrealizowane w ciągu 7 dni roboczych od daty złożenia zamówienia.

NUMERY I TYTUŁY PODRĘCZNIKÓW

PRZEDSZKOLE

Program Jezus mnie kocha nr AZ-0-03/2

Poziom i numer podręcznika	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena podręcznika metodycznego
Zerówka Stara Podstawa programowa	Bóg jest blisko WA-03-03/2-1	Centrum Katechetyczne Archidiecezji Warszawskiej	14,70 zł.	26,30 zł.

Program W radości dzieci Bożych nr AZ-0-04/3

Poziom	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena podręcznika metodycznego
4-latki	Świat dziecka Bożego AZ-02-01/10-KI-3/16	Jedność, Kielce	12,90 zł.	15 zł.
5-latki	Spotkania dzieci Bożych AZ-03-01/10-KI-2/15	Jedność, Kielce	13,90 zł.	15 zł.

SZKOŁA PODSTAWOWA

Podręczniki diecezjalne

Poziom	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena podręcznika metodycznego
klasa 1	W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego AZ-11-01/10-WA-1/2	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	26 zł. Część 1 i 2, Domownik, CD	40 zł.
klasa 2	A oto Ja jestem z wami AZ-12-01/10-WA-2/13	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	29 zł. Część 1 i 2, Domownik, CD	40 zł.
klasa 3	Kto spożywa moje ciało, ma życie AZ-13-01/10-WA-2/14	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	28 zł. Część 1 i 2, Domownik, CD	40 zł.
klasa 4	Jestem chrześcijaninem AZ-21-01/10-WA-3/13	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	19,95 zł.	40 zł.
klasa 5	Wierzę w Jednego Boga AZ-22-01/10-WA-3/14	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	19,50 zł.	40 zł.
klasa 6	Wierzę w Święty Kościół	Wydawnictwo	19,50 zł.	40 zł.

	Powszechny AZ-23-01/10-WA-3/14	Katechetyczne, Warszawa		
klasa 7	Twoje słowo światłem na mojej drodze AZ-31-01/10-WA-1/12	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	24,90 zł.	40 zł.

Podręczniki innych wydawnictw

Poziom	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena ćwiczeń /Karty pracy	Cena podręcznika metodycznego
klasa 4	Zaproszeni przez Boga AZ-21-01/10-KR-2/12	WAM, Kraków	16 zł.	10,50 zł.	35 zł.
	Jestem Chrześcijaninem AZ-21-01/10-PO-1/11	Księgarnia Św. Wojciecha, Poznań	18 zł.	14 zł.	29 zł.
	Miejsca pełne BOGActw, AZ-21-02/12-KL-1/12 Do programu ogólnopolskiego: <i>Odkrywamy tajemnice Bożego świata</i> nr AZ-2-02/12 z 30 V 2012 r	Jedność, Kielce	15,90 zł.	9,90 zł.	15 zł.
klasa 5	Obdarowani przez Boga AZ-22-01/10-KR-5/13	WAM, Kraków	17,50 zł.	10,50 zł.	35 zł.
	Wierzę w Boga AZ-22-01/10-PO-1/12	Księgarnia Św. Wojciecha, Poznań	19 zł.	14 zł.	29 zł.
	Spotkania uBOGAcające AZ-22-02/12-KL-1/12 Do programu ogólnopolskiego: <i>Odkrywamy tajemnice Bożego świata</i> nr AZ-2-02/12 z 30 V 2012 r	Jedność, Kielce	15,90 zł.	9,90 zł.	15 zł.
klasa 6	Przemienieni przez Boga AZ-23-01/10-KR-1/14	WAM, Kraków	17,50 zł.	10,50 zł.	35 zł.
	Wierzę w Kościół AZ-23-01/10-PO-2/13	Księgarnia Św. Wojciecha, Poznań	19 zł.	14 zł.	29 zł.
	Tajemnice BOGAtego życia AZ-23-02/12-KL-1/12 Do programu ogólnopolskiego:	Jedność, Kielce	15,90 zł.	9,90 zł.	15 zł.

		<i>Odkrywamy tajemnice Bożego świata</i> nr AZ-2-02/12 z 30 V 2012 r			
klasa 7	(seria) Odsłonić twarz Chrystusa – (tytuł) Szukam Was AZ-31-01/10-KR-2/12	WAM, Kraków	18 zł.	X	35 zł.
	(seria) W drodze do Emaus – (tytuł) Jezus uczy i zbawia AZ-31-01/10-KR-2/12		18 zł.	10,50 zł.	35 zł.
	Spotkanie ze Słowem AZ-32-01/10-KR-3/12	Księgarnia Św. Wojciecha, Poznań	18 zł.	14 zł.	29 zł.
	Błogosławieni, którzy szukają Jezusa AZ-31-01/13-KI-3/13	<i>Jedność</i> , Kielce	15,90 zł.	X	15 zł.

GIMNAZJUM

Poziom	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena ćwiczeń/ karty pracy	Cena podręcznika metodycznego
klasa 2	Ty ścieżkę życia mi ukazesz AZ-32-01/10-WA-1/13	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	24,90 zł.	X	40 zł.
	(seria) Odsłonić twarz Chrystusa – (tytuł) Jestem z Wami AZ-32-01/10-KR-3/12	WAM, Kraków	18 zł.	X	35 zł.
	(seria) W drodze do Emaus – (tytuł) Jezus działa i zbawia AZ-32-01/10-KR-3/12		18 zł.	10,50 zł.	35 zł.
	Aby nie ustać w drodze AZ-32-01/10-PO-1/12	Księgarnia św. Wojciecha, Poznań	18 zł.	14 zł.	29 zł.
klasa 3	Wy jesteście światłem świata AZ-33-01/10WA-1/14	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	24,90 zł.	X	40 zł.
	(seria)	WAM,	18 zł.	X	35 zł.

	Odsłonić twarz Chrystusa – (tytuł) Chodźmy razem AZ-33-01/10-KR-4/13				
	(seria) W drodze do Emaus – (tytuł) Jezus prowadzi i zbawia AZ-33-01/10-KR-2/14	Kraków	18 zł.	13 zł.	35 zł.
	Żyć w miłości Boga AZ-33-01/10-PO-3/13	Księgarnia św. Wojciecha, Poznań	18zł.	14 zł.	29 zł.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Liceum i technikum

Poziom	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena ćwiczeń	Cena podręcznika metodycznego
klasa 1	Być świadkiem Zmartwychwstałego w Kościele AZ-41-01/10-WA-1/12	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	29 zł.	X	49 zł.
	W Kościele AZ-41-01/10-KR-1/12	WAM, Kraków	18 zł.	X	35 zł.
	Moje miejsce w Kościele AZ-41-01/10-PO-1/11	Księgarnia św. Wojciecha, Poznań	19 zł.	16 zł.	25 zł.
klasa 2	Być świadkiem zmartwychwstałego w świecie AZ-42-01/10-WA-4/13	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	29 zł.	X	49 zł.
	W świecie AZ-42-01/10-KR-6/13	WAM, Kraków	18 zł.	X	35 zł.
	Moje miejsce w świecie AZ-42-01/10-PO-1/12	Księgarnia św. Wojciecha, Poznań	19, zł.	16 zł.	29 zł.
klasa 3	Być świadkiem zmartwychwstałego w rodzinie AZ-43-01/10-WA-4/13	Wydawnictwo Katechetyczne, Warszawa	29 zł.	X	49 zł.
	W rodzinie AZ-43-01/10-KR-6/13	WAM, Kraków	18 zł.	X	35 zł.
	Moje miejsce w rodzinie AZ-43-01/10-PO-1/12	Księgarnia św. Wojciecha, Poznań	19, zł.	16 zł.	29 zł.

Szkoła zawodowa

Poziom	Tytuł i numer podręcznika	Wydawca	Cena podręcznika ucznia	Cena podręcznika metodycznego
Klasa 1	Mocni wiarą KR-41-04/12-KR-2/12	Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków	21,90 zł.	41,90 zł.
Klasa 2	Mocni nadzieją AZ-52-07/12-KR-8/13	Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków	21,90 zł.	41,90 zł.
Klasa 3	Mocni miłością AZ-52-07/12-KR-8/13	Wydawnictwo Św. Stanisława BM, Kraków	21,90 zł.	41,90 zł.

INFORMACJE BIEŻĄCE

Ankieta katechetyczna

Każda parafia do 30 września 2017 roku ma obowiązek złożyć w Wydziale Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży ankietę katechetyczną. Ankieta ma zawierać informacje o katechetach pracujących na terenie parafii (miejsce pracy i wymiar godzin), o typach i liczbie szkół znajdujących się na terenie parafii oraz liczbie młodzieży i dzieci uczęszczających do szkoły i na katechezę. **Prosimy katechetów o przekazanie stosownych informacji księżom proboszczom do 15 września 2017 roku.**

Ankieta personalna

Katecheci, którzy nie złożyli dotychczas w Wydziale Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży uzupełnionej ankiety personalnej, mają obowiązek uczynić to do **30 września 2017 roku**. Formularze można otrzymać w Wydziale Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży oraz na stronie www.archidiecezja.warszawa.pl w zakładce *Katecheza*.

Praca dla katechetów

Osoby ubiegające się o pracę katechety na terenie Archidiecezji Warszawskiej powinny złożyć w sekretariacie Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży następującą dokumentację: jedno zdjęcie, podanie z prośbą o zatrudnienie skierowane do Dyrektora Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży, CV, kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie, opinię proboszcza parafii miejsca zamieszkania (jeżeli osoba ubiegająca się o pracę była wcześniej katechetką – należy dostarczyć opinię proboszcza z dotychczasowego miejsca pracy).

Terminy zmian i zatrudnienia nauczycieli religii – katechetów

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży przypomina, że przepisy prawa oświatowego i praktyka szkolnej administracji zobowiązują do wcześniejszych decyzji

dotyczących zatrudnienia lub wycofania misji kanonicznej dla nauczycieli religii – katechetów. Ruch personalny w szkołach odbywa się do końca maja danego roku szkolnego.

WYBRANE WYDARZENIA DUSZPASTERSKIE

Obchody XVI Dnia Papieskiego „*Bądźcie świadkami miłosierdzia*”

Tegoroczny – XVII Dzień Papieski, decyzją Konferencji Episkopatu Polski, będziemy obchodzili **8 października 2016 r.**, pod hasłem „*Idźmy naprzód z nadzieją*”.

Na stronie Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia: www.dzielo.pl można znaleźć materiały duszpasterskie i katechetyczne nawiązujące do tegorocznego hasła. Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży zaleca przeprowadzenie katechez, nawiązujących to tego wydarzenia.

Pielgrzymka maturzystów Archidiecezji Warszawskiej na Jasną Górę

W roku szkolnym 2017/2018 pielgrzymka maturzystów Archidiecezji Warszawskiej na Jasną Górę odbędzie się w trzech turach: w poniedziałek 9 października 2017 roku (I tura), we wtorek 10 października 2017 roku (II tura), 11 października (III tura). Będzie przebiegała pod hasłem XVII Dnia Papieskiego "Idźmy naprzód z nadzieją"

W poniedziałek, **9 października** 2017 roku udział w pielgrzymce na Jasną Górę wezmą maturzyści z następujących dekanatów: **bielańskiego, jelonkowskiego, ochockiego, wolskiego, żoliborskiego, czerskiego, kampinoskiego, laseckiego, piaseczyńskiego, wareckiego.**

We wtorek, **10 października** 2017 roku udział w pielgrzymce na Jasną Górę wezmą maturzyści z następujących dekanatów: **staromiejskiego, śródmiejskiego, ursuskiego, błońskiego, brwinowskiego, grodzkiego, pruszkowskiego, raszyńskiego.**

W środę, **11 października** 2017 roku udział w pielgrzymce na Jasną Górę wezmą maturzyści z następujących dekanatów: **mokotowskiego, ursynowskiego, wilanowskiego, grójeckiego, konstancińskiego, mogielnickiego, tarczyńskiego.**

Program pielgrzymki jest następujący:

- godz. 10.30 – powitanie pielgrzymów w auli O. Augustyna Kordeckiego,
- godz. 10.35 – wystąpienie Mazowieckiego Kuratora Oświaty,
- godz. 10.55 – Duszpasterstwo Akademickie Kościoła Rektorskiego św. Anny w Warszawie
 - godz. 11.40 – podsumowanie spotkania w Auli O. Kordeckiego,
 - godz. 11.45 – przejście do Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej,
 - godz. 12.00 – uroczysta Msza święta w Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej

(po modlitwie po Komunii świętej nastąpi Akt Zawierzenia Matce Bożej maturzystów Archidiecezji Warszawskiej),

- po Mszy świętej czas na posiłek i zwiedzanie indywidualne Jasnej Góry.

Szczegółowe informacje i program pielgrzymki zostaną przekazane księżom proboszczom odrębnym pismem. Zachęcamy katechetów i młodzież do licznego udziału w pielgrzymce – w jednym z trzech terminów wyznaczonych przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży. Prosimy katechetów, by zadbali o religijny wymiar pielgrzymki, już podczas podróży autokarem jak i w sanktuarium jasnogórskim.

Spotkanie opłatkowe dla katechetów i nauczycieli wszystkich przedmiotów

Spotkanie opłatkowe z Jego Eminencją Kazimierzem Kardynałem Nyczem dla katechetów i nauczycieli wszystkich przedmiotów uczących w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych odbędzie się **10 stycznia 2018** roku w sali konferencyjnej Domu Arcybiskupów Warszawskich, ul. Miodowa 17/19, o godz. 17.00. **Wszyscy katecheci są zaproszeni na to spotkanie.**

XXXIII Światowy Dzień Młodzieży przeżywany w diecezjach i Diecezjalny Dzień Młodzieży w Archidiecezji Warszawskiej (Sobota przed Niedzielą Palmową)

Diecezjalny Dzień Młodzieży odbędzie się sobotą, poprzedzającą Niedzielę Palmową Męki Pańskiej, tj. **24 marca 2018 roku**. Jak w ubiegłym roku spotkanie odbędzie się w Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie. Eucharystia, odprawiona pod przewodnictwem księdza biskupa zostanie poprzedzona animacją ewangelizacyjną wspólnot i ruchów Archidiecezji Warszawskiej.

Warszawskie Laboratorium Wiary

Jest to wiosenne spotkanie młodzieży. Odbędzie się ono w sobotę, **7 kwietnia 2018 roku** w Teatrze ROMA. W programie znajdzie się spektakl ewangelizacyjny i konferencja.

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży zaprasza na to spotkanie przede wszystkim ministrantów, bielanki, młodzież zaangażowaną w życie parafii, wspólnot, liderów grup, ruchów duszpasterskich, a także młodzież szkół ponadgimnazjalnych i ostatnich klas gimnazjum wraz z katechetami.

Szczegółowe informacje podane zostaną w terminie późniejszym i zamieszczone na stronie internetowej www.archidiecezja.warszawa.pl.

XXI Parafiada Służby Liturgicznej Archidiecezji Warszawskiej 2018

W sobotę, **2 czerwca 2018 roku** na obiektach sportowych w Pruszkowie odbędzie się XXI Parafiada Służby Liturgicznej Archidiecezji Warszawskiej.

Organizatorem zawodów jest Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej. W zawodach biorą udział ministranci i bielanki oraz inni młodzi ludzie zaangażowani w posługę liturgiczną w parafiach.

Podjmą oni rywalizację w kilku konkurencjach indywidualnych i zespołowych, konkursie wiedzy liturgicznej, podzielonych na trzy kategorie wiekowe (szkoła podstawowa,

gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna). Rozegrane zostaną także Finały Piłkarskiej Ligi Ministranckiej.

XI Święto Dziękczynienia

Święto Dziękczynienia obchodzone będzie w niedzielę, **3 czerwca 2018 roku**. Centralnym miejscem obchodów będzie świątynia Bożej Opatrzności w Wilanowie. Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz zaprasza wszystkich, w tym katechetów i młodzież do włączenia się w obchody XI Święta Dziękczynienia.

Szczegółowe informacje podane zostaną w terminie późniejszym i zamieszczone na stronie internetowej www.archidiecezja.warszawa.pl.

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży zaleca przypomnienie dzieciom i młodzieży podczas lekcji religii o tym ważnym dniu dla naszej Archidiecezji i całej Ojczyzny.

PROPOZYCJE I INFORMACJE DLA KATECHETÓW

PAPIESKI WYDZIAŁ TEOLOGICZNY W WARSZAWIE

Sekcja Św. Jana Chrzciciela

NOWOCZESNA UCZELNIA TEOLOGICZNA PRZYJAZNA CZŁOWIEKOWI

Każdy człowiek chce wiedzieć jak najwięcej o tym, kogo kocha, ponieważ poznawanie rozwija i wzmacnia miłość. Bóg kocha nas najmocniej i wie o nas wszystko. Czy więc człowiek wierzący nie powinien chcieć poznawać Boga jeszcze bardziej? Czy nie powinien wiedzieć więcej, by wierzyć i kochać mocniej?

Często mamy świadomość tego, że powinniśmy więcej wiedzieć, jednak powstrzymuje nas brak odpowiedniej oferty, czasu, pieniędzy.

Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie jest uczelnią wyższą, która wychodzi naprzeciw tym potrzebom. Prowadzi studia teologiczne z możliwością zdobycia kwalifikacji do nauczania religii w szkole. Ponadto odpowiadając na potrzeby studentów i wyzwania naszych czasów, umożliwia studiowanie jeszcze innej problematyki niż teologia, choć pokrewnej tej dziedzinie.

Studenci Wydziału mogą uzyskać stopień magistra, licencjata (kanonicznego), doktora, odbyć studia podyplomowe, studiować w ramach studium otwartego lub uczęszczać na kursy.

Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie zapewnia swoim studentom bogatą ofertę dydaktyczną i dogodny tryb studiowania. Zajęcia w ramach magisterskich studiów teologicznych odbywają w soboty lub w systemie zjazdów obejmującym 3 zjazdy tygodniowe w roku połączone z nauką przez Internet (e-learning). Natomiast studia doktoranckie z teologii odbywają się w czwartki i prowadzone są w ramach trzech specjalności: dogmatycznej, pastoralnej oraz duchowości.

Osoby pragnące pogłębiać swoją duchowość mogą skorzystać z Podyplomowych Studiów Duchowości lub Otwartego Studium Duchowości (zajęcia odbywają się we środy).

Z kolei nauczyciele chcący uczyć etyki w szkołach mogą uzyskać potrzebne kwalifikacje w ramach Podyplomowych Studiów Etyki (zajęcia odbywają się w soboty).

Na Papieskim Wydziale Teologicznym prowadzone jest Studium Animatorów Małżeństw w Parafii, przygotowujące do udzielania profesjonalnej pomocy małżeństwom w kryzysie oraz Studium Życia Małżeńskiego, przygotowujące do pracy w poradniach rodzinnych i prowadzenia kursów dla narzeczonych.

Nowatorską ofertę dydaktyczną można znaleźć w Instytucie Nowej Ewangelizacji, istniejącym przy Papieskim Wydziale Teologicznym. Składają się na nią: Szkoła Liderów Nowej Ewangelizacji, Studium Efektywnej Pracy z Grupą, Szkoła Liderów Wolontariatu, Studium Pastoralne dla Parafialnych Rad Duszpasterskich.

Poza tym Papieski Wydział Teologiczny kształci w ramach Instytutu Szkolenia Organistów oraz prowadzi różnego typu kursy, np. języków starożytnych, Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej czy też kurs liturgiczny w zakresie fotografowania i filmowania podczas uroczystości religijnych.

Papieski Wydział Teologiczny wspiera swoich studentów różnymi formami pomocy materialnej w ramach stypendiów socjalnych, a także stypendiów naukowych z funduszy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Opłaty za studia utrzymuje na niskim poziomie.

Znakomita kadra profesorów gwarantuje najwyższą jakość nauczania. Jednak oprócz misji edukacyjnej Papieski Wydział Teologiczny kładzie także nacisk na tworzenie wspólnoty profesorów i studentów oraz klimat formacji duchowej. Wielu studentów Wydziału podkreśla, że jest to uczelnia, w której człowiek nie jest anonimowy i czuje się potrzebny.

Podjęcie studiów na PWTW to potrójna inwestycja: w kwalifikacje, samodoskonalenie i rozwój duchowy. To doskonała droga do ożywienia wiary, lepszego zrozumienia sensu życia i pogłębienia relacji z Bogiem.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje Sekretariat Papieskiego Wydziału Teologicznego, który mieści się w siedzibie uczelni przy ul. Dewajtis 3 w Warszawie. Serdecznie zachęcamy też do zapoznania się ze szczegółową ofertą edukacyjną uczelni na stronie www.pwtw.pl.

Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie
Collegium Joanneum
ul. Dewajtis 3, 01-815 Warszawa
tel. 22 869 98 90
www.pwtw.pl

Studia z katechetyki i etyki 2017/2018

Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie zaprasza na studia teologiczno-katechetyczne, dzięki którym można podjąć nauczanie religii w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Grono doświadczanych wykładowców profesjonalnie przygotowuje do wykonywania tego niezwyklego zawodu, który jest jednocześnie powołaniem. Uczelnia w swojej ofercie proponuje:

- **Studia magisterskie** (niestacjonarne) trwające 6 lat. Zajęcia odbywają się w soboty. Tytuł magistra teologii (specjalność katechetyka) uprawnia do podjęcia pracy na stanowisku nauczyciela religii w szkołach na wszystkich etapach edukacyjnych.
- **Studia podyplomowe z katechetyki** dla osób posiadających stopień magistra. Zajęcia trwają trzy semestry, realizowane w trakcie zjazdów sobotnich. Umożliwiają pracę katechety w szkołach różnego typu.
- **Studia podyplomowe z etyki** dla nauczycieli. Trwają 3 semestry po 11 sesji w każdym semestrze (w soboty). Przygotowują absolwentów do nauczania etyki i filozofii na wszystkich etapach edukacji.

Ponadto uczelnia zaprasza do skorzystania z zajęć wspomagających nowoczesny przekaz wiary:

- **Studium Małżeństwa i Rodziny** (cztery semestry) przeznaczone dla osób pragnących pogłębić swoją wiedzę teologiczną i psychologiczną, a także nabyć podstawowe umiejętności warsztatowe w katechezie i duszpasterstwie rodzin.
- **Studium Animacji Małżeńskiej** (roczne) przeznaczone dla małżeństw. Obejmuje formy warsztatowe związane z komunikacją małżeńską, rozwiązywaniem kryzysów, porozumieniem bez przemocy itp.
- **Akademia Dziennikarstwa** pozwala zapoznać się z dynamiczną sztuką współczesnego dziennikarstwa. Słowo drukowane, Internet, fotografia, film stają się ważnymi narzędziami w rękach dzisiejszych katechetów.

Wszystkie szczegóły związane z wymaganymi dokumentami, a także wskazówki dotyczące możliwości nauczania religii na poszczególnych poziomach edukacyjnych można odnaleźć na stronie uczelni: pwtw.pl. Zamieszczone są tam również informacje na temat innych kierunków studiów.

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z ofertą naszej uczelni. Łączymy najlepsze tradycje Kościoła z nowoczesnym przekazem wiary. Studiuj z nami!

Stypendia Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” (FDNT)

INFORMACJA DLA KATECHETÓW

Uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych mają szansę na uzyskanie stypendiów z FDNT. Program stypendialny obejmuje wsparciem również czas sudiów. Fundacja ta została założona przez Konferencję Episkopatu Polski. Stanowi żywy pomnik św. Jana Pawła II.
Podstawowe kryteria dla stypendystów:

1. wyniki w nauce (minimalna średnia ocen na świadectwie 4,8 - gimnazjum; 4,5 - szkoły ponadgimnazjalne)
2. zamieszkiwanie w miejscowości liczącej poniżej 20 tys. mieszkańców
3. dochód na osobę w rodzinie mniejszy niż 0,7 minimalnej płacy (w 2017r: poniżej 1400zł brutto na osobę - nie wlicza się do tego dochodu programu 500+)
4. Pozytywna opinia proboszcza, katechety, wychowawcy

Szczegółowe informacje na stronie dzielo.pl

W celu uzyskania stypendium należy skontaktować się z koordynatorem diecezjalnym FDNT w naszej archidiecezji - ks. kanonik Paweł Walkiewicz mail: walkiewicz@gmail.com tel. 503 085 759.

SZKOLNE KOŁA CARITAS W ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

Czym jest Szkolne Koło Caritas?

Szkolne Koło Caritas zrzesza, pod egidą opiekuna, uczniów, którzy chcą wspólnie świadczyć pomoc potrzebującym w duchu chrześcijańskiej miłości bliźniego. Opiekunem jest zazwyczaj nauczyciel zatrudniony w szkole. Szkolne Koło Caritas może powstać w szkole każdego typu – podstawowej, gimnazjum i ponadpodstawowej.

Czym zajmuje się Szkolne Koło Caritas?

Członkowie Szkolnego Koła na miarę swoich możliwości:

- identyfikują w swym otoczeniu osoby potrzebujące i świadczą im szeroko rozumianą pomoc (pomoc w nauce, pomoc w czynnościach życia codziennego, wspólne przedsięwzięcia w czasie wolnym, odwiedziny, pomoc materialna itp.);
- angażują się w pracę placówek wychowawczych i pomocowych działających w jego środowisku (świetlice szkolne, świetlice środowiskowe, domy opieki i in.);
- wspierają działalność charytatywną lokalnej Caritas diecezjalnej i parafialnej przez uczestnictwo w ich działalności i prowadzonych przez nie akcjach (np. kwestach).

Jak założyć Szkolne Koło Caritas?

Podstawowym warunkiem powstania Koła jest wola jego założenia przez grupę uczniów szkoły reprezentowanych przez opiekuna (nauczyciela zatrudnionego w szkole). Przychylając się do wniosku grupy uczniów o założenie Koła dyrektor szkoły kieruje do dyrektora Caritas archidiecezji wniosek o zawarcie porozumienia. Koło powstaje z chwilą podpisania tego porozumienia przez dyrektora Caritas archidiecezji i dyrektora szkoły.

Opiekun Koła

Każde Szkolne Koło Caritas musi mieć swojego opiekuna. Odgrywa on istotną funkcję na etapie powstawania Koła – jako jego inicjator lub przedstawiciel inicjatywy uczniowskiej w kontaktach z dyrekcją szkoły i Caritas archidiecezji. Później jego rola polega na prowadzeniu i wspieraniu członków w tworzeniu koncepcji działania Koła oraz jej realizacji

Korzyści płynące z działania Szkolnego Koła Caritas

Prawidłowo funkcjonujące Szkolne Koło Caritas:

- stanowi realny wkład w budowanie lepszego świata i lepszych odniesień międzyludzkich;
- wzbogaca i urozmaica wychowawcze oddziaływanie szkoły;
- upowszechnia idee wolontariatu;
- wspiera rodziców w pracy wychowawczej;
- umacnia młodych w autentycznym przeżywaniu wiary.

Koordinator Szkolnych Kół w Caritas Archidiecezji Warszawskiej

Bartek Pulcyn: bpulcyn@caritas.pl, 606142471

Dokumenty do pobrania ze strony:

<http://warszawa.caritas.pl/wolontariat/szkolne-kola-caritas/>

LEKCJE MUZEALNE

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM JANA PAWŁA II I PRYMASA WYSZYŃSKIEGO NA ROK SZKOLNY 2017/2018

Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego jest państwową instytucją kultury, powołaną 15 kwietnia 2016 roku na podstawie umowy zawartej pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dr. hab. Piotrem Glińskim a Archidiecezją Warszawską.

Głównym celem muzeum jest spotkanie z Janem Pawłem II i prymasem Wyszyńskim dzisiaj. Powstająca ekspozycja główna obejmuje lata 1901–2005 – od narodzin kard. Stefana Wyszyńskiego do śmierci Jana Pawła II. To sami patroni muzeum będą mówić o sobie, o Polsce i świecie, w którym żyli oraz o wartościach, którym byli wierni. Naszym pragnieniem jest, aby Ci dwaj wielcy Polacy swoimi słowami i postawą inspirowali każdego, kto odwiedzi wystawę, pobudzali do refleksji i przemiany.

W aktualnej ofercie edukacyjnej znajdują się lekcje muzealne w przestrzeni budowy ekspozycji głównej. Tematyka zajęć odpowiada programowi nauczania, a także uzupełnia i poszerza materiał realizowany w szkole. Zajęcia łączą w sobie formę wykładu, animacji i warsztatu – prowadzone są przez doświadczonych edukatorów. Zakres merytoryczny proponowanych lekcji obejmuje historię Polski i świata oraz nauki społeczne w kontekście nauczania Jana Pawła II i prymasa Wyszyńskiego.

Drugą naszą propozycją będzie mobilna wystawa, inspirowana zbiorem znaczków, które otrzymaliśmy od księdza profesora Waldemara Chrostowskiego. Na podstawie tej kolekcji przedstawione zostaną pielgrzymki Jana Pawła II do Kanady i Stanów Zjednoczonych. Wystawa zaprojektowana będzie w formie wigwamu, na ścianach znajdą się zdjęcia z pielgrzymek oraz najważniejsze tematy, które poruszał Jan Paweł II przemawiając do ludności tych krajów. Chcemy przedstawić kilka wątków m.in. jak papież odnosił się do rdzennej ludności Ameryki, kim była dla niego młodzież, jak rozmawiał z politykami, jak doceniał pracę artystów. Będą to krótkie, mało znane historie, które wydarzyły się w czasie pielgrzymek. Mobilna wystawa skierowana jest do wszystkich szkół, a podczas wizyty nasi edukatorzy mogą przeprowadzić również lekcję wprowadzającą. Dzięki temu projektowi, chcemy także zaprosić młodych ludzi do włączenia się w wolontariat Muzeum, który jest oparty na idei otwartości i współtworzenia. Do współpracy zachęcamy również wszystkich katechetów, którzy chcieliby wesprzeć nasze dzieło.

Wszystkich zainteresowanych naszą ofertą oraz współpracą przy tworzeniu ekspozycji i programu edukacyjnego, prosimy o kontakt z zastępcą dyrektora ds. muzealnych Piotrem Dmitrowiczem: p.dmitrowicz@muzeumjp2ipw.pl; tel. 603 074 487 oraz kierownikiem działu edukacji Tomaszem Motyką: t.motyka@muzeumjp2ipw.pl; tel. 505 413 024.

BIURO | KORESPONDENCJA

al. Rzeczypospolitej 1
02-972 Warszawa
Tel. +48 22 308 14 91

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM POLIN

Od zeszłego roku Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN prowadzi program zajęć skierowanych do katechetów oraz uczniów religii. Po zeszłorocznych, pozytywnych doświadczeniach chcielibyśmy nie tylko kontynuować program, ale także rozszerzyć go o jeszcze jeden temat zajęć dedykowany uczniom oraz o kursy dla katechetów i katechetek.

Próba owych kursów dla katechetów będzie dla nas Dzień Judaizmu, w który muzeum aktywnie się włącza i będzie prowadzić w jego ramach warsztaty dedykowane właśnie tej grupie. W dniach 18 i 19 stycznia 2018 r. odbędą się bezpłatne warsztaty katechetyczne organizowane przez Komitet Konferencji Episkopatu Polski ds. dialogu z judaizmem oraz Muzeum Polin p.t. *Związki między chrześcijaństwem a judaizmem*. Zapisy przez Internet. Warsztaty przewidziane są na ok. 2 godz. w tym prelekcja i zwiedzanie wystawy w muzeum możliwość uzyskania zaświadczenia do awansu zawodowego.

Kontakt:

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

ul. Anielewicza 6, 00-157 Warszawa

tel. +48 22 47 10 300, fax: +48 22 47 10 398

www.polin.pl

Opiekun projektu:

Dorota Siarkowska

Specjalistka ds. Organizacji Dział Edukacji

tel. +48 22 37 93 743,

dsiarkowska@polin.pl

Pierwsza w Polsce Poradnia Bioetyczna – pomoc w rozwiązywaniu dylematów etycznych

Przy współpracy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Instytutu Bioetyki oraz Fundacji „Jeden z nas” powstała pierwsza w Polsce Poradnia Bioetyczna, która ma charakter punktu doradczego i informacyjnego w zakresie zagadnień związanych z bioetyką. W poradni każdy zainteresowany może otrzymać wsparcie i pomoc w rozwiązaniu trudnych dylematów moralnych.

Wszyscy zainteresowani uzyskaniem porady mogą zwrócić się z pytaniem **elektronicznie poprzez e-mail** lub porozmawiać w **siedzibie poradni przy ul. Bernardyńskiej 3 w Krakowie**.

Zespół wykwalifikowanych bioetyków – lekarzy i pracowników służby zdrowia, teologów, prawników i specjalistów rodzinnych udziela **bezpłatnych porad** i informacji w zakresie ochrony życia ludzkiego na każdym etapie – od poczęcia do naturalnej śmierci, niepłodności (in vitro, naprotechnologia i adopcja), diagnostyki prenatalnej, aborcji, ciąży pozamacicznej, transplantacji, etyki lekarskiej, a także opieki nad pacjentem w stanach terminalnych (uporczywa terapia, sedacja, stosowanie środków p/bólowych, reanimacja i resuscytacja, eutanazja). Porady udzielane są w oparciu o naukę Kościoła katolickiego oraz zasady personalizmu chrześcijańskiego.

Więcej informacji: www.poradniabioetyczna.pl

PORADNIA BIOETYCZNA

ul. Bernardyńska 3

31-069 Kraków

tel. +12 428 60 30 (wew. 922)

e-mail: poradnia.bioetyczna@upjp2.edu.pl

GRA GOŚCINIEC

Czy ewangelizacja może być jednocześnie znakomitą rozrywką?

Wyobraź sobie grę, która:

- zapewnia emocjonującą i kreatywną zabawę dla wszystkich, niezależnie od wieku;
- buduje relacje poprzez współpracę, a nie rywalizację;
- intrygująco wplata w rozgrywkę ważne wątki biblijne i katechetyczne, upowszechniając Dobrą Nowinę i Słowo Boże!

Niemożliwe? Możliwe!

Projekt **nanoE** (Narzędzi Nowej Ewangelizacji) ma na celu stworzenie cyklu gier zgodnych z chrześcijańską, katolicką wizją świata. Gier na najwyższym, światowym poziomie pod względem pomysłu, mechaniki rozgrywki, opracowań graficznych i innych istotnych elementów.

pierwsza gra przygodowo-scenariuszowa - *Gościniec*

OLIMPIADY I KONKURSY

OLIMPIADA TEOLOGII KATOLICKIEJ (OTK) ŁÓDŹ 2018

Wszystkie informacje dotyczące **Olimpiady Teologii Katolickiej ŁÓDŹ 2018** – regulamin i wykaz lektór obowiązujących na poszczególnych etapach zamieszczone są na stronie internetowej OTK i Komisji Wychowania KEP.

TEMAT: Pokuj i nadzieja dla Europy w nauczaniu Benedykta XVI i Franciszka.

Terminy poszczególnych etapów:

etap szkolny - 22 listopada 2017 (data uzgodniona z organizatorami próbnej matury)

etap diecezjalny – 7 marca 2018 r.

etap ogólnopolski – 5-7 kwietnia 2018 r. w Porszewicach koło Łodzi.

Komitet organizacyjny XXVIIIOTK

KURIA METROPOLITALNA ŁÓDZKA

Wydział Katechetyczny

ks. Marcin Wojtasik

90-458 Łódź, ul. Ks. I. Skorupki 3

katechet@archidiecezja.lodz.pl

ARCHIDIECEZJALNY KONKURS SANTO SUBITO o świętym Janie Pawle II VII edycja

Patronat:

Jego Eminencja Kazimierz Kardynał Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski
Pani Aurelia Michałowska Mazowiecki Kurator Oświaty

Organizator:

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży
Kurii Metropolitalnej Warszawskiej
Centrum Myśli Jana Pawła II
Współorganizatorami Konkursu są:
doradcy metodyczni nauczania religii
zespół nauczycieli religii – katechetów

Regulamin Konkursu (założenia ogólne)**Cel Konkursu:**

Zainteresowanie osobą św. Jana Pawła II, szerzenie jego kultu oraz ukazania aktualności jego nauczania.

Założenia ogólne Konkursu:

Archidiecezjalny Konkurs Santo Subito o świętym Janie Pawle II, zwany dalej Konkursem trwa od października 2017 roku do kwietnia 2018 roku.

Konkurs jest skierowany uczniów i podopiecznych wszystkich typów szkół i placówek oświatowych, znajdujących się na terenie Archidiecezji Warszawskiej /poza gimnazjami/
Na poziomie gimnazjalnym KONKURS KURATORYJNY dla uczniów województwa mazowieckiego.

We wszystkich typach szkół Konkurs odbywa się w trzech etapach

Etap I – szkolny

Etap II – rejonowy

Etap III – diecezjalny

Konkurs przeprowadzany jest na następujących poziomach edukacyjnych:**Szkoła podstawowa**

Klasy 0 – III

Klasy IV – VII

Gimnazjum

(KONKURS KURATORYJNY) osobny regulamin znajduje się na stronie Centru Myśli Jana Pawła II w Warszawie

Szkoła ponadgimnazjalna

Wszystkie typy Liceów, Techników i Szkół Zawodowych

Szkoły specjalne

Szkoły Podstawowe

Szkoły Ponadpodstawowe

Dane teleadresowe do kontaktu:

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej ul.

Miodowa 17/19, 02 – 246 Warszawa.

Dyrektor WDDiM ks. Kanonik dr Marek Przybylski tel. 22 531 72 23; kom. 792 439 050

e-mail: mprzybylski@mkw.pl

Koordynator Konkursu

ks. kanonik mgr Paweł Sobstel tel.: 22 531 72 26, tel. kom.: 602 315 705, e-mail: pawelsobstyl@gmail.com;

Bieżące informacje (poza gimnazjum) będą dostępne na stronie:

fb.me/kolejnaedycja

SZKOŁA PODSTAWOWA (KLASY 0 – III)

Temat: Św. Jan Paweł II – szafarz sakramentów (Trzecia pielgrzymka do ojczyzny)

Uczeń wybiera jedno lub kilka miejsc, w których Jan Paweł II sprawował sakramenty podczas III pielgrzymki do ojczyzny. Celem pracy jest zaprezentowanie papieża jako szafarza sakramentów.

Kategorie wiekowe

Klasy 0

Klasy I

Klasy II

Klasy III

Technika i format pracy:

- technika – kolaż

- Format A3

Prace indywidualne, podpisane, na odwrocie pracy zamieszczona metryczka (należy wypełnić czytelnie wszystkie pola) – załącznik nr 1 (do pobrania na fb.me/kolejnaedycja)

- Każdy uczestnik składa jedną pracę

- Udział w Konkursie jest jednoznaczny z akceptacją regulaminu

Kryteria oceniania prac konkursowych:

- zgodność z tematem

- Estetyka wykonania

- Pomysłowość Pomysłowość oryginalność

- Walory artystyczne

- Kompozycja

- Samodzielność wykonania

Uwaga!

Prace stają się własnością Organizatora, który zastrzega sobie prawo do ich bezpłatnego wykorzystania jako materiał wystawowy oraz do ich publikowania.

Terminy realizacji Konkursu:

I etap – szkolny

Prace zdobywców zdobywców, II i III miejsca na etapie szkolnym z każdej kategorii wiekowej (kl. 0, I, II, III) należy przekazać do rejonowego wizytatora nauczania religii, **do 10 marca 2018 roku** wraz z wypełnionym protokołem z przebiegu etapu szkolnego Załącznik nr 2; (do pobrania na fb.me/kolejnaedycja). 5 –osobową Komisję Konkursową na tym etapie powołuje dyrektor szkoły / zespołu.

II etap – rejonowy

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie rejonowym odbędzie się **do 20 marca 2018 roku** w parafii rejonowego wizytatora nauczania religii.

Komisję Konkursową na tym etapie powołuje rejonowy wizytator nauczania religii.

Lista osób zakwalifikowanych do etapu diecezjalnego zostanie opublikowana na fb.me/kolejnaedycja do końca marca 2018 roku.

III etap – diecezjalny

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie diecezjalnym odbędzie się **5 kwietnia 2018 roku**.

Komisję na tym etapie powołuje Dyrektor WDDiM

Wszyscy laureaci wraz z opiekunami zaproszeni są na Galę Finalową, podczas której zostaną ogłoszone wyniki etapu diecezjalnego. Po zakończeniu Gali wyniki zostaną umieszczone na fb.me/kolejnaedycja.

Gala Finalowa w Galerii Porczyńskich 26 kwietnia 2018 roku o godzinie 16.00,

Warszawa; Pl. Bankowy 1

Opiekun poziomu

Dr Beata Zielińska

Te. 509 936 774

e-mail: bz.zielinska@gmail.com

SZKOŁA PODSTAWOWA (KLASY IV – VII)

Temat: Św. Jan Paweł II – szafarz sakramentów (Trzecia pielgrzymka do ojczyzny)

Uczeń wybiera jedno lub kilka miejsc, w których Jan Paweł II sprawował

sakramenty podczas III pielgrzymki do ojczyzny. Celem pracy jest zaprezentowanie papieża jako szafarza sakramentów oraz zachęta do przyjmowania sakramentów.

Uczeń wykonuje plakat zachęcający do przyjmowania sakramentów świętych, zawierający jedną lub kilka myśli św. Jana Pawła II z Trzeciej pielgrzymki do ojczyzny.

Technika i format pracy:

- forma pracy – plakat
- Format – minimalny A3

Prace indywidualne, podpisane, na odwrocie pracy zamieszczona metryczka (należy wypełnić czytelnie wszystkie pola) – załącznik nr 1 (do pobrania na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja))

- Każdy uczestnik składa jedną pracę
- Udział w Konkursie jest jednoznaczny z akceptacją regulaminu

Kryteria oceniania prac konkursowych:

- zgodność z tematem
- Estetyka wykonania
- Pomysłowość Pomysłowość oryginalność
- Walory artystyczne
- Kompozycja
- Samodzielność wykonania

Uwaga!

Prace stają się własnością Organizatora, który zastrzega sobie prawo do ich bezpłatnego wykorzystania jako materiał wystawowy oraz do ich publikowania.

Terminy realizacji Konkursu:

I etap – szkolny

Prace zdobywców zdobywców, II i III miejsca na etapie szkolnym z każdej kategorii wiekowej (kl. 0, I, II, III) należy przekazać do rejonowego wizytatora nauczania religii, **do 10 marca 2018 roku** wraz z wypełnionym protokołem z przebiegu etapu szkolnego Załącznik nr 2; (do pobrania na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja)). 5 –osobową Komisję Konkursową na tym etapie powołuje dyrektor szkoły / zespołu.

II etap – rejonowy

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie rejonowym odbędzie się **do 20 marca 2018 roku** w parafii rejonowego wizytatora nauczania religii.

Komisję Konkursową na tym etapie powołuje rejonowy wizytator nauczania religii.

Lista osób zakwalifikowanych do etapu diecezjalnego zostanie opublikowana na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja) do końca marca 2018 roku.

III etap – diecezjalny

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie diecezjalnym odbędzie się **5 kwietnia 2018 roku**.

Komisję na tym etapie powołuje Dyrektor WDDiM

Wszyscy laureaci wraz z opiekunami zaproszeni są na Galę Finalową, podczas której zostaną ogłoszone wyniki etapu diecezjalnego. Po zakończeniu Gali wyniki zostaną umieszczone na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja).

Gala Finalowa w Galerii Porczyńskich 26 kwietnia 2018 roku o godzinie 16.00,

Warszawa; Pl. Bankowy 1

Opiekun poziomu

dr Marzanna Dublińska

tel. 604 805 123

e-mail: marzenadd@tlen.pl

SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA

Temat: Jan Paweł II – szafarz sakramentów (III pielgrzymka do ojczyzny)

Uczeń samodzielnie wybiera jedno lub kilka miejsc, w których Jan Paweł II sprawował sakramenty podczas III pielgrzymki do ojczyzny. Celem pracy jest zaprezentowanie papieża

jako szafarza sakramentów.

Technika i format pracy:

- Prezentacja multimedialna w programie PowerPoint, w trybie zgodności Windows 2003

- Liczba slajdów od 15 do 20

- Prezentacja powinna zawierać:

a) Stronę tytułową (temat, imię i nazwisko autora, klasa, nazwa szkoły, nazwisko nauczyciela – opiekuna konkursu)

b) Ostatni slajd: literatura, wykorzystane źródła (w przypadku Internetu – strona i dostęp dnia)

c) Tekst wzbogacony zdjęciami, grafiką, muzyką, animacją

- Nośnik - płyta CD lub DVD /**UWAGA! Sprawdzić, czy plik się zapisał!;/** należy załączyć metryczkę (wypełnić czytelnie wszystkie pola) – załącznik nr 1 (do pobrania na

fb.me/kolejnaedycja)

- Udział w Konkursie jest jednoznaczny z akceptacją regulaminu

Kryteria oceniania prac konkursowych:

- Zgodność z tematem

- Merytoryczność tekstu

- Wykorzystanie źródeł

- Poprawność językowa

- Pomysłowość interpretacji

- Spójność prezentacji

- Wrażenia estetyczne

Uwagi dla Komisji Konkursowych:

- Każdą z prac poszczególni członkowie jury oceniają w skali od 0 do 10 punktów, wyłaniając 3 najlepsze prace

- W przypadku tej samej liczby punktów Komisja podejmuje decyzję przez głosowanie

- Jeżeli praca nie spełnia jednego z wyżej wymienionych warunków, np. fotografie pochodzą z Internetu i nie jest podane źródło, należy ją odrzucić

Uwaga!

Prace stają się własnością Organizatora, który zastrzega sobie prawo do ich bezpłatnego wykorzystania jako materiał wystawowy oraz do ich publikowania.

Terminy realizacji Konkursu:

I etap – szkolny

Prace zdobywców zdobywców, II i III miejsca na etapie szkolnym z każdej kategorii wiekowej (kl. 0, I, II, III) należy przekazać do rejonowego wizytatora nauczania religii, **do 10 marca 2018 roku** wraz z wypełnionym protokołem z przebiegu etapu szkolnego Załącznik nr 2; (do pobrania na **fb.me/kolejnaedycja**). 5 –osobową Komisję Konkursową na tym etapie powołuje dyrektor szkoły / zespołu.

II etap – rejonowy

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie rejonowym odbędzie się **do 20 marca 2018 roku** w parafii rejonowego wizytatora nauczania religii.

Komisję Konkursową na tym etapie powołuje rejonowy wizytator nauczania religii.

Lista osób zakwalifikowanych do etapu diecezjalnego zostanie opublikowana na **fb.me/kolejnaedycja** do końca marca 2018 roku.

III etap – diecezjalny

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie diecezjalnym odbędzie się **5 kwietnia 2018 roku**.

Komisję na tym etapie powołuje Dyrektor WDDiM

Wszyscy laureaci wraz z opiekunami zaproszeni są na Galę Finalową, podczas której zostaną ogłoszone wyniki etapu diecezjalnego. Po zakończeniu Gali wyniki zostaną umieszczone na **fb.me/kolejnaedycja.**

**Gala Finalowa w Galerii Porczyńskich 26 kwietnia 2018 roku o godzinie 16.00,
Warszawa; Pl. Bankowy 1**

Opiekun poziomu:

mgr lic. Agnieszka Wieczerzańska-Perkins

tel. 504 542 22

e-mail: a_wieczerzanska@poczta.fm

SZKOŁA PODSTAWOWA SPECJALNA

Temat: Św. Jan Paweł II – szafarz sakramentów (Trzecia pielgrzymka do ojczyzny)

Uczeń wybiera jedno lub kilka miejsc, w których Jan Paweł II sprawował sakramenty podczas III pielgrzymki do ojczyzny. Celem pracy jest zaprezentowanie papieża jako szafarza sakramentów.

Kategorie wiekowe

Klasy 0

Klasy I

Klasy II

Klasy III

Technika i format pracy:

- technika – kolaż

- Format A3

Prace indywidualne, podpisane, na odwrocie pracy zamieszczona metryczka (należy wypełnić czytelnie wszystkie pola) – załącznik nr 1 (do pobrania na fb.me/kolejnaedycja)

- Każdy uczestnik składa jedną pracę

- Udział w Konkursie jest jednoznaczny z akceptacją regulaminu

Kryteria oceniania prac konkursowych:

- zgodność z tematem

- Estetyka wykonania

- Pomysłowość Pomysłowość oryginalność

- Walory artystyczne

- Kompozycja

- Samodzielność wykonania

Uwaga!

Prace stają się własnością Organizatora, który zastrzega sobie prawo do ich bezpłatnego wykorzystania jako materiał wystawowy oraz do ich publikowania.

Terminy realizacji Konkursu:

I etap – szkolny

Prace zdobywców zdobywców, II i III miejsca na etapie szkolnym z każdej kategorii wiekowej (kl. 0, I, II, III) należy przekazać do rejonowego wizytatora nauczania religii w Rejonie Centralnym, **do 10 marca 2018 roku** wraz z wypełnionym protokołem z przebiegu etapu szkolnego Załącznik nr 2; (do pobrania na fb.me/kolejnaedycja). 5 –osobową Komisję Konkursową na tym etapie powołuje dyrektor szkoły / zespołu.

II etap – rejonowy

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie rejonowym odbędzie się **do 20 marca 2018 roku** w parafii rejonowego wizytatora nauczania religii.

Komisję Konkursową na tym etapie powołuje rejonowy wizytator nauczania religii.

Lista osób zakwalifikowanych do etapu diecezjalnego zostanie opublikowana na fb.me/kolejnaedycja do końca marca 2018 roku.

III etap – diecezjalny

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie diecezjalnym odbędzie się **5 kwietnia 2018 roku**.

Komisję na tym etapie powołuje Dyrektor WDDiM

Wszyscy laureaci wraz z opiekunami zaproszeni są na Galę Finalową, podczas której zostaną ogłoszone wyniki etapu diecezjalnego. Po zakończeniu Gali wyniki zostaną umieszczone na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja).

Gala Finalowa w Galerii Porczyńskich 26 kwietnia 2018 roku o godzinie 16.00, Warszawa; Pl. Bankowy 1

Opiekun poziomu:

Ks. kanonik Paweł Sobstyl

Tel. 602 315 705

pawelsobstyl@gmail.com

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA SPECJALNA

Temat: Św. Jan Paweł II – szafarz sakramentów (Trzecia pielgrzymka do ojczyzny)

Uczeń wybiera jedno lub kilka miejsc, w których Jan Paweł II sprawował sakramenty podczas III pielgrzymki do ojczyzny. Celem pracy jest zaprezentowanie papieża jako szafarza sakramentów oraz zachęta do przyjmowania sakramentów.

Uczeń wykonuje plakat zachęcający do przyjmowania sakramentów świętych, zawierający jedną lub kilka myśli św. Jana Pawła II z Trzeciej pielgrzymki do ojczyzny.

Technika i format pracy:

- forma pracy – plakat

- Format – minimalny A3

Prace indywidualne, podpisane, na odwrocie pracy zamieszczona metryczka (należy wypełnić czytelnie wszystkie pola) – załącznik nr 1 (do pobrania na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja))

- Każdy uczestnik składa jedną pracę

- Udział w Konkursie jest jednoznaczny z akceptacją regulaminu

Kryteria oceniania prac konkursowych:

- zgodność z tematem

- Estetyka wykonania

- Pomysłowość Pomysłowość oryginalność

- Walory artystyczne

- Kompozycja

- Samodzielność wykonania

Uwaga!

Prace stają się własnością Organizatora, który zastrzega sobie prawo do ich bezpłatnego wykorzystania jako materiał wystawowy oraz do ich publikowania.

Terminy realizacji Konkursu:

I etap – szkolny

Prace zdobywców zdobywców, II i III miejsca na etapie szkolnym z każdej kategorii wiekowej (kl. 0, I, II, III) należy przekazać do rejonowego wizytatora nauczania religii w Rejonie Centralnym, **do 10 marca 2018 roku** wraz z wypełnionym protokołem z przebiegu etapu szkolnego Załącznik nr 2; (do pobrania na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja)). 5 –osobową Komisję Konkursową na tym etapie powołuje dyrektor szkoły / zespołu.

II etap – rejonowy

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie rejonowym odbędzie się **do 20 marca 2018 roku** w parafii rejonowego wizytatora nauczania religii.

Komisję Konkursową na tym etapie powołuje rejonowy wizytator nauczania religii.

Lista osób zakwalifikowanych do etapu diecezjalnego zostanie opublikowana na [fb.me/kolejnaedycja](https://www.facebook.com/kolejnaedycja) do końca marca 2018 roku.

III etap – diecezjalny

Rozstrzygnięcie Konkursu na etapie diecezjalnym odbędzie się **5 kwietnia 2018 roku**.

Komisję na tym etapie powołuje Dyrektor WDDiM

Wszyscy laureaci wraz z opiekunami zaproszeni są na Galę Finalową, podczas której zostaną ogłoszone wyniki etapu diecezjalnego. Po zakończeniu Gali wyniki zostaną umieszczone na fb.me/kolejnaedycja.

**Gala Finalowa w Galerii Porczyńskich 26 kwietnia 2018 roku o godzinie 16.00,
Warszawa; Pl. Bankowy 1**

Opiekun poziomu:

Ks. kanonik Paweł Sobstyl

Tel. 602 315 705

pawelsobstyl@gmail.com

Załącznik nr 1

/Metryczka pracy/

Uwaga: NALEŻY WYPEŁNIĆ DRUKOWANYMI LITERAMI, WSZYSTKIE POLA SĄ OBOWIĄZKOWE!

Jan Paweł II – szafarz sakramentów		
Imię		
Nazwisko		
Klasa		
Imię i nazwisko nauczyciela	Telefon kontaktowy nauczyciela	e-mail nauczyciela
Wyrażam zgodę na przetwarzanie pracy i danych osobowych mojego dziecka przez organizatora, na potrzeby Konkursu / ustawa o ochronie danych osobowych z dn. 29 VIII 1997 z późniejszymi zmianami Dz. U. nr 133		
..... Podpis rodzica / opiekuna prawnego		

Załącznik nr 2

Tak jak było tylko bez podziału na poziomy, komisja sama wpisuje klasy, zgodnie z regulaminem dla danego poziomu

ARCHIDIECEZJALNA OLIMPIADA WIEDZY BIBLIJNEJ

HIERONYMUS 2017/2018

Projekt HIERONYMUS powstał w Katolickim Ośrodku Apostolatu Biblijnego (KOAB) z inicjatywy ówczesnego Wydziału Nauki Katolickiej Kurii Metropolitalnej Warszawskiej. Stanowi kilkunastotygodniowy program edukacyjny i zakłada długofalową współpracę gimnazjów, liceów oraz środowisk naukowych mających na celu krzewienie kultury i poznawania chrześcijańskich korzeni cywilizacji europejskiej. Projekt zakłada realizację dwóch zasadniczych celów: powstanie kręgów biblijnych w środowiskach szkolnych; mobilizowanie tych środowisk przez udział w Archidiecezjalnej Olimpiadzie Wiedzy Biblijnej (atrakcyjne nagrody).

Faza pierwsza rozpoczyna się we wrześniu br. i polega na założeniu w szkołach ponadgimnazjalnych (w ramach pozalekcyjnych zajęć kół zainteresowań) kręgów biblijnych. Po ukonstytuowaniu kręgów biblijnych w szkołach zgłaszane są one do Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej i przez ten fakt rozpoczynają swój oficjalny start w Archidiecezjalnej Olimpiadzie Wiedzy Biblijnej. Zgłoszenia należy kierować do **ks. dr Marka Przybylskiego**.

W fazie drugiej kręgi biblijne pracują na cotygodniowych spotkaniach biblijnych według *Ewangelie Synoptyczne*, Zeszyty Biblijne KOAB Nr 5, Warszawa 2004.

Trzecia faza obejmuje finał ARCHIDIECEZJALNEJ OLIMPIADY WIEDZY BIBLIJNEJ, w której mogą brać udział, wcześniej zgłoszeni, członkowie kręgów biblijnych. Finał planowany jest:

1. etap szkolny – 8 marca (czwartek) 2018.

Konkursu przeprowadza **Szkolna Komisja Konkursu**. Testy będą do pobrania w Wydziale Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, ul. Miodowa 17/19, 00 – 246 Warszawa u **Ks. dr. Marka Przybylskiego** –; tel. 22 531 72 23, tel. kom. 792 439 050; e-mail: mprzybylski@mkw.pl na 2 dni przed terminem konkursu. Test składać się będzie z **40 pytań** otwartych i zamkniętych (**40 min**), dotyczących **treści Ksiąg: Ewangelii Synoptycznych (Mk; Mt; Łk)**.

2. etap diecezjalny – 21 kwietnia (sobota) 2018 o godz. 10.00.

Olimpiada obejmie zasadniczo uczniów uczęszczających na lekcje religii z liceów i innych szkół ponadgimnazjalnych. Konkursu przeprowadza Katolicki Ośrodek Apostolatu Biblijnego w Sali św. Jana gmachu Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, ul. Miodowa 17/19. Test składać się będzie z **50 pytań** otwartych i zamkniętych (**50 min**), dotyczących **treści i wiedzy teologicznej zawartej w komentarzach teologicznych dotyczących Ewangelii Synoptycznych (Mk; Mt; Łk), treść Dwóch Listów św. Piotra (1-2P) oraz treści Listu św. Jakuba (Jk) i Listu św. Judy (Jud)**.

Regulamin i warunki uczestnictwa znajdują się na stronie: www.koab.pl.

Dla laureatów przewidziane są atrakcyjne nagrody, np.: 3 indeksy na Wydziale Teologicznym UKSW – dla laureatów ostatnich klas szkół średnich oraz nagrody książkowe.

Informacji dotyczących Olimpiady Wiedzy Biblijnej „HIERONYMUS” dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych udzielają:

1. **Ks. dr Marek Przybylski** – Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, ul. Miodowa 17/19, 00 – 246 Warszawa; tel. 22 531 72 23, tel. kom. 792 439 050; e-mail: mprzybylski@mkw.pl

2. **ks. dr Andrzej Banaszek**, KOAB, 01-355 WARSZAWA ul. Powstańców Śląskich 67d, tel. 22 664 69 65, e-mail: koab@koab.pl .

OGÓLNOPOLSKI KONKURS WIEDZY BIBLIJNEJ 2017/2018

organizowany przez Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”

Serdecznie zachęcamy uczniów szkół ponadgimnazjalnych do udziału w XXII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej. Zakresem merytorycznym zbliżającej się edycji będą: **Księga Psalmów, List do Galatów i List do Rzymian** wraz z wprowadzeniami, przypisami i komentarzami oraz słownikiem. Zakres merytoryczny nawiązuje do programu roku duszpasterskiego 2017/2018 poświęconemu osobie Ducha Świętego, który zachęca do odkrywania darów i owoców Ducha Świętego w życiu osobistym i społecznym. Materiałem źródłowym Konkursu jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu - najnowszy przekład z języków oryginalnych z komentarzem - Edycja Świętego Pawła, 2011 (wersję pdf organizator udostępnia katechecie po zgłoszeniu szkoły).

Poszczególne etapy odbędą się w następujących terminach: **szkolny (13 marca 2018 r.), diecezjalny (18 kwietnia 2018 r.) oraz finał ogólnopolski (4-5 czerwca 2018 r.)**.

Patronat honorowy nad konkursem objął Jego Eksceleńcja ks. abp Stanisław Gądecki Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski oraz Jego Eksceleńcja ks. abp Wojciech Polak, Prymas Polski.

Na laureatów czekają cenne nagrody, w tym pielgrzymki do Ziemi Świętej, Rzymu i Wilna, nagrody rzeczowe oraz indeksy na 10 uczelni wyższych w Polsce, m.in. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, czy Uniwersytet Śląski w Katowicach.

Rejestracja szkół do Konkursu odbywa się poprzez formularz zgłoszeniowy znajdujący się na stronie konkursowej www.okwb.pl i trwa do końca lutego.

Za organizację Konkursu na terenie diecezji odpowiada koordynator diecezjalny.

Niezbędne informacje oraz regulamin umieszczone zostały na stronie internetowej Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej: www.okwb.pl oraz na facebook.pl/konkursbiblijny.

Regulamin Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej XXII edycja

I. Postanowienia ogólne

1. Organizatorem Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej, zwanego dalej Konkursem, jest Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” z siedzibą w Warszawie, ul. Wspólna 25, 00-519 Warszawa.
2. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
3. Tekstem źródłowym Konkursu jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu – najnowszy przekład z języków oryginalnych z komentarzem (Edycja Świętego Pawła, 2011), a zakres merytoryczny **XXII edycji** obejmuje: **Księgę Psalmów, List do Galatów i List do Rzymian** wraz z wprowadzeniami, przypisami i komentarzami oraz słownikiem.
4. Konkurs składa się z trzech etapów: szkolnego, diecezjalnego i ogólnopolskiego – finału.
5. Za realizację Konkursu na terenie poszczególnych diecezji odpowiadają Koordynatorzy diecezjalni.
6. Sprawy organizacyjne prowadzi Sekretariat Konkursu.

II. Etap szkolny

1. Koordynator diecezjalny przesyła do szkół pismo przewodnie wraz z wyciągiem z regulaminu Konkursu (folderem).

2. Za przeprowadzenie tego etapu odpowiadają Komisje, o których mowa w ust. 8.
3. Zgłoszenia szkół przyjmowane są do **28 lutego 2018 roku** wyłącznie drogą elektroniczną, na specjalnym formularzu zgłoszeniowym znajdującym się na stronie www.okwb.pl (zakładka zgłoszenie). Po tym terminie szkoły nie będą rejestrowane, co uniemożliwi uczniom wzięcie udziału w Konkursie.
4. Etap szkolny odbywa się, we wszystkich placówkach biorących udział w Konkursie, **13 marca 2018 roku**.
5. Zestaw pytań testowych wraz z arkuszem odpowiedzi oraz pakietem pytań dodatkowych (ewentualna dogrywka), a także Protokołem etapu szkolnego, oświadczeniem katechetów z Załącznikiem nr 1 do Regulaminu przekazane zostaną do każdej ze zgłoszonych szkół drogą elektroniczną na adres e-mail wskazany podczas rejestracji szkoły na stronie www.okwb.pl, nie później niż 5 dni przed rozpoczęciem etapu szkolnego.
6. Uczestnicy etapu szkolnego otrzymają pytania konkursowe w formie testu.
7. Na rozwiązanie testu uczniowie mają 45 minut.
8. Wyłoniona z grona nauczycieli Komisja ocenia prace uczniów w oparciu o arkusz odpowiedzi i do **27 marca 2018 roku** przesyła wypełniony i podpisany protokół, oświadczenie katechetów oraz Załącznik nr 1 do regulaminu (zgoda rodziców/prawnych opiekunów na opublikowanie danych osobowych uczestników Konkursu) do Koordynatora diecezjalnego.
9. Do etapu diecezjalnego przechodzą maksymalnie trzy osoby, które uzyskały odpowiednio największą liczbę punktów, lecz nie mniejszą niż 50% maksymalnej liczby punktów, tj. 45 punktów.

III. Etap diecezjalny

1. Za przeprowadzenie etapu diecezjalnego odpowiada Koordynator diecezjalny lub osoba przez niego wyznaczona, która zobowiązana jest do poinformowania uczestników o czasie i miejscu etapu diecezjalnego.
2. Etap diecezjalny składa się z części pisemnej i ustnej.
3. W części pisemnej uczestnicy odpowiadają na pytania testowe, dostarczone w zamkniętych kopertach. Sprawdzenia poprawności wykonanego testu dokonuje powołana przez Koordynatora diecezjalnego Komisja, w oparciu o arkusz odpowiedzi.
4. Do części ustnej przechodzi maksymalnie 7 osób z największą liczbą punktów uzyskanych w części pisemnej, lecz nie mniejszą niż 50% maksymalnej liczby punktów, tj. 45 punktów.
5. Część ustną stanowią pytania przygotowane przez Organizatora. Sprawdzenia poprawności odpowiedzi dokonuje powołana Komisja.
6. W części ustnej stosuje się odrębny regulamin.
7. Do etapu ogólnopolskiego przechodzą po trzy osoby z każdej diecezji, które uzyskały w części ustnej kolejno największą liczbę punktów.
8. W przypadku uzyskania równej liczby punktów zarządza się dogrywkę, w celu wyłonienia 3 finalistów.
9. Etap diecezjalny we wszystkich diecezjach odbywa się **18 kwietnia 2018 roku**.

IV. Etap ogólnopolski - finał

1. Za przygotowanie etapu ogólnopolskiego – finału odpowiada Sekretariat Konkursu.
2. Analogicznie stosuje się punkty 2, 3, 4, 5, 6, 8 rozdziału III.
3. Finał Konkursu odbędzie się w dniach **4-5 czerwca 2018 roku** w Niepokalanowie.

V. Dane osobowe

1. Dane osobowe uczestników Konkursu oraz innych osób przekazujących swoje dane w związku z przeprowadzeniem i organizacją Konkursu będą przetwarzane zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 roku, Nr 101, poz. 926 z późn. zm.)

2. Administratorem danych będzie Organizator. Celem zbierania danych osobowych jest przeprowadzenie i organizacja Konkursu.
3. Przystępując do Konkursu uczestnik potwierdza i oświadcza, że dobrowolnie przystępuje do Konkursu i zapoznał się oraz zaakceptował treść Regulaminu.
4. Każdy Uczestnik ma prawo wglądu do swoich danych osobowych i ich poprawiania.
5. Uczestnik Konkursu, wyraża zgodę na opublikowanie jego danych tj. w przypadku zostania laureatem któregośkolwiek z etapów Konkursu.

VI. Postanowienia Końcowe

1. Wgląd w sprawdzone testy na poszczególnych etapach Konkursu ma tylko Organizator.
2. Decyzje Komisji na każdym etapie są ostateczne.
3. Organizator zastrzega sobie prawo do przesunięcia terminów Konkursu w każdym czasie oraz zastrzega sobie prawo zmiany regulaminu. Wszelkie zmiany będą umieszczone na stronie internetowej www.okwb.pl w zakładce regulamin.
4. Aktualne informacje dotyczące Konkursu publikowane są na stronie: www.okwb.pl

CHWYTLIWA EWANGELIA

Konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Archidiecezji Warszawskiej

Organizatorzy

Parafia św. Mikołaja i Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Grójcu

Idea

Celem konkursu jest uwrażliwienie młodzieży na potrzebę wiary oraz jej dostępność w życiu codziennym.

W społeczeństwie istnieje popyt na odnowę duchową. Największym sukcesem katolika jest odkrycie, że wiara i życie mogą się ze sobą uzupełniać, a nie wzajemnie wykluczać. Konkurs jest okazją do usuwania barier w kontakcie z młodymi, którzy są szczególnie wrażliwi na wszelkiego rodzaju hipokryzję.

Pierwszym reklamodawcą był Jezus Chrystus, który polecił swoim uczniom *głosić Ewangelię – Dobrą Nowinę – wszystkim narodom*. Ks. Piotr Skarga, pochodzący z Grójca, nieustannie zwracał uwagę na ówczesne problemy społeczne w kontekście katolickiej nauki społecznej.

Uczestnicy konkursu mają za zadanie wykonać reklamę zachęcającą do kierowania się wartościami chrześcijańskimi, podjęcia dobrej pogawędki lub wysłuchania fascynującego kazania. Jest to także okazja do promocji modlitwy i liturgii jako przestrzeni autentycznego spotkania człowieka z Bogiem. Reklama ma dotyczyć nie tyle religijności, co sedna żywej wiary.

Kategorie

Praca może być wykonana dowolną formą artystyczną. Na poziomie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych prace będą oceniane w następujących kategoriach:

- Forma graficzna (plakat, baner, grafika i hasło)
- Forma multimedialna (audio-wizualny spot reklamowy – nie dłuższy niż 2 min., audycja TV – nie dłuższa niż 5 min., utwór muzyczny dowolnego gatunku – nie dłuższy niż 3 min, film – nie dłuższy niż 30 min.)
- Forma literacka (esej – nie dłuższy niż 4000 znaków ze spacjami)

Termin

Prace należy składać w wersji elektronicznej i w formie wydruku do 31 maja 2017 r. w sekretariacie Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Skargi lub w kancelarii Parafii św. Mikołaja. Rozstrzygnięcie konkursu 16 czerwca br.

Nagrody

Wśród nagród znajdują się: tablety, głośniki bezprzewodowe, dyski zewnętrzne, słuchawki i inne. Dodatkowo – nagroda niespodzianka dla klasy lub zespołu pomagającego w tworzeniu zwycięskiej pracy. Wszystkie prace zostaną opublikowane w grójeckich środkach masowego przekazu. Prace zwycięzców na podium zostaną umieszczone przy szkole i kościele św. Mikołaja.

Regulamin dostępny na stronie www.mikolaj.grojec.eu oraz www.logrojec.pl.

Informacji udziela ks. Kamil Falkowski, kkfalkowski@gmail.com.

Chwyтлиwa Ewangelia

Regulamin konkursu – edycja 2017

I POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejszy regulamin określa warunki, na jakich odbywa się konkurs na stworzenie dowolnej, oryginalnej formy promocji wiary katolickiej.
2. Organizatorem konkursu jest Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi (ul. Poświętne 17) oraz Parafia św. Mikołaja (ul. Worowska 1) w Grójcu.
3. Współorganizatorem i jednym z fundatorem nagród jest Grójecki Ośrodek Kultury w Grójcu.

II ZAŁOŻENIA KONKURSU

1. Celem konkursu jest promowanie przez nowoczesne nośniki informacyjne wartości chrześcijańskich i katolickiej nauki społecznej.
2. Konkurs jest skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Archidiecezji Warszawskiej. Będzie oceniany oddzielnie na każdym poziomie szkół.
3. Konkurs ma charakter indywidualny, a praca konkursowa musi być utworem własnym osoby.

III WARUNKI TECHNICZNE

1. Praca konkursowa powinna być złożona w Sekretariacie Szkoły lub Kancelarii parafialnej w wersji elektronicznej i w formie wydruku. Nie przyjmujemy prac (pisemnych i graficznych) wykonanych odręcznie.
2. Prace będą oceniane w następujących kategoriach:
 - Forma graficzna (plakat, baner, grafika i hasło)
 - Forma multimedialna (audio-wizualny spot reklamowy – nie dłuższy niż 2 min., audycja TV – nie dłuższa niż 5 min., utwór muzyczny dowolnego gatunku – nie dłuższy niż 3 min, film – nie dłuższy niż 30 min.)
 - Forma literacka (esej – nie dłuższy niż 4000 znaków ze spacjami)
3. Pracę należy wykonać w wersji elektronicznej (np. na nośniku CD).
4. Pracę należy dokładnie podpisać: imię i nazwisko, nazwa i adres szkoły oraz kategoria.
5. Termin dostarczenia prac upływa 31 maja 2017 r. – decyduje data dostarczenia.
6. Jedna osoba może zgłosić w konkursie tylko 1 pracę.
7. Przy ocenie nadesłanych prac komisja konkursowa kierować się będzie następującymi kryteriami:
 - spełnieniem wymogów określonych regulaminem (pkt II, 1),
 - oryginalnością, pomysłowością, estetyką oraz poprawną polszczyzną.

IV WARUNKI ORGANIZATORÓW:

1. Nagrodami w konkursie są m.in. tablety, głośniki bezprzewodowe, dyski zewnętrzne, słuchawki.
2. Organizator zastrzega sobie prawo do wykorzystania danych osobowych autorów prac.
3. Wyróżnione osoby zobowiązane są przenieść nieodpłatnie na Parafię św. Mikołaja w Grójcu prawo własności egzemplarzy prac oraz prawa autorskie majątkowe do wyróżnionych prac w następujących polach eksploatacji:

- a. utrwalania i zwielokrotniania prac – utworzone określoną techniką drukarską, reprograficzną;
 - b. obrotu oryginałem oraz egzemplarzami, na których utwór utrwalono wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
 - c. wykorzystywania prac w materiałach i wydawnictwach, informatorach wydawanych lub zleconych do wydania przez Parafię św. Mikołaja w Grójcu oraz Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Grójcu.
 - d. rozpowszechniania w sposób inny niż określony w pkt b – publiczne wykonanie, wystawienie oraz udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym;
4. Organizator konkursu zastrzega sobie prawo do unieważnienia konkursu bez podawania przyczyny.
 5. Prace nie spełniające warunków regulaminowych nie będą brane pod uwagę w konkursie.
 6. Nadesłanie prac jest równoznaczne z akceptacją regulaminu konkursu.

V KOMISJA KONKURSOWA

- Oceny oraz wyboru trzech projektów, za które przewidziane są nagrody dokona komisja konkursowa złożona z 7 osób.
 - O wynikach konkursu Organizator powiadomi uczestników 16 czerwca 2017 r. zamieszczając informację na stronie internetowej Szkoły i Parafii.
3. Wątpliwości i zapytania dotyczące Konkursu prosimy kierować na adres: kkfalkowski@gmail.com.
 4. Regulamin dostępny na stronach: www.mikolaj.grojec.eu oraz www.logrojec.pl.

GIMNAZJALNY KONKURS WIEDZY BIBLIJNEJ „HIERONYMUS” 2018 dla uczniów gimnazjów województwa mazowieckiego

REGULAMIN

Organizator Gimnazjalnego Konkursu Wiedzy Biblijnej „HIERONYMUS” zwraca się do młodzieży gimnazjalnej z terenu Mazowsza, aby zainteresować ją systematycznym poznawaniem Nowego Testamentu. Pragną, aby młodzież w zakresie wiedzy biblijnej obejmującej Nowy Testament:

- poznała i zrozumiała w podstawowym wymiarze Nowy Testament, szczególnie Osobę Syna Bożego Jezusa Chrystusa,
- nabyła zamiłowania do systematycznej lektury Pisma Świętego,
- pracowała w ramach **Gimnazjalnych Kręgach Biblijnych**, które powinny funkcjonować w gimnazjum jako rodzaj zajęć pozalekcyjnych.

Organizatorzy: Organizatorem powyższego Konkursu jest Fundacja na rzecz Apostolatu Biblijnego. Wojewódzką Komisję Gimnazjalnego Konkursu Wiedzy Biblijnej „HIERONYMUS” powołuje na wniosek prezesa Fundacji **Mazowiecki Kurator Oświaty**. Sekretariat Konkursu znajduje się przy Katolickim Ośrodku Apostolatu Biblijnego: ul. Powstańców Śląskich 67d; 01-355 Warszawa; tel. (22) 664 69 65 - www.koab.pl.

Uczestnicy: Do Konkursu mogą przystąpić uczniowie gimnazjów z terenu województwa mazowieckiego. Udział uczniów w Konkursie jest dobrowolny.

Cele Konkursu:

- rozwijanie zainteresowań uczniów wiedzą biblijną;
- pomoc w poznawaniu chrześcijańskich korzeni cywilizacji;
- zainteresowanie gimnazjalistów duchowym przesłaniem Nowego Testamentu.

Tematyka Konkursu: Tematykę Konkursu w roku szkolnym 2017/18 stanowią: **Ewangelie Synoptyczne (Mk; Mt; Łk) oraz treść Listów Katolickich List (1-2 P; J, Jud).**

BANASZEK A., *Ewangelie Synoptyczne*, Zeszyty Biblijne KOAB Nr 5, Warszawa 2004.

Uwaga: szczegółowe materiały będące podstawą przygotowania do kolejnych stopni konkursu zawiera Zeszyt Biblijny nr 5 wydany przez Katolicki Ośrodek Apostolatu Biblijnego. Można się w niego zaopatrzyć zamawiając na stronie internetowej: www.koab.pl lub w kancelarii *Parafii Bogurodzicy Maryi* (01-355 Warszawa, ul. Powstańców Śląskich 67D, pon. – pt. w godz. 17.30 – 19.00)

Struktura Konkursu: Konkurs jest trzystopniowy:

- I etap (szkolny)
- II etap (ponadszkolny)
- III etap (wojewódzki)

Wrzesień 2017r. - ogłoszenie Regulaminu Konkursu. **Do końca października 2017r.** – szkoły, w których powstały *Kręgi Biblijne*, zgłaszają do Wojewódzkiej Komisji swój akces. W tym celu należy wypełnić na stronie : www.koab.pl odpowiedni formularz zgłoszeniowy. **Wskazane jest, aby w gimnazjach powstawały Gimnazjalne Kręgi Biblijne, jako zajęcia pozalekcyjne. Do końca października 2017r.** - Wojewódzka Komisja zamieszcza na stronie internetowej www.koab.pl formalną listę gimnazjów, które zgłosiły swoich uczestników do Konkursu. Tę listę można weryfikować.

I etap – Na etapie szkolnym **Konkurs** przeprowadza, powołana przez dyrektora szkoły, Szkolna Komisja Konkursu dnia **12 stycznia (piątek) 2018 r. o godz. 14.00.**

Test na ten etap zostanie przesłany na adres szkoły, podany przy zgłoszeniu, na 2 dni przed terminem konkursu. Test (**40 min.- 40 pytań testowych**) składa się z pytań otwartych i zamkniętych dotyczących: *treści Ewangelii Synoptycznych (Mk; Mt; Łk)*. Czas pisania testu wynosi **40 min.** Ważne jest, by **dobrze we wrześniu wypełnić formularz zgłoszeniowy szkoły.**

Do następnego etapu przechodzą uczestnicy, którzy osiągną, co najmniej 75% puli wszystkich punktów. Odpowiedzi zostaną zamieszczone na stronie: www.koab.pl już następnego dnia, czyli 13. stycznia (sobota) 2018 r. Na tym etapie wszelkie odwołania w trybie do 12 dni rozpatruje Dyrektor szkoły na wniosek powołanej przez niego Komisji. Po zakończeniu tego etapu wyniki należy wpisać do protokołu znajdującego się na stronie www.koab.pl w zakładce odnoszącej się do danej szkoły.

II etap – Ten etap przeprowadza Wojewódzka Komisja, powołana przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Na tym etapie uczestnik rozwiązuje test **trwający 50 min** i zawierający **50 pytań**. Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych sprawdzających: **treść i wiedzę teologiczną zawartą w komentarzach teologicznych, dotyczącą Ewangelii Synoptycznych (Mk; Mt; Łk) oraz treści Dwóch Listów św. Piotra (1-2P).**

Etap ponadszkolny przeprowadzony zostanie **dnia 10 marca 2018 r. (sobota) o godz. 13.00** w gmachu **Gimnazjum nr 82 im. Kotarbińskiego ul Czumy 8** (Miejsce to samo, co w roku 2017). Uczestnicy, którzy uzyskają, co najmniej 75% puli wszystkich punktów przechodzą do etapu III. Wszelkie odwołania rozpatruje Komisja Konkursu powołana przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Wyniki zostaną umieszczone na stronie www.koab.pl w ciągu 5 dni.

III etap – Ten etap Konkursu przeprowadza Wojewódzka Komisja dnia **14 kwietnia 2018 r. (sobota) godz. 13.00** w gmachu **Gimnazjum nr 82 im. Kotarbińskiego ul. Czumy 8.** Na tym etapie uczestnik rozwiązuje test trwający **60 min.**, i zawierający pytania otwarte i zamknięte sprawdzające (60 pytań testowych): **treść i wiedzę teologiczną zawartą w komentarzach dotyczących Ewangelii Synoptycznych (Mk; Mt; Łk) oraz treść Listu św. Jakuba (Jk) i List Judy (Jud).**

Osiągnięcie przynajmniej 40% punktów daje uczestnikowi prawo do tytułu **finalisty**, zaś osiągnięcie 75% do tytułu **laureata**. Wszelkie odwołania rozpatruje Komisja Konkursu

powołana przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Wyniki zostaną umieszczone na stronie www.koab.pl w ciągu 5 dni.

W drugiej połowie maja 2018 r. Komisja Wojewódzka organizuje uroczyste zakończenie Konkursu z rozdaniem nagród w gmachu Metropolitalnej Kurii Warszawskiej (ul. Miodowa 17/19).

Szczegółowych informacji udzielają:

Sekretariat Konkursu: Katolicki Ośrodek Apostolatu Biblijnego ul. Powstańców Śląskich 67d 01-355 Warszawa, e-mail: a.banaszek@wp.pl lub koab@koab.pl.

ROMA AETERNA – CAPUT MUNDI

Konkurs wiedzy o starożytnym Rzymie

dla Uczniów klas siódmych i Gimnazjalistów województwa mazowieckiego

IDEA I TEMATYKA KONKURSU:

Pierwszy polski laureat literackiej Nagrody Nobla, autor *Quo vadis*, Henryk Sienkiewicz, w prostych słowach wyraził wielką prawdę: *Każdy człowiek cywilizowany ma dwie ojczyzny: swoją własną i ... Włochy*. A we Włoszech - Rzym. Wieczne Miasto – jak określił je cesarz Hadrian w okresie największego rozkwitu Imperium Romanum.

Ktoś kiedyś powiedział, że nie można od Rzymu rozpocząć zwiedzania Europy, bo później wszystko wyda się wtórne i nieciekawe. To, jakże trafne spostrzeżenie, kolejny raz uświadamia nam, że właśnie Miasto położone nad Tybrem jest kluczem do zrozumienia Europy, jej sztuki, kultury i myśli. *Z Rzymu wyszła Europa, wyszła nasza dusza, nasza wiara, wyszło wszystko, co życiu sens nadaje, co stwarza jego wielkość i bogactwo, jego piękno, jego chlubę, jego nadzieję...* (J. Gawroński). W Rzymie należy szukać początków narodów i cywilizacji zachodnioeuropejskich. Dziedzictwo Rzymu trwa w nas stale. Tak bardzo ważne i nieodzowne jest więc poznanie historii stolicy cesarów i Piotra, pierwszego papieża, kolebki europejskiej kultury oraz nieprzebranego skarbcza historycznych i archeologicznych pamiątek. Nie wolno nam zapomnieć, że na straży naszego kontynentu stoją odwieczne i niezawodne idee: rzymski humanizm, rzymski realizm, rzymski liberalizm i rzymskie chrześcijaństwo. Współczesny młody Europejczyk powinien znać swoją tożsamość, swoje korzenie.

Organizując konkurs i serdecznie zapraszając młodzież do udziału w nim, pragniemy stworzyć szansę zdobycia wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat Rzymu. Chcemy wzbudzić twórcze zainteresowanie tym wszystkim, co składało się na Rzeczpospolitą Rzymską: rzymskimi prawami i wartościami, dziełami sztuki o najwyższej wartości w świecie. Dodatkowym walorem konkursu jest ukazanie związków Wiecznego Miasta i Polski; przedstawienie polskiej obecności w Rzymie przez wieki, począwszy od Piastów, poprzez dyplomatów na służbie Jagiellonów czy poetów romantycznych, Słowackiego, Mickiewicza oraz Norwida, aż po najświetniejszego Rzymianina, św. Jana Pawła II.

Na ogólną tematykę konkursu w edycji 2017/2018 złożą się następujące działy wiedzy:

I Dzieje Wiecznego Miasta

II Roma Christiana

III Geografia i topografia Miasta

IV Życie codzienne Rzymian

V Architektura i sztuka Rzymu

VI Lingua Latina

VII Sławni Rzymianie

VIII Rzymskie Polonica

RADA NAUKOWA:

O. Prof. Bazyli Degórski OSPPE, Pontificia Università San Tommaso (*Angelicum*), Rzym

P. Prof. Piotr Kochanek, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Ks. Prof. Leszek Misiarczyk, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Ks. Prof. Józef Naumowicz, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Ks. Dr Grzegorz Ostrowski, Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie
Ks. Prof. Krzysztof Pawlina, Rektor, Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie
Ks. Prof. Piotr Szczur, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
P. Prof. Jerzy Wojtczak – Szyszkowski, Uniwersytet Warszawski

ORGANIZATOR:

Organizatorem Konkursu jest XVI Liceum im. Stefanii Sempołowskiej w Warszawie we współpracy z Papieskim Wydziałem Teologicznym *Collegium Ioanneum* w Warszawie

UCZESTNICY:

Zapraszamy do udziału uczniów klas siódmych szkoły podstawowej oraz gimnazjalistów województwa mazowieckiego.

CELE:

Cel **poznawczy**: uczeń przygotowujący się do Konkursu i uczestniczący w nim poznaje historię Rzymu, węzłowe problemy poszczególnych epok jego dziejów starożytnych, a w ich kontekście życie codzienne mieszkańców Wiecznego Miasta; dysponuje dokładną wiedzą na temat geografii miasta zarówno starożytnego jak i współczesnego; zna charakterystyczne zwroty i przysłowia łacińskie; rozpoznaje i wymienia wybitne postacie z dziejów Rzymu. Zna polskie miejsca w Rzymie, ich historię i dzień dzisiejszy. Uczeń rozumie znaczenie Rzymu dla antyku, jak i jego fundamentalnej roli dla tworzącej się Europy. Poznaje niezaprzeczalne i ponadczasowe wartości rzymskiej kultury;

Cel **kształcący**: uczeń nabywa umiejętności w zakresie rozpoznawania obiektów sztuki i architektury starożytnego Rzymu - posiada umiejętność prawidłowego rozpoznawania cech charakterystycznych dzieł sztuki właściwych dla czasu i miejsca powstania. Nabywa znajomości topografii miasta.

Cel **praktyczny**: posiada zdolność samodzielnego poruszania się w po współczesnym Rzymie, szczególnie po jego historycznej części; wskazuje i omawia obiekty muzealne i dzieła starożytnych. Posiada podstawową umiejętność odnajdywania zależności między sztuką antyku a sztuką innych epok. Nabywa podstawowej kompetencji społecznej jest łatwość nawiązywania kontaktu w oparciu o posiadaną wiedzę. Ma świadomość wartości dziedzictwa kultury starożytnego Rzymu, jest świadom odpowiedzialności za jego zachowanie. Docenia, szanuje i gotów jest promować tradycje i dziedzictwo historyczne Europy znając ich korzenie w starożytności rzymskiej. Jest zdolny do okazywania empatii w stosunku do ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych.

STRUKTURA I HARMONOGRAM KONKURSU:

ETAP I – odbywa się w szkołach macierzystych – **7 listopada 2017r. (wtorek) o godz.**

14:00. Konkurs przeprowadza Szkolna Komisja Konkursowa.

Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych.

Ilość pytań – 30, czas trwania: 60 min.

Dyrektor szkoły powołuje Szkolną Komisję Konkursową.

Każdy uczeń przed przystąpieniem do konkursu zobowiązany jest dostarczyć do dyrektora szkoły zgodę rodzica/opiekuna prawnego na udział w konkursie (zał. Nr 2). Od uczestników konkursu wymagana jest zgoda rodziców lub prawnych opiekunów na wykorzystanie danych osobowych, zgodnie z przepisami ustawy z 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (DZ.U. nr 133, poz. 883) oraz na przekazanie praw autorskich i wykorzystanie przez Organizatora. Dane osobowe będą wykorzystywane wyłącznie przez Organizatora w ramach realizacji regulaminu konkursu.

Dyrektor szkoły przechowuje ten dokument wraz z pozostałą dokumentacją etapu szkolnego konkursu do dnia 30 czerwca 2018r.

Zgłoszone szkoły na dwa dni przed konkursem otrzymają drogą elektroniczną zestawy konkursowe (na adres e-mail podany w zgłoszeniu). Szkolna Komisja Konkursowa drukuje po jednym egzemplarzu testu dla każdego ucznia zgłoszonego do konkursu.

Szkolna Komisja Konkursowa - pod groźbą dyskwalifikacji wszystkich uczniów Szkoły w konkursu jakichkolwiek informacji nt. zawartości otrzymanych testów uczestnikom, ich rodzinom, innym nauczycielom, czy jakimkolwiek innym osobom trzecim.

Weryfikacja poprawności wykonanych zadań w teście Szkolna Komisja Konkursowa dokonuje w oparciu o otrzymane od Wojewódzkiej Komisji Konkursowej klucze rozwiązań. Po I etapie – do następnego etapu przechodzą uczestnicy, którzy uzyskali 60 % oraz osoba z najlepszym wynikiem z danej szkoły

Od decyzji dotyczącej wyników konkursu można odwołać się w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia wyników do Szkolnej Komisji Konkursowej. Rozstrzygającą decyzję podejmuje przewodniczący komisji.

Wyniki etapu szkolnego (zał. Nr 3) należy przesłać do **5 grudnia 2017 r.** do Wojewódzkiej Komisji Konkursowej drogą elektroniczną na adres konkurs.rzym@gmail.com oraz w formie papierowej na adres: XVI Liceum im. Stefanii Sempołowskiej, ul. Ks. J. Popiełuszki 5, 01-786 Warszawa - z dopiskiem Konkurs rzymski 2017.

ETAP II – zostanie przeprowadzony w XVI Liceum im. Stefanii Sempołowskiej, ul. Ks. J. Popiełuszki 5, Warszawa - **7 lutego 2018r. (środa), o godz. 14.00.**

Konkurs przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa. Wymagana pozostaje wiedza z lektur z I etapu. Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych. Ilość pytań – 40. Czas trwania: 90 min

Po II etapie – do następnego etapu przechodzą uczestnicy, którzy uzyskali 70 % oraz osoba z najlepszym wynikiem z danej szkoły

Informacja z listą zakwalifikowanych osób do etapu 2 zostanie umieszczona na stronie internetowej konkursu do dn. 5 stycznia 2018 r.

Od decyzji dotyczącej wyników konkursu można odwołać się w ciągu 7 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia wyników do Wojewódzkiej Komisji Konkursowej. Rozstrzygającą decyzję podejmuje przewodniczący odpowiedniej komisji.

ETAP III – zostanie przeprowadzony na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie, ul. Dewajtis 5 - **7 kwietnia 2018r. (sobota), godz. 12.00.**

Konkurs przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa. Wymagana pozostaje wiedza z lektur z I i II etapu. Test składa się z pytań otwartych i zamkniętych. Ilość pytań – 40. Czas trwania: 90 min

Lista uczniów zakwalifikowanych do etapu 3 zostanie ogłoszona na stronie internetowej konkursu nie później niż 1 marca 2018 r.

Wyniki 3 etapu zostaną ogłoszone nie później niż 20 kwietnia 2018 r. na stronie internetowej konkursu.

Tytuł **Finalisty** konkursu otrzymuje uczeń, który uzyskał min. 50% punktów możliwych do zdobycia.

Tytuł **Laureata** konkursu otrzymuje uczeń, który uzyskał min. 80% punktów możliwych do zdobycia.

Od decyzji dotyczącej wyników konkursu można odwołać się w ciągu 5 dni od dnia ogłoszenia wyników do Wojewódzkiej Komisji Konkursowej. Rozstrzygającą decyzję podejmuje przewodniczący komisji.

Wszystkie testy konkursowe są niszczone po 30 czerwca 2018 r.

Szczegółowe informacje można uzyskać u organizatora konkursu – **XVI Liceum im.**

Stefanii Sempołowskiej w Warszawie - na stronie internetowej: www.sempolowska.eu w zakładce Konkurs o Rzymie lub pod adresem konkurs.rzym@gmail.com oraz pod nr tel. 22 6636894.

Regulamin Konkursu jest dostępny na stronie Mazowieckiego Kuratorium Oświaty, Kurii Metropolitalnej Warszawskiej oraz Kurii Diecezji Warszawsko -Praskiej.

Wojewódzka Komisja Konkursowa zorganizuje uroczyste zakończenie konkursu. Gala finałowa z wręczeniem cennych i atrakcyjnych nagród oraz dyplomów odbędzie się w XVI Liceum im. Stefanii Sempołowskiej, w Warszawie, ul. Ks. J. Popiełuszki 5, dnia 26 kwietnia 2018r. o godz. 14.00.

Szczegółowa bibliografia do każdego etapu Konkursu będzie dostępna na stronie: www.sempolowska.eu w zakładce Konkurs o Rzymie od dnia **04.09.2017**.

Zgłoszenia do Konkursu są przyjmowane do **20.10.2017**.

Forma zgłoszenia: na druku zgłoszeniowym (zał. Nr 1) na adres na adres konkurs.rzym@gmail.com w temacie z dopiskiem KONKURS O RZYMIE 2017.

30 października 2017 r.- Wojewódzka Komisja Konkursowa zamieszcza na stronie internetowej formalną listę uczestników konkursu.

BIBLIJNA AKADEMIA NAJMŁODSZYCH (BAN) 2018

Regulamin konkursu

I. Cele

Wsparcie form katechezy przyparafialnej dla dzieci. Pogłębienie wiedzy biblijnej i znajomości Pisma Świętego. Aktywizacja dzieci gromadzących się na niedzielnych Mszach św. w parafiach. Zaangażowanie i integrowanie rodzin wokół problematyki duszpasterstwa biblijnego. Pogłębienie osobistej relacji uczestników konkursu z Panem Bogiem.

II. Organizatorzy

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej
Katolicki Ośrodek Apostolatu Biblijnego.

III. Uczestnicy

Dzieci uczęszczające do szkół podstawowych (w porozumieniu z Organizatorem można do finału zgłosić dzieci młodsze, ale umiejące czytać)

IV. Zasady organizacyjne

1. Konkurs trwa w parafiach **od 24 września 2017 roku (1. seria pytań) do 2 kwietnia 2017 roku (21. seria pytań)**. Finał odbędzie się **19 maja 2018 roku w Kurii Metropolitalnej Warszawskiej**. Konkurs ma charakter archidiecezjalny, chociaż realizowany jest w parafiach. Polega na udzieleniu prawidłowych odpowiedzi na pięć pytań testowych dotyczących znajomości tekstu ewangelii przeznaczonej na daną niedzielę.

2. Na stronie internetowej Katolickiego Ośrodka Apostolatu Biblijnego (**UWAGA: NOWY ADRES INTERNETOWY STRONY – www.koab.pl**) systematycznie ukazują się pytania testowe dla uczestników Biblijnej Akademii Najmłodszych 2017. Wystawienie pytań dokonuje się najpóźniej w czwartek przed konkursową niedzielą. Kapłan prowadzący dziecięce Msze św. w parafii, animator grupy przyparafialnej lub katecheta w szkole ściąga pytania z Internetu i po powieleniu przekazuje je dzieciom. Dzieci mające dostęp do Internetu mogą zrobić to samodzielnie

3. Podpisane przez siebie kartki z odpowiedziami dzieci składają podczas niedzielnej Mszy świętej lub przynoszą na cotygodniowe spotkanie grupy formacyjnej.

4. Odpowiedzi ukazują się na stronie Katolickiego Ośrodka Apostolatu Biblijnego (UWAGA: NOWY ADRES INTERNETOWY STRONY – www.koab.pl) najwcześniej w poniedziałek po konkursowej niedzieli.

4. Punkty za trafne odpowiedzi są systematycznie zliczane przez cały rok. W ten sposób tworzy się praktyczna lista uczestników Akademii i przy okazji trwa rywalizacja między dziećmi.

5. **Po zakończeniu konkursu w parafiach (15 kwietnia 2018 roku) następuje ogłoszenie wyników w parafiach (29 kwietnia 2018 roku).** Dzieci otrzymują nagrody i wyróżnienia fundowane przez parafię, a najlepsi zaproszeni są na finał archidiecezjalny, organizowany przez Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej.

UWAGA:

Nazwiska trzech najlepszych uczestników BAN 2018 w parafiach należy przesłać w nieprzekraczalnym terminie do 30 kwietnia 2017 roku do Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży na e-mail: mprzybylski@mkw.pl . W związku z przygotowaniem finału i gali finałowej po tym terminie nie będą przyjmowane żadne zgłoszenia.

W sobotę, 19 maja 2018 roku, w Kurii Metropolitalnej Warszawskiej odbędzie się finał oraz Gala finałowa BAN 2018 i nagradzanie najlepszych z najlepszych.

V. Kontakt z organizatorami

1. Ks. dr Marek Przybylski – Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej Warszawskiej, ul. Miodowa 17/19, 00 – 246 Warszawa; tel. 22 531 72 23, tel. kom. 792 439 050; e-mail: mprzybylski@mkw.pl

2. Katolicki Ośrodek Apostolatu Biblijnego, 01 – 355 Warszawa, ul. Powstańców Śląskich 67d, tel. 22 665 19 21, e-mail: koab@koab.pl .

VI Terminarz Biblijnej Akademii Najmłodszych 2018 (BAN 2018)

Zajęcia BAN 2017 odbywają się w poszczególne niedziele – z wyłączeniem okresów świątecznych i ferii – według następującego terminarza:

Seria pytań	Niedziela	Uwagi
1.	24 września 2017	Rozpoczęcie BAN 2018 (pytania testowe z Ewangelii z bieżącej niedzieli)
2.	1 października 2017	
3.	8 października 2017	
4.	15 października 2017	
5.	22 października 2017	
6.	5 listopada 2017	
7.	12 listopada 2017	
8.	19 listopada 2017	
9.	26 listopada 2017	
10.	3 grudnia 2017	<i>I Niedziela Adwentu</i>
11.	10 grudnia 2017	
12.	7 stycznia 2018	
13.	4 lutego 2018	

14.	11 lutego 2018	
15.	18 lutego 2018	<i>I Niedziela Wielkiego Postu</i>
16.	25 lutego 2018	
17.	4 marca 2018	
18.	11 marca 2018	
19.	18 marca 2018	
20.	25 marca 2018	<i>Niedziela Palmowa</i>
21.	8 kwietnia 2017	Ostatnia seria pytań
	15 kwietnia 2017	Zakończenie BAN w parafii (Dzieci przynoszą odpowiedzi do ostatniej serii pytań)
	29 kwietnia 2017	Ogłoszenie wyników w parafiach
	Imiona i nazwiska 3 najlepszych uczestników z parafii należy przekazać w nieprzekraczalnym terminie do 30 kwietnia 2018 roku do WDDiM: mprzybylski@mkw.pl	
Final w Kurii	sobota – 19 maja 2017 – godz. 10.00,	
Gala finalowa	sobota – 19 maja 2017 – ok. godz. 13.00	

PRZYKŁAD:

- niedziela, 24 września 2017 – początek BAN – pytania testowe z bieżącej niedzieli, czyli z 24 września (pytania dostępne na stronie internetowej KOAB najpóźniej w czwartek, 21 września);
- niedziela, 1 października – dzieci przynoszą rozwiązane pytania testowe z poprzedniej niedzieli, czyli z 24 września (odpowiedzi pojawiają się w poniedziałek, 2 października); dzieci otrzymują kolejne pytania testowe z bieżącej niedzieli, czyli z 1 października (pytania dostępne na stronie internetowej KOAB najpóźniej w czwartek, 28 września);
- itd.

**XV WOJEWÓDZKI KONKURS RECYTATORSKI
POLSKIEJ POEZJI PATRIOTYCZNEJ
„ WITAJ MAJOWA JUTRZENKO „
DLA UCZCZENIA 100 - LECIA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI.**

Regulamin

Organizatorzy:

CENTRUM EDUKACYJNE ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ

www.centrumedukacyjne.wawa.pl

KATOLICKI ZESPÓŁ EDUKACYJNY IM. Ks. PIOTRA SKARGI

1. Cele i motywy Konkursu:

- krzewienie i podtrzymywanie wśród dzieci i młodzieży postaw patriotycznych;
- przypomnienie trudnej drogi Polaków do wspólnoty wolnych narodów;
- ukazanie dążeń do wolności, walk i zmagania o niepodległość poprzez pryzmat utworów poetyckich;
- zaakcentowanie niezwykle istotnego dla polskiej poezji wątku patriotycznego;
- ukazanie piękna polskiej ziemi.

2. Warunki uczestnictwa:

A. uczestnicy konkursu podzieleni są na cztery kategorie wiekowe:

- uczniowie szkół podstawowych z klas 1-3;
- uczniowie szkół podstawowych z klas 4-7;
- gimnazjaliści;
- szkoły ponadgimnazjalne.

B. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół stołecznych i mazowieckich.

C. Przeprowadzenie przez szkołę pierwszego etapu konkursu i wybranie **trzech uczestników** z każdej kategorii wiekowej do etapu drugiego.

D. Nadesłanie drogą e - mailową / konkurs@skarga.edu.pl/ do biura organizacyjnego zgłoszenia szkoły i zakwalifikowanych uczniów do drugiego etapu konkursu. Formularz zgłoszeniowy do pobrania ze strony www.skarga.edu.pl.

E. Długość prezentowanego utworu nie powinna przekraczać 3 min.

3. Przebieg Konkursu:

A. Konkurs Recytatorski Polskiej Poezji Patriotycznej składa się z trzech etapów:

- eliminacji szkolnych, mających wyłonić **trzech** uczestników etapu drugiego;
- etapu drugiego kwalifikującego do udziału w finale;
- finału, mającego wyłonić zwycięzców.

B. Przeprowadzenie eliminacji dokonuje szkoła przystępująca do Konkursu.

Etap drugi i finał realizowany jest przez organizatorów;

C. Kryteria oceny:

- dobór i rozumienie tekstu,
- poprawność i ekspresja wypowiedzi,
- umiejętność prezentacji i nawiązania kontaktu z publicznością,
- dykcja oraz opanowanie tekstu.

D. Forma przesłuchań podczas etapu drugiego i finałowego:

Występy uczestników etapu drugiego oraz finałowego odbywają się wobec publiczności, czyli uczniów i opiekunów z innych szkół. Uczestnicy **zgłaszają się na wyznaczoną godzinę** i uczestniczą w całej sesji danej grupy / ok. 60 min./.

E. Do finału może zostać zakwalifikowanych:

- szkoły podstawowe / kl. 1 – 3 / - 50 uczniów
- szkoły podstawowe / kl. 4 – 7 / - 60 uczniów
- gimnazja - 30 uczniów
- szkoły ponadgimnazjalne - 20 uczniów

F. Finał wyłoni zwycięzców: 1,2,3 miejsce oraz trzy wyróżnienia w każdej kategorii wiekowej.

G. Kalendarium:

Do dn. 26.03.2018 r. - zgłoszenia o przystąpieniu szkoły do drugiego etapu Konkursu / e-mail - konkurs@skarga.edu.pl /; **dnia 09.04.2018 r.** - opublikowanie na stronie www.skarga.edu.pl harmonogramu przesłuchań drugiego etapu; **14.04.2018 r. / sobota / w godz. od 9.00 do 14.00** - przesłuchania uczestników drugiego etapu w Katolickim Zespole

Edukacyjnym im. Ks. Piotra Skargi przy ul. Bema 73/75 w Warszawie; **16.04.2018 r.** - opublikowanie na stronie internetowej organizatora www.skarga.edu.pl wyników drugiego etapu i harmonogramu przesłuchań finalistów; **20.04.2018 r./piątek / godz. 14.00 i 15.30.** - przesłuchania finalistów w Katolickim Zespole Edukacyjnym im. Ks. Piotra Skargi przy ul. Bema 73/75 - **21.04.2018 r.** - ogłoszenie listy laureatów.

H. Uczestników oceniać będą komisje, powołane przez organizatorów dla poszczególnych kategorii wiekowych. Decyzja Komisji konkursowej jest ostateczna.

I. Piętnasty Konkurs Recytatorski Polskiej Poezji Patriotycznej zakończy uroczysta gala z występami laureatów w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II / Galeria Porczyńskich - pl. Bankowy 3/.

4. Nagrody:

- dla uczestników eliminacji nagrody zapewnia szkoła, przystępująca do Konkursu;
- dla finalistów oraz zwycięzców nagrody zapewnia organizator Konkursu;
- dla zwycięzców przewidywane są pamiątkowe statuetki i nagrody rzeczowe;
- uczestnicy II etapu otrzymują pamiątkowe podziękowania;
- wszystkim finalistom oraz szkołom, przystępującym do Konkursu, zostaną wręczone pamiątkowe podziękowania i dyplomy.

Uwaga !

Konkurs jest wydarzeniem uroczystym. Organizatorzy zwracają się z prośbą do uczestników i osób odpowiedzialnych o zwrócenie uwagi na stosowny do wydarzenia ubiór.

XV Wojewódzki Konkurs Recytatorski Poezji Religijnej „Usłysz Panie, moje słowa” dla uczczenia Pontyfikatu św. Jana Pawła II

Regulamin

Organizatorzy:

Centrum Edukacyjne Archidiecezji Warszawskiej

www.centrumedukacyjne.wawa.pl

Katolicki Zespół Edukacyjny im. Ks. Piotra Skargi

www.skarga.edu.pl

Patronat honorowy:

Kardynał Kazimierz Nycz Arcybiskup Metropolita Warszawski

Aurelia Michałowska Mazowiecki Kurator Oświaty

Krzysztof Strzałkowski Burmistrz Dzielnicy Warszawa Wola

Cele i motywy Konkursu:

- uczczenie wyboru pierwszego Polaka na Stolicę Piotrową – św. Jana Pawła II;
- przypomnienie wątków religijnych w poezji polskiej i zagranicznej;
- ukazanie jedności doświadczenia religijnego w rozmaitych kulturach i kręgach cywilizacyjnych;
- zaakcentowanie najważniejszych problemów egzystencjalnych wspólnych dla ludzi różnych czasów i epok;
- popularyzacja poezji Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II.

Warunki uczestnictwa:

Uczestnicy Konkursu podzieleni są na cztery kategorie wiekowe:

- uczniowie szkół podstawowych z klas 1 – 3;

- uczniowie szkół podstawowych z klas 4 – 7;
- uczniowie gimnazjów;
- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół stołecznych i mazowieckich.

Szkoły, zgłaszające się do Konkursu, przeprowadzają pierwszy etap, czyli eliminacje do etapu drugiego i wybierają **trzech** uczestników z każdej kategorii wiekowych (patrz pkt 1). Do biura organizacyjnego należy przesłać drogą e - mailową / konkurs@skarga.edu.pl / zgłoszenie o przystąpieniu szkoły do Konkursu wraz z listą zakwalifikowanych uczniów / druk należy pobrać ze strony internetowej www.skarga.edu.pl/

Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów przygotowują jeden dowolnie wybrany utwór poetycki o tematyce religijnej, natomiast licealiści prezentują wybrany wiersz lub fragment poematu Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II.

Długość prezentowanego utworu nie powinna przekraczać 3 min.

Przebieg Konkursu:

1. Konkurs Recytatorski Poezji Religijnej składać się będzie z trzech etapów:

- eliminacji szkolnych, mających wyłonić do drugiego etapu **trzech** uczestników z każdej grupy wiekowej;
- etapu drugiego, kwalifikującego do udziału w finale;
- finału, mającego wyłonić zwycięzców.

2. Eliminacji dokonuje szkoła, przystępująca do Konkursu.

3. Etap drugi i finał realizowany będzie przez organizatorów; uczestnicy zostaną podzieleni na grupy w zależności od kategorii wiekowej oraz liczby zgłoszeń;

4. Kryteria oceny:

- dobór i rozumienie tekstu;
- poprawność i ekspresja wypowiedzi;
- umiejętność prezentacji i nawiązania kontaktu z publicznością;
- dykcja oraz opanowanie tekstu.

5. Forma przesłuchań podczas etapu drugiego i finałowego:

- występy uczestników etapu drugiego oraz finałowego odbywać się będą wobec publiczności, czyli uczniów i opiekunów z innych szkół podczas kolejnych sesji przesłuchań konkursowych;
- poszczególne sesje trwać będą ok. 60 minut;
- uczestników oceniać będą komisje sędziowskie, powołane przez organizatorów dla poszczególnych kategorii wiekowych. Decyzja Komisji jest ostateczna.

6. W II i III etapie uczestnicy zgłaszają się na wyznaczoną godzinę i uczestniczą w całej sesji danej grupy / ok. 60 min./.

7. Do finału może zostać zakwalifikowanych:

- szkoły podstawowe (kl. 1 - 3) - 50 uczniów
- szkoły podstawowe (kl. 4 - 7) - 60 uczniów
- gimnazja - 30 uczniów
- szkoły ponadgimnazjalne - 20 uczniów

8. Finał wyłoni zwycięzców: 1,2,3 miejsce oraz trzy wyróżnienia w każdej kategorii wiekowej.

Kalendarium:

Do dnia **09.10.2017 r.** przeprowadzenie etapu eliminacyjnego i nadesłanie do biura organizacyjnego (e-mail: konkurs@skarga.edu.pl) zgłoszenia o przystąpieniu szkoły do drugiego etapu Konkursu; formularz zgłoszeniowy na stronie www.skarga.edu.pl

Przesłuchania uczestników drugiego etapu odbędą się w Katolickim Zespole Edukacyjnym im. Ks. Piotra Skargi przy ul. Bema 73/75 w Warszawie w dniu **21.10.2017 r. (sobota)** w

godz. 9.00 - 14.00 wg szczegółowego harmonogramu, który zostanie opublikowany na stronie internetowej www.skarga.edu.pl do dn. **16.10.2017 r.**

Przedstawienie wyników drugiego etapu nastąpi dn. **23.10.2017 r.** na stronie internetowej współorganizatora konkursu www.skarga.edu.pl

Przesłuchania finalistów odbędą się również w Katolickim Zespole Edukacyjnym im. ks. Piotra Skargi w dniu **27.10.2017 r. (piątek)** o godz. **14.00 i 15.30**

Ogłoszenie listy zwycięzców nastąpi **28.10.2017 r.** na stronie internetowej www.skarga.edu.pl

Piętnasty Konkurs Recytatorski Poezji Religijnej zakończy uroczysta gala z występami laureatów w Muzeum Kolekcji im. Jana Pawła II (Galeria Porczyńskich-Plac Bankowy3) w dniu **09.11.2017 r. o godz. 10.00.**

Nagrody:

- dla uczestników eliminacji nagrody zapewnia szkoła, przystępująca do Konkursu;
- dla finalistów oraz zwycięzców nagrody zapewnia organizator Konkursu;
- dla zwycięzców przewidywane są pamiątkowe statuetki i nagrody rzeczowe;
- uczestnicy II etapu otrzymują pamiątkowe podziękowania;
- wszystkim finalistom oraz szkołom, przystępującym do Konkursu, zostaną wręczone pamiątkowe podziękowania i dyplomy.

Uwaga !

Konkurs jest wydarzeniem uroczystym. Organizatorzy zwracają się z prośbą do uczestników i osób odpowiedzialnych o zwrócenie uwagi na stosowny do wydarzenia ubiór.

ANEKS

Adresy, telefony

Ministerstwo Edukacji Narodowej

00 – 918 Warszawa

Aleje Szucha 25

www.men.waw.pl

tel. centrali 22 347 41 00

Departament Prawny – tel. 22 347 42 73

Departament Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego – tel. 22 347 41 95

Departament Strategii – tel. 22 347 42 41

Mazowieckie Kuratorium Oświaty

00 – 024 Warszawa

Aleje Jerozolimskie 32

tel. centrali 22 551 24 00

Koordynator ds. nauczania religii

Wizytator – mgr Zofia Rudzińska

Rada Szkół Katolickich

Skwer Kardynała Wyszyńskiego 6

I.

Do wiadomości: Wybrane regulacje prawne i interpretacje

Spis treści

- akty prawne kościelno – państwowe
 - akty prawne państwowe
- Wstęp
- Rozdział I
- organizacja nauki religii
 - wymiar godzin
 - rekolekcje
 - spostrzeżenie nadzoru pedagogicznego
- Rozdział II
- zatrudnienie nauczyciela religii
 - kwalifikacje
 - awans zawodowy
 - spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego
- Rozdział III
- obowiązki i prawa nauczyciela religii
 - nadzór pedagogiczny
 - spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego
- Rozdział IV
- ocena z religii w aspekcie oceniania szkolnego
 - spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego
- Zakończenie
- ## II.
- Czwarty Synod Archidiecezji Warszawskiej o katechizacji
 - Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii rzymsko-katolickiej w szkołach (Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski) z dnia 25 sierpnia 2008 roku
 - Stanowisko MEN dotyczące zaliczania pracy katechetycznej realizowanej w parafii do pracy nauczycielskiej (fragment wyjaśnienia MEN z dnia 14 czerwca 2006 roku do Konferencji Episkopatu Polski)
 - Stanowisko MEN dotyczące uczniów, decydujących się na zaprzestanie uczęszczania na lekcje religii w ciągu roku szkolnego z dnia 6 marca 2008 roku
 - **Stanowisko Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie pobierania opłat za nauczanie religii w przedszkolach**

- **Komunikat Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 14 marca 2012 roku dotyczący Pierwszej Komunii św. oraz Programu Nauczania Religii**
- **Wyrok Trybunału w Strasburgu uznający i potwierdzający autonomię Kościoła w wyborze nauczycieli religii**
- **Informacja Ministra Edukacji Narodowej w sprawie regulacji dotyczących ramowych programów nauczania w szkołach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem regulacji dotyczących nauczania religii**
- **Oświadczenie Komisji Wychowania Katolickiego KEP - Wrocław 30 maja 2012 roku**

Akty prawne kościelno – państwowe

- ❖ Konkordat między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską podpisany dnia 28 lipca 1993 r. /Dz.U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318. /
- ❖ Ustawa o ratyfikacji Konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską z dnia 8 stycznia 1998 r. /Dz.U. z 1998 r. Nr 12, poz. 42. /
- ❖ Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2000 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii. /Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 20 z 2000 r./

Akty prawne państwowe:

- ❖ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela /t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zmianami/.
- ❖ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. /t.j. Dz.U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zmianami/
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenie szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. /Dz.U. z 2009 r. Nr 50, poz. 400/.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. /Dz.U. z 1992 r. Nr 36, poz. 155 ze zmianami/.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych. /Dz.U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 ze zmianami /.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie zasad świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych /Dz.U. z 2010 r. Nr 97, poz. 624/.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie uzyskiwania stopnia awansu zawodowego przez nauczycieli /t.j.Dz.U. z 2004 r. Nr 260, poz. 2593 oraz z 2007r. Nr 214, poz. 1580 ze zmianami/.

- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego. /Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1066/
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego /Dz.U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324/.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 grudnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania. /Dz.U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1696/.
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. /Dz.U. z 2017 r. poz. 1147/.

I.

Wstęp

Podaję cytaty zmian w ustawach i rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej i Sportu dotyczące nauczycieli religii w szkołach i placówkach oświatowych. Ostatnie zmiany w prawie oświatowym, ich dobra znajomość, w tym roku szczególnie dotyczące warunków i sposobu oceniania i klasyfikowania uczniów oraz nadzoru pedagogicznego, pomoże katechetom w bardziej efektywnej pracy w szkołach i innych placówkach oświatowych.

Rozdział I

Organizacja nauki religii

Ustawa o systemie oświaty

art. 12, pkt 1. Uznając prawo rodziców do religijnego wychowania dzieci, szkoły publiczne podstawowe organizują naukę religii na życzenie rodziców, szkoły publiczne ponadpodstawowe – na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów, po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie.

Rozporządzenie MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu...

§ 1 pkt 1. W publicznych szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, zwanych dalej „szkołami”, organizuje się w ramach planu zajęć szkolnych naukę religii i etyki dla uczniów, których rodzice wyrażają takie życzenie, w szkołach ponadpodstawowych – dla uczniów, których rodzice lub sami uczniowie wyrażają takie życzenie. Po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki i etyki decydują uczniowie.

pkt 2. Życzenie o którym mowa w ust. 1 jest wyrażone w najprostszej formie oświadczenia, które nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może natomiast zostać zmienione.

§ 2 pkt 1. Szkoła ma obowiązek zorganizowania lekcji religii dla grupy nie mniejszej niż siedmiu uczniów w danej klasie. Dla mniejszej liczby uczniów lekcji religii w szkole powinny być organizowane w grupie międzyklasowej lub międzyoddziałowej.

§ 3 pkt 3. Szkoła jest obowiązana zapewnić w czasie trwania lekcji religii lub etyki opiekę lub zajęcia wychowawcze uczniom, którzy nie korzystają z nauki religii lub etyki w szkole.

Wymiar godzin

Rozporządzenie MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu...

§ 8 pkt 1. Nauka religii we wszystkich typach szkół odbywa się w wymiarze dwóch godzin tygodniowo.(...) Wyrażenie zgody na jedną godzinę tygodniowo należy odpowiednio do biskupa diecezji Kościoła Katolickiego albo do władz zwierzchnich Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego i innych Kościołów i Związków Wyznaniowych.

Rozporządzenie MENiS z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania.....

§ 2 ust. 1. Ramowy plan nauczania określa tygodniowy wymiar godzin zajęć edukacyjnych dla odpowiednich okresów kształcenia o wyróżnionych celach, stanowiących całość dydaktyczną, zwanych dalej „etapami edukacyjnymi”, w szkole podstawowej, gimnazjum, trzyletnim liceum ogólnokształcącym, trzyletnim liceum profilowanym, czteroletnim technikum i zasadniczej szkole zawodowej oraz szkołach ponadpodstawowych.

pkt 2. zajęcia z religii/etyki

ust. 7. Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z religii/etyki nie może przekraczać:

 w klasach I-III szkoły podstawowej – 23 godziny łącznie

 w klasach IV-VI szkoły podstawowej – 28 godzin łącznie

 we wszystkich klasach gimnazjum – 31 godzin łącznie

 we wszystkich klasach trzyletniego liceum ogólnokształcącego, trzyletniego liceum profilowanego, czteroletniego technikum i zasadniczej szkoły zawodowej – łącznie 35 godzin.

§ 3 ust. 1. Na podstawie ramowego planu nauczania dyrektor szkoły ustala szkolny plan nauczania, w którym określa dla poszczególnych klas i oddziałów na danym etapie edukacyjnym tygodniowy wymiar godzin:

1. obowiązkowych zajęć edukacyjnych

2. zajęć religii/etyki dodatkowych zajęć edukacyjnych, (...) jeżeli takie zajęcia są prowadzone.

Rekolekcje

Rozporządzenie MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu...

§ 10 pkt 1. Uczniowie uczęszczający na naukę religii uzyskują trzy kolejne dni zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia rekolekcji wielkopostnych, o ile religia lub wyznanie, do którego należą, nakłada na swoich członków tego rodzaju obowiązek. (...) Szczegółowe zasady dotyczące organizacji są przedmiotem oddzielnych ustaleń między organizującymi rekolekcje a szkołą.

pkt 2. O terminie rekolekcji dyrektor szkoły powinien być powiadomiony co najmniej miesiąc wcześniej.

pkt 3. Jeżeli na terenie szkoły prowadzona jest nauka religii więcej niż jednego wyznania, Kościoły i związki wyznaniowe powinny dążyć do ustalenia wspólnego terminu rekolekcji wielkopostnych.

Spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego

Z rozporządzeń wynika, że na wszystkich etapach edukacyjnych przewidziane jest 2 godziny religii/etyki. Zmniejszenie liczby godzin może nastąpić tylko za zgodą Biskupa miejsca. W szkolnym planie nauczania nie zmniejsza się liczby godzin religii/etyki na podstawie zaświadczenia księdza proboszcza parafii na terenie, której znajduje się szkoła. Nie może tego dokonywać samodzielnie dyrektor szkoły.

W rekolekcjach powinni brać udział tylko uczniowie uczęszczający na religię. Termin, organizację i program rekolekcji ksiądz proboszcz omawia z dyrektorami szkół. Wymaga to od dyrektorów szczególnej organizacji zajęć opiekuńczo-wychowawczych. Zatem dyrektorzy o rekolekcjach nie mogą dowiadywać się w ostatnim momencie.

Uczniowie z różnych powodów opuszczają lekcje religii w ciągu roku – wydaje się tu wskazana współpraca z wychowawcą klasy, dyrektorem szkoły i rodzicami. Nade wszystko trzeba dotrzeć do młodego człowieka, bo jego złe zachowanie wynika z przeżywanych problemów. Człowiek zwłaszcza młody pragnie być afirmowany, znajdować miłość i zrozumienie. Nie chce jednak być akceptowany bezkrytycznie. Chce, aby go poprawiać, aby mu mówić jasno: „tak” lub „nie”. Potrzebuje blisko siebie przewodnika i wychowawcę z autorytetem.

NOWE REGULACJE PRAWNE Z ROKU 2017

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 14 czerwca 2017 r.

Poz. 1147

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾ z dnia 7 czerwca 2017 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60 i 949) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. poz. 155, z 1993 r. poz. 390, z 1999 r. poz. 753 oraz z 2014 r. poz. 478) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, zwanych dalej „przedszkolami”, organizuje się naukę religii na życzenie rodziców. W publicznych szkołach podstawowych

i szkołach ponadpodstawowych, zwanych dalej „szkołami”, organizuje się naukę religii i etyki:

1) w szkołach podstawowych – na życzenie rodziców;

2) w szkołach ponadpodstawowych – na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności

o pobieraniu nauki religii i etyki decydują uczniowie.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przedszkolach zajęcia religii uwzględnia się w ramowym rozkładzie dnia. W szkołach zajęcia

religii i etyki uwzględnia się w tygodniowym rozkładzie zajęć.”;

2) w § 3 w ust. 1 wyrazy „programy dopuszczone do użytku w szkole zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22a

ust. 8” zastępuje się wyrazami „programy nauczania dopuszczone do użytku w danej szkole zgodnie z art. 22a ust. 6”;

3) w § 7 w ust. 3 wyrazy „art. 56 ustawy o systemie oświaty” zastępuje się wyrazami „art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia

2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949)”;

4) w § 8 w ust. 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „(właściwych dla danego poziomu nauczania)”;

5) w § 9 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „ze sprawowania” zastępuje się wyrazem „zachowania”;

6) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. 1. Uczniowie uczęszczający na naukę religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia

trzydniowych rekolekcji wielkopostnych, jeżeli rekolekcje te stanowią praktykę danego kościoła lub innego związku

wyznaniowego. W czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Dziennik Ustaw – 2 – Poz. 1147

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do rekolekcji organizowanych w innym terminie.

3. O terminie rekolekcji dyrektor szkoły powinien być powiadomiony przez organizujących rekolekcje na co

najmniej miesiąc przed terminem rozpoczęcia rekolekcji.

4. Jeżeli na terenie szkoły jest prowadzona nauka religii więcej niż jednego kościoła lub innego związku

wyznaniowego, powinny one dążyć do ustalenia wspólnego terminu rekolekcji.

5. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji rekolekcji, jak również inny termin rekolekcji, są przedmiotem

odrębnych ustaleń między organizującymi rekolekcje a szkołą.”.

§ 2. Przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dotyczące:

1) publicznych szkół podstawowych – stosuje się odpowiednio do dotychczasowych publicznych gimnazjów oraz klas

dotychczasowego publicznego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu,

2) publicznych szkół ponadpodstawowych – stosuje się odpowiednio do dotychczasowych publicznych szkół ponadgimnazjalnych

oraz klas dotychczasowych publicznych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych

– do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach i klasach.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.
Minister Edukacji Narodowej:

A. Zalewska

1) Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

REGULACJE PRAWNE Z ROKU 2016

W dniu 31 maja 2016 zostało podpisane Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii. Dotychczas obowiązujące Porozumienie zostało zawarte 6 września 2000 r. i wymagało dostosowania do aktualnych regulacji prawa oświatowego.

Publikujemy treść komunikatu i pełny tekst Porozumienia:

Komunikat

Minister edukacji Anna Zalewska wraz z biskupem Markiem Mendykem, Przewodniczącym Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski podpisali dziś porozumienie w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii katolickiej.

Porozumienie określa kwalifikacje, jakie musi posiadać osoba kierowana do nauczania religii na poszczególnych etapach edukacyjnych i typach szkół, nabyte na odpowiedniego rodzaju studiach teologicznych określonych przez Kościół katolicki. W porozumieniu zawarty jest wymóg posiadania przez te osoby przygotowania pedagogicznego.

W dokumencie doprecyzowano także, że skierowanie nauczyciela religii do danej szkoły lub placówki jest możliwe, o ile nauczyciel ma kwalifikacje do nauczania religii w danej szkole lub placówce. Ponadto uwzględniono przepis przejściowy dotyczący nauczycieli religii katolickiej, którzy w okresie trzech lat od wejścia w życie porozumienia muszą uzupełnić wymagane przepisami kwalifikacje.

Do tej pory kwalifikacje wymagane od nauczycieli religii rzymskokatolickiej określało porozumienie zawarte pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2000 r. w *sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli religii* (Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 20).

Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski

oraz Ministrem Edukacji Narodowej
z dnia 31 maja 2016 r.
w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii.

Zgodnie z art. 12 ust. 3 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318) oraz § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z 1993 r. Nr 83, poz. 390, z 1999 r. Nr 67, poz. 753 oraz z 2014 r. poz. 478), w związku z § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1264), Konferencja Episkopatu Polski i Minister Edukacji Narodowej ustalają, co następuje:

§ 1

Ileć w porozumieniu jest mowa o:

- 1) kolegium teologicznym – należy przez to rozumieć kolegium teologiczne prowadzone przez Kościół katolicki;
- 2) przygotowaniu pedagogicznym do nauczania religii – należy przez to rozumieć nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki, katechetyki i dydaktyki, nauczanych w powiązaniu z teologią w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin oraz odbycie pozytywnie ocenionych praktyk pedagogicznych w zakresie nauczania religii w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin; o posiadaniu przygotowania pedagogicznego do nauczania religii świadczy dokument ukończenia wyższego seminarium duchownego albo dyplom (zaświadczenie) uczelni lub kolegium teologicznego albo świadectwo ukończenia kursu katechetyczno-pedagogicznego prowadzonego przez kolegium teologiczne lub wyższe seminarium duchowne;
- 3) teologiczno-katechetycznych studiach podyplomowych albo podyplomowych studiach katechezy przedszkolnej – należy przez to rozumieć studia podyplomowe umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu przedmiotów teologicznych, prowadzone w wymiarze określonym przez Konferencję Episkopatu Polski.

§ 2

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która:

- 1) ukończyła studia magisterskie na kierunku teologia w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w katolickim wydziale teologicznym uczelni publicznej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub

- 2) jest księdzem, który ukończył wyższe diecezjalne lub zakonne seminarium duchowne i legitymuje się dyplomem lub zaświadczeniem ukończenia seminarium oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii.

§ 3

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w gimnazjach i zasadniczych szkołach zawodowych, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która:

- 1) ma kwalifikacje określone w § 2 lub
- 2) ukończyła studia magisterskie na kierunku innym niż teologia, oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii uzyskane w wyniku ukończenia teologiczno-katechetycznych studiów podyplomowych lub
- 3) jest alumnem wyższego seminarium duchownego po ukończeniu piątego roku studiów.

§ 4

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w szkołach podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która ma kwalifikacje określone w § 2 lub 3 lub:

- 1) ukończyła studia pierwszego stopnia na kierunku teologia i uzyskała tytuł zawodowy licencjata w kolegium teologicznym albo w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w katolickim wydziale teologicznym uczelni publicznej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub
- 2) posiada dyplom ukończenia kolegium teologicznego oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub
- 4) jest alumnem wyższego seminarium duchownego po ukończeniu czwartego roku studiów lub studentem wyższych studiów teologicznych po ukończeniu czwartego roku studiów.

§ 5

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w przedszkolach, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która ma kwalifikacje określone w § 2, 3, 4 lub:

- 1) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych w specjalności pedagogika religijna lub katechetyka, uzyskany w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w katolickim wydziale teologicznym uczelni publicznej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub
- 2) posiada dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie wychowania przedszkolnego lub wczesnoszkolnego oraz świadectwo ukończenia podyplomowych studiów katechezy przedszkolnej uzyskane w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w katolickim wydziale teologicznym uczelni publicznej.

§ 6

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w przedszkolach i szkołach specjalnych posiada osoba spełniająca wymagania kwalifikacyjne dla danego typu szkoły, określone odpowiednio w § 2, 3, 4 lub 5 niniejszego porozumienia, która ponadto:

- 1) ukończyła studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów lub
- 2) ukończyła zakład kształcenia nauczycieli w specjalności odpowiedniej do niepełnosprawności uczniów lub
- 3) ukończyła studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny z pedagogiki specjalnej w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów.

§ 7

Skierowanie nauczyciela religii do danej szkoły lub placówki, jest możliwe, o ile nauczyciel posiada kwalifikacje do nauczania religii w danej szkole lub placówce.

§ 8

Nauczyciele religii zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszego porozumienia, którzy spełniali wymagania kwalifikacyjne na podstawie dotychczasowego porozumienia, zachowują kwalifikacje do nauczania religii do dnia 31 sierpnia 2019 r., z zastrzeżeniem § 9.

§ 9

Nauczyciele religii zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszego porozumienia, którzy uzyskali stopień nauczyciela mianowanego, zachowują nabyte kwalifikacje do nauczania religii.

§ 10

Osoby, które uzyskały przed dniem wejścia w życie niniejszego porozumienia przygotowanie katechetyczno-pedagogiczne w rozumieniu porozumienia, o którym mowa w § 11, posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii, o którym mowa w § 1 pkt 2 niniejszego porozumienia.

§ 11

Traci moc porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2000 r. w *sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii* (Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 20).

§ 12

Porozumienie wchodzi w życie z dniem 1 września 2016 r.

bp Marek Mendyk
Przewodniczący
Narodowej
Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski

Anna Zalewska
Minister Edukacji

Uchwała Konferencji Episkopatu Polski
z dnia 7 czerwca 2016 roku
w sprawie minimalnych wymogów w kształceniu nauczycieli religii

Na podstawie art. 9 Statutu Konferencji Episkopatu Polski, w związku z § 1 Porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii, zwanego dalej Porozumieniem, Konferencja Episkopatu Polski na 373. Zebraniu Plenarnym postanawia, co następuje:

§ 1

1. Przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii, o którym mowa w § 1 pkt. 2 Porozumienia, obejmuje nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki, katechetyki i dydaktyki, nauczanych w powiązaniu z teologią, w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin oraz odbycie pozytywnie ocenionych praktyk pedagogicznych w zakresie nauczania religii w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin.
2. Minimalną liczbę godzin dla poszczególnych grup przedmiotów i praktyk koniecznych do uznania przygotowania, o którym mowa w ust. 1, określa się następująco:
 - 1) przedmioty psychologiczno-pedagogiczne – 150 godzin;
 - 2) przedmioty katechetyczne – 120 godzin;
 - 3) praktyki katechetyczne w szkole – 120 godzin;
 - 4) praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym – 30 godzin.

§ 2

Teologiczno-katechetyczne studia podyplomowe, o których mowa w § 1 pkt. 3 Porozumienia, obejmują nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu przedmiotów teologicznych (biblistyki, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, liturgiki, teologii duchowości, katolickiej nauki społecznej, historii Kościoła) w wymiarze nie mniejszym niż 480 godzin, a także:

- 📁 ① w odniesieniu do osób nie posiadających przygotowania pedagogicznego – nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu przygotowania pedagogicznego do nauczania religii w wymiarze określonym w § 1 ust. 2;
- 📖 ② w odniesieniu do osób posiadających przygotowanie pedagogiczne – nabycie wiedzy i umiejętności z przedmiotów katechetycznych w wymiarze nie mniejszym niż 120 godzin oraz odbycie pozytywnie ocenionych praktyk katechetycznych w szkole w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin.

§ 3

1. Podyplomowe studia katechezy przedszkolnej, o których mowa w § 1 pkt. 3 Porozumienia, obejmują nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu przedmiotów teologicznych, katechetyki i wychowania religijnego w wymiarze nie mniejszym niż 180 godzin.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu przez Przewodniczącego Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

§ 4

Do prowadzenia studiów podyplomowych, o których mowa w § 2 i 3, upoważnione są uczelnie prowadzone przez Kościół katolicki oraz katolickie wydziały teologiczne uczelni publicznych.

§ 5

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2016 roku.
2. Jednolite studia magisterskie na kierunku teologia z przygotowaniem katechetyczno-pedagogicznym oraz studia podyplomowe, o których mowa w § 2, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, zachowują dotychczasowy wymiar godzin przygotowania katechetyczno-pedagogicznego ustalony w uchwałach jednostek uczelni prowadzących te studia. Absolwenci tych studiów spełniają wymogi opisane w § 1 pkt. 2 Porozumienia.
3. Studia podyplomowe, o których mowa w § 2, rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, zachowują dotychczasowy wymiar godzin ustalony w uchwałach jednostek uczelni prowadzących te studia. Absolwenci tych studiów spełniają wymogi opisane w § 1 pkt. 3 Porozumienia.

Wyjaśnienia

do podpisanego tekstu „Porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii”

Geneza

Kwestia kwalifikacji nauczycieli religii jest regulowana w drodze porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski i Ministrem właściwym dla spraw oświaty. Porozumienia takie były zawierane w roku 1993 oraz 2000. Zabezpieczały one prawa Kościoła, a jednocześnie zawierały istotny element, jakim było dążenie do dostosowania kwalifikacji nauczycieli religii do powszechnie obowiązujących wymagań wobec nauczycieli, przy zachowaniu specyfiki lekcji religii, a także wzięciu pod uwagę możliwości kadrowych Kościoła. Oznacza to, między innymi, że porozumienie z natury rzeczy winno być dokumentem od czasu do czasu zmienianym, skoro ulegają zmianie przepisy ogólne dotyczące kwalifikacji nauczycieli, standardy kształcenia nauczycieli, zaś praktyka pokazała, że dotychczasowy dokument był niedoskonały.

Z tego powodu od roku 2007 prowadzone były rozmowy nad nowym brzmieniem Porozumienia. Sytuacja polityczna, wdrażane reformy, następnie bliskość wyborów nie pozwalały władzom MEN na parafowanie Porozumienia. Obecnie sytuacja dojrzała do podpisania takiego dokumentu, zaś zawarte w projekcie ustalenia są wynikiem konsekwentnej linii negocjacyjnej przyjętej przez stronę kościelną. Chodzi mianowicie o to, by lekcja religii nie cieszyła się jakimiś szczególnymi przywilejami, ale by prawo państwowe respektowało jej

wyznaniowy charakter, a co za tym idzie, kompetencje Kościoła w prezentowaniu kandydatów na nauczycieli oraz w ich kształceniu.

Status

Podpisane Porozumienie, wynegocjowane przez Biuro Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z Departamentem Współpracy z Samorządem Terytorialnym Ministerstwa Edukacji Narodowej, zyskało aprobatę Konferencji Episkopatu Polski. Zostało ono podpisane w 31 maja 2016 roku przez minister Annę Zalewską i bpa Marka Mendiaka. Dokument wejdzie w życie z dniem 1 września 2016 roku, a więc z zachowaniem przyzwoitego okresu *vacatio legis*.

Zmiany w porównaniu z Porozumieniem z roku 2000

1. Nowe Porozumienie wprowadza przepis, zapisany zresztą w prawie oświatowym, że nauczyciel mianowany lub dyplomowany nie musi dostosowywać się do nowych kwalifikacji (§ 10 ust. 1). Oznacza to, że nowe przepisy dotyczą nauczycieli stażystów i kontraktowych, którzy winni dostosować swoje wykształcenie w ciągu trzech lat (§ 10 ust. 2).
2. Nowe Porozumienie podnosi poprzeczkę, jeśli chodzi o kwalifikacje nauczycieli w niektórych rodzajach szkół:
 - a. w szkołach kończących się maturą nie będą mogli uczyć w przyszłości nauczyciele innych specjalności, którzy uzupełnili wykształcenie nie w drodze magisterskich studiów teologicznych, ale w drodze ukończenia studiów podyplomowych; najwyższy etap edukacyjny dostępny dla tych osób to gimnazjum;
 - b. w gimnazjach nie będą mogły już uczyć osoby, które mają jedynie licencjat zawodowy (co jest zgodne ze zmianami w całości systemu oświaty); najwyższy etap edukacyjny dostępny dla tych osób to sześcioklasowa szkoła podstawowa;
 - c. w przedszkolach i szkołach specjalnych będą mogły nauczać jedynie osoby, które ukończyły przynajmniej studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny, niezbędny do pracy z wychowankami mającymi konkretną niepełnosprawność (co jest wymogiem prawa oświatowego dla wszystkich innych nauczycieli).
3. Jednocześnie nowe Porozumienie rozszerza możliwość zatrudniania osób, które mogą nauczać religii w przedszkolach, o absolwentów pedagogiki religijnej lub katechetyki prowadzonej przez uczelnię katolicką lub katolicki wydział teologiczny uczelni publicznej, a także o przedszkolanki, które ukończą krótkie (roczne) studia podyplomowe katechezy przedszkolnej.
4. Nowe Porozumienie daje kwalifikacje do nauczania religii studentom teologii po IV roku nauki oraz kleryków po IV i V roku nauki (§ 7 i 8). Postulat, by można było zatrudniać studentów teologii po IV roku nauki oraz kleryków po IV i V roku nauki, był rafa, o którą rozbijały się dłuższy czas prowadzone negocjacje. Ministerstwo przyjęło tłumaczenie, że można takie rozwiązanie przyjąć, skoro studia teologiczne są jednolite magisterskie. W związku z tym studenci i klerycy po IV roku traktowani są jako quasi-absolwenci studiów licencjackich, a klerycy po V roku jako quasi-absolwenci studiów magisterskich bez tytułu zawodowego magistra. Przez to wymogi kwalifikacyjne studentów teologii i kleryków zostały podwyższone o jeden etap edukacyjny, ale zasadę, wygodną dla kurialnych wydziałów katechetycznych i seminariów duchownych, udało się zachować.

5. Nowe Porozumienie też zmienia nazwę *przygotowania katechetyczno-pedagogicznego na przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii*. Daje to możliwość nauczycielowi religii podejmowania studiów uzupełniających do uczenia innych przedmiotów na takich samych warunkach, jakie określone są w przepisach odnoszących się do nauczycieli innych przedmiotów.

Delegacje dla Konferencji Episkopatu Polski

Nowe Porozumienie zawiera delegację dla Konferencji Episkopatu Polski odnośnie do określenia godzinowego wymiaru podyplomowych studiów teologiczno-katechetycznych oraz podyplomowych studiów katechezy przedszkolnej. Strona kościelna proponowała, by liczba godzin została zapisana w Porozumieniu. Ministerstwo odradziło wprowadzenie do Porozumienia tej regulacji, przekonując, że umieszczenie jej w odrębnej uchwale Konferencji Episkopatu Polski da możliwość bardziej elastycznego dostosowania zasad kształcenia nauczycieli religii do zmieniających się przepisów oświatowych. Argumenty Ministerstwa zostały przyjęte przez stronę kościelną.

Uchwała została podjęta na czerwcowym zebraniu plenarnym Konferencji Episkopatu Polski. Uchwałę przygotowało Biuro Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

Zmiana przepisów w zakresie świadectw, dyplomów państwowych i druków szkolnych.

Nowy druk zaświadczenia dla absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego, określenie informacji o ocenie opisowej i możliwość zmiany przez dyrektora imienia i nazwiska ucznia w dokumentacji przebiegu nauczania na podstawie odpisu aktu urodzenia – to niektóre ze zmian wynikające z nowych przepisów w zakresie świadectw, dyplomów państwowych i druków szkolnych.

W ramach rozporządzenia wprowadzono także nowy odrębny wzór legitymacji dla uczniów szkół policealnych oraz słuchaczy szkół dla dorosłych, aby skreślony z listy uczniów lub słuchacz nie mógł korzystać z ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego lub autobusowego. Zmiana we wzorze dotyczy zwiększenia liczby pól przeznaczonych na umieszczenie daty ważności legitymacji i pieczęci urzędowej szkoły.

W załączniku nr 1 do rozporządzenia określono zasady umieszczania na świadectwie szkolnym promocyjnym i na świadectwie ukończenia szkoły, w której jest nauczany język mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub język regionalny nazw zajęć edukacyjnych z języka mniejszości narodowej lub etnicznej, języka regionalnego oraz z własnej historii i kultury mniejszości lub społeczności posługującej się językiem regionalnym, a także z geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa.

Uregulowano również sposób wpisywania ocen klasyfikacyjnych z religii i etyki. Proponowane rozwiązanie zakłada trzy możliwości.

Na świadectwach promocyjnych i świadectwach ukończenia szkoły wpisuje się:

- poziomą kreskę, jeżeli uczeń nie uczęszczał ani na religię, ani na etykę,

- ocenę z religii albo etyki (bez wskazywania, z jakich zajęć jest to ocena), jeżeli uczeń uczęszczał na jedno z tych zajęć,
- dwie oceny, gdy uczeń uczęszczał na zajęcia zarówno z etyki, jak i religii.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem zapisów dotyczących religii i etyki, które będą obowiązywać od 1 września 2016 r.

Źródło:

<https://men.gov.pl/ministerstwo/informacje/zmiana-przepisow-w-zakresie-swiadectw-dyplomow-panstwowych-i-drukow-szkolnych.html>

Wyjaśnienia

do podpisanego tekstu „Porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii”

Geneza

Kwestia kwalifikacji nauczycieli religii jest regulowana w drodze porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski i Ministrem właściwym dla spraw oświaty. Porozumienia takie były zawierane w roku 1993 oraz 2000. Zabezpieczały one prawa Kościoła, a jednocześnie zawierały istotny element, jakim było dążenie do dostosowania kwalifikacji nauczycieli religii do powszechnie obowiązujących wymagań wobec nauczycieli, przy zachowaniu specyfiki lekcji religii, a także wzięciu pod uwagę możliwości kadrowych Kościoła. Oznacza to, między innymi, że porozumienie z natury rzeczy winno być dokumentem od czasu do czasu zmienianym, skoro ulegają zmianie przepisy ogólne dotyczące kwalifikacji nauczycieli, standardy kształcenia nauczycieli, zaś praktyka pokazała, że dotychczasowy dokument był niedoskonały.

Z tego powodu od roku 2007 prowadzone były rozmowy nad nowym brzmieniem Porozumienia. Sytuacja polityczna, wdrażane reformy, następnie bliskość wyborów nie pozwalały władzom MEN na parafowanie Porozumienia. Obecnie sytuacja dojrzała do podpisania takiego dokumentu, zaś zawarte w projekcie ustalenia są wynikiem konsekwentnej linii negocjacyjnej przyjętej przez stronę kościelną. Chodzi mianowicie o to, by lekcja religii nie cieszyła się jakimiś szczególnymi przywilejami, ale by prawo państwowe respektowało jej wyznaniowy charakter, a co za tym idzie, kompetencje Kościoła w prezentowaniu kandydatów na nauczycieli oraz w ich kształceniu.

Status

Podpisane Porozumienie, wynegocjowane przez Biuro Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z Departamentem Współpracy z Samorządem Terytorialnym Ministerstwa Edukacji Narodowej, zyskało aprobatę Konferencji Episkopatu Polski. Zostało ono podpisane w 31 maja 2016 roku przez minister Annę Zalewską i bpa Marka Mendyka. Dokument wejdzie w życie z dniem 1 września 2016 roku, a więc z zachowaniem przyzwoitego okresu *vacatio legis*.

Zmiany w porównaniu z Porozumieniem z roku 2000

1. Nowe Porozumienie wprowadza przepis, zapisany zresztą w prawie oświatowym, że nauczyciel mianowany lub dyplomowany nie musi dostosowywać się do nowych kwalifikacji (§ 10 ust. 1). Oznacza to, że nowe przepisy dotyczą nauczycieli stażystów i kontraktowych, którzy winni dostosować swoje wykształcenie w ciągu trzech lat (§ 10 ust. 2).
2. Nowe Porozumienie podnosi poprzeczkę, jeśli chodzi o kwalifikacje nauczycieli w niektórych rodzajach szkół:
 - d. w szkołach kończących się maturą nie będą mogli uczyć w przyszłości nauczyciele innych specjalności, którzy uzupełnili wykształcenie nie w drodze magisterskich studiów teologicznych, ale w drodze ukończenia studiów podyplomowych; najwyższy etap edukacyjny dostępny dla tych osób to gimnazjum;
 - e. w gimnazjach nie będą mogły już uczyć osoby, które mają jedynie licencjat zawodowy (co jest zgodne ze zmianami w całości systemu oświaty); najwyższy etap edukacyjny dostępny dla tych osób to sześcioklasowa szkoła podstawowa;
 - f. w przedszkolach i szkołach specjalnych będą mogły nauczać jedynie osoby, które ukończyły przynajmniej studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny, niezbędny do pracy z wychowankami mającymi konkretną niepełnosprawność (co jest wymogiem prawa oświatowego dla wszystkich innych nauczycieli).
3. Jednocześnie nowe Porozumienie rozszerza możliwość zatrudniania osób, które mogą nauczać religii w przedszkolach, o absolwentów pedagogiki religijnej lub katechetyki prowadzonej przez uczelnię katolicką lub katolicki wydział teologiczny uczelni publicznej, a także o przedszkolanki, które ukończą krótkie (roczne) studia podyplomowe katechezy przedszkolnej.
4. Nowe Porozumienie daje kwalifikacje do nauczania religii studentom teologii po IV roku nauki oraz kleryków po IV i V roku nauki (§ 7 i 8). Postulat, by można było zatrudniać studentów teologii po IV roku nauki oraz kleryków po IV i V roku nauki, był rafa, o którą rozbijały się dłuższy czas prowadzone negocjacje. Ministerstwo przyjęło tłumaczenie, że można takie rozwiązanie przyjąć, skoro studia teologiczne są jednolite magisterskie. W związku z tym studenci i klerycy po IV roku traktowani są jako quasi-absolwenci studiów licencjackich, a klerycy po V roku jako quasi-absolwenci studiów magisterskich bez tytułu zawodowego magistra. Przez to wymogi kwalifikacyjne studentów teologii i kleryków zostały podwyższone o jeden etap edukacyjny, ale zasadę, wygodną dla kurialnych wydziałów katechetycznych i seminariów duchownych, udało się zachować.
5. Nowe Porozumienie też zmienia nazwę *przygotowania katechetyczno-pedagogicznego* na *przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii*. Daje to możliwość nauczycielowi religii podejmowania studiów uzupełniających do uczenia innych przedmiotów na takich samych warunkach, jakie określone są w przepisach odnoszących się do nauczycieli innych przedmiotów.

Delegacje dla Konferencji Episkopatu Polski

Nowe Porozumienie zawiera delegację dla Konferencji Episkopatu Polski odnośnie do określenia godzinowego wymiaru podyplomowych studiów teologiczno-katechetycznych oraz podyplomowych studiów katechezy przedszkolnej. Strona kościelna proponowała, by

liczba godzin została zapisana w Porozumieniu. Ministerstwo odradziło wprowadzenie do Porozumienia tej regulacji, przekonując, że umieszczenie jej w odrębnej uchwale Konferencji Episkopatu Polski da możliwość bardziej elastycznego dostosowania zasad kształcenia nauczycieli religii do zmieniających się przepisów oświatowych. Argumenty Ministerstwa zostały przyjęte przez stronę kościelną.

Uchwała została podjęta na czerwcowym zebraniu plenarnym Konferencji Episkopatu Polski. Uchwałę przygotowało Biuro Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

Rozdział II

Zatrudnienie nauczyciela religii

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu...

§ 5 pkt 1. Przedszkole lub szkoła zatrudnia nauczyciela religii, katechetę przedszkolnego lub szkolnego, zwanego dalej „nauczyciela religii”, wyłącznie na podstawie imiennego pisemnego skierowania do danego przedszkola lub szkoły przez:

1. w przypadku Kościoła Katolickiego – właściwego biskupa diecezjalnego
2. w przypadku pozostałych kościołów i związków wyznaniowych – właściwe władze zwierzchnie tych kościołów.

pkt 2. Skierowanie, o którym mowa w ust. 1, może być cofnięte przez nadającego, co jest równoważne z utratą uprawnień do nauczania religii w danej szkole. O cofnięciu skierowania nadający je powiadamia dyrektora właściwej szkoły oraz organ prowadzący szkołę. Na okres pozostały do końca roku szkolnego kościół lub związek wyznaniowy może skierować inną osobę do nauczania religii z tym, że równocześnie pokrywa koszty z tym związane.

pkt 3. Nauczyciel religii prowadzący zajęcia z religii w grupie międzyszkolnej lub pozaszkolnym punkcie katechetycznym, albo uczący na terenie kilku szkół jest zatrudniony przez dyrektora wyznaczonej przez organ prowadzący.

pkt 4. Nauczycieli religii zatrudnia się zgodnie z Kartą Nauczyciela.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela...

Art. 23 ust 1. Stosunek pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie mianowania ulega rozwiązaniu:

(...) **pkt 6** w razie cofnięcia skierowania do nauczania religii w szkole na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

ust. 2. rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie mianowania z przyczyn określonych w ust. 1 następuje odpowiednio:

(...) **pkt 6** z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiło cofnięcie skierowania do nauczania religii.

Art. 28 ust. 2a w wypadku określonym w art. 23 ust. 1 pkt 6 nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie mianowania przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia za każdy rok pracy na stanowisku nauczyciela religii, nie więcej jednak niż w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia.

Kwalifikacje

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela....

Art. 9 1. Stanowisko nauczyciela, (...) może zajmować osoba, która:

1. posiada wyższe wykształcenie z odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym lub ukończyła zakład kształcenia nauczycieli i podejmuje pracę na stanowisku, do którego są wystarczające kwalifikacje;
2. przestrzega podstawowych zasad moralnych;
3. spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu.

Art. 9 .1a. Kwalifikacje wymagane od nauczycieli zatrudnionych w publicznych i niepublicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych działających na podstawie przepisów o pomocy społecznej określają te przepisy.

Rozporządzenie MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. W sprawie warunków i sposobu

§ 6 kwalifikacje zawodowe nauczycieli religii określają odpowiednio właściwe władze Kościoła Katolickiego (...) w porozumieniu z MEN.

Porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2000r. w sprawie kwalifikacji....

§ 1 (...) Szkoły średnie ogólnokształcące i średnie zawodowe oraz szkoły ponadgimnazjalne (...) z wyjątkiem dwuletnich szkół zawodowych posiadają:

- księża, którzy ukończyli wyższe diecezjalne lub zakonne seminarium duchowne i legitymują się dyplomem lub zaświadczeniem ukończenia seminarium;
- osoby świeckie i zakonne, które ukończyły wyższe studia teologiczne i posiadają przygotowanie katechetyczno-pedagogiczne;
- absolwenci wyższych seminarium duchownych po ukończeniu piątego roku studiów;
- osoby świeckie i zakonne, które ukończyły wyższe studia magisterskie bez przygotowania teologicznego, ale przygotowanie to uzupełniły w formie teologiczno-katechetycznych studiów podyplomowych lub kolegium teologicznego prowadzonego zgodnie z zasadami przez Konferencję Episkopatu Polski, zwanego dalej „Kolegium teologicznym”;

§ 2 (...) szkoły zasadnicze, przedszkola, sześcioletnie szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły zasadnicze:

- osoby wymienione w § 1;
- osoby świeckie i zakonne, które posiadają dyplom ukończenia kolegium teologicznego;
- absolwenci wyższych diecezjalnych lub zakonnych seminarium duchownych oraz studenci wyższych studiów teologicznych po ukończeniu czwartego roku jeśli kontynuują studia;

§ 3 (...) w przedszkolach i szkołach specjalnych:

- księża (...) zaliczyli w trakcie studiów zajęcia z zakresu pedagogiki specjalnej i katechezy specjalnej;
- osoby świeckie i zakonne (...) zaliczyli w trakcie studiów zajęcia z zakresu pedagogiki specjalnej i katechezy specjalnej;
- osoby, które ukończyły studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki specjalnej o specjalności nadającej kwalifikacje do pracy w określonym typie szkoły.

§ 4 (...) przygotowaniu katechetyczno-pedagogicznym – należy przez to rozumieć nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii, katechetyki i dydaktyki,

nauczanych w powiązaniu z teologią w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin oraz odbycie pozytywnie ocenionych praktyk pedagogicznych w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin.

- O posiadaniu przygotowania katechetyczno-pedagogicznego świadczy dokument ukończenia seminarium duchownego albo dyplom (zaświadczenie) innej szkoły wyższej, kolegium teologicznego albo świadectwo ukończenia kursu katechetyczno-pedagogicznego prowadzonego przez kolegium teologiczne, wyższe seminarium duchowne lub inną szkołę wyższą.
- Skierowanie nauczyciela religii do danej szkoły, wydane przez biskupa diecezjalnego zaświadcza o posiadaniu kwalifikacji do nauczania religii.

§ 5

Nauczyciele religii zatrudnieni w dniu wejścia w życie porozumienia, którzy legitymują się świadectwem dojrzałości i ukończyli instytut wyższej kultury religijnej, studia katechetyczne lub kursy katechetyczne mogą nauczać religii w przedszkolach i szkołach (§2) do dnia 31 sierpnia 2006r.

Wykładnia MEN z dnia 19 czerwca 2000 r. DKS-WSW-032/138/KF/2000

- (...) do dodatku za wysługę lat (Dz.U. Nr 39, poz.455) przewidziane dla nauczycieli legitymujących się tytułem zawodowym magistra przysługuje również księżom posiadającym dyplom ukończenia wyższego seminarium duchownego przed rokiem 1990, niemającym w tamtym okresie możliwości uzyskania tytułu zawodowego magistra.
- Osoby legitymujące się dyplomem ukończenia kolegium teologicznego powinny zostać zaszerogowane na tym samym poziomie, co nauczyciele posiadający dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego i nauczycielskiego kolegium języków obcych.

Wyjaśnienie Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie kwalifikacji /KWEP-C-43/05/

- (...) nauczyciel religii przedstawia dyplom ukończenia studiów, (...) poświadczenie o przygotowaniu pedagogicznym, (...) skierowanie do pracy /misja kanoniczna/.
- (...) konieczne jest ukończenie studiów magisterskich lub licencjackich na kierunku teologia, bądź uzupełnienie ich na studiach podyplomowych, też na kierunku teologia. (...) konieczne jest przy tym przygotowanie katechetyczno-pedagogiczne, a nie ogólne przygotowanie pedagogiczne.
- W odniesieniu do nauczyciela świeckiego lub zakonnego, który po uzyskaniu absolutorium na jednolitych magisterskich studiach teologicznych zdał egzamin ex uniwersa teologia, nie zdał egzaminu magisterskiego, to traktuje się go jako osobę bez kwalifikacji. Osoba ta może mieć uprawnienia do nauczania religii o ile była zatrudniona jako nauczyciel religii w dniu 6 września 2000r. Uprawnienia te wygasły w dniu 31 sierpnia 2006r. Zdanie egzaminu ex uniwersa theologia nie jest równoznaczne z otrzymaniem tytułu zawodowego licencjata.
- (...) ksiądz legitymujący się zaświadczeniem ukończenia wyższego seminarium duchownego posiada kwalifikacje do nauczania religii na wszystkich etapach edukacyjnych. (...) rozróżnienie dotyczące płac:
- Jeśli ksiądz, który nie posiada tytułu zawodowego magistra, ukończył wyższe seminarium duchowne do roku 1989, to traktuje się go jako osobę posiadającą tytuł zawodowego magistra teologii.
- Jeśli ksiądz, który nie posiada tytułu zawodowego magistra, ukończył wyższe seminarium duchowne po 1989 roku, to traktuje się go jako osobę z kwalifikacjami,

ale otrzymuje pensje według zaszeregowania do grupy osób z wykształceniem średnim.

Awans zawodowy

Wyjaśnienie Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 10 stycznia 2005 r w sprawie kwalifikacji. /KWEPC-43/05

Według interpretacji MENiS, osoby, które mają kwalifikacje do nauczania religii, mogą uzyskiwać stopnie awansu zawodowego, osoby, które mają uprawnienia do nauczania religii, nie mogą uzyskiwać stopni awansu zawodowego.

Rozporządzenie MEN z dnia 2 listopada 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania...

§ 2

1. Oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której jest zatrudniony nauczyciel.
2. W przypadku, gdy dyrektorem szkoły jest osoba nie posiadająca kwalifikacji pedagogicznych, oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły w porozumieniu z nauczycielem zajmującym inne stanowisko kierownicze i sprawującym w tej szkole nadzór pedagogiczny.
- (...)
6. Kryterium oceny pracy nauczyciela stanowi stopień realizacji zadań określonych w art. 6 Karty Nauczyciela i art. 4 ustawy, zadań statutowych szkoły oraz obowiązków określonych w art. 42 ust. 2 Karty Nauczyciela – ustalony w wyniku sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
7. Na ocenę pracy nauczyciela nie mogą mieć wpływu jego przekonania religijne i poglądy polityczne, a także fakt odmowy wykonania przez nauczyciela polecenia służbowego, gdy odmowa taka wynika z uzasadnionego przekonania nauczyciela, iż wydane polecenie było sprzeczne z dobrem ucznia, dobrem służby albo dobrem publicznym.
8. Dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela, uwzględniając w szczególności:
 - 1) **poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prawidłowość realizacji innych zadań zawodowych wynikających ze statutu szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, kulturę i poprawność języka, pobudzanie inicjatywy ucznia, zachowanie odpowiedniej dyscypliny uczniów na zajęciach,**
 - 2) zaangażowanie zawodowe nauczyciela (uczestnictwo w pozalekcyjnej działalności szkoły, udział w pracach zespołów nauczycielskich, podejmowanie innowacyjnych działań w zakresie nauczania, wychowania i opieki, zainteresowanie uczniem i jego środowiskiem, współpraca z rodzicami),
 - 3) aktywność nauczyciela w doskonaleniu zawodowym,
 - 4) działania nauczyciela w zakresie wspomagania wszechstronnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
 - 5) przestrzeganie porządku pracy (punktualność, pełne wykorzystanie czasu lekcji, właściwe prowadzenie dokumentacji).

§ 3

  Oceny pracy nauczyciela dokonuje się w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 6a Karty Nauczyciela, z tym, że ocena może być dokonana nie wcześniej niż po upływie roku od oceny poprzedniej lub oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu.

 Do okresu, o którym mowa w ust. 1 nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela trwającej dłużej niż miesiąc i okresów ferii wynikających z przepisów w sprawie organizacji roku szkolnego.

 W przypadku dokonywania oceny pracy z inicjatywy dyrektora szkoły, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, rady szkoły lub rady rodziców, dyrektor szkoły powiadamia o tym na piśmie nauczyciela co najmniej na miesiąc przed dokonaniem oceny.

§ 4

Na wniosek nauczyciela dyrektor szkoły zasięga, a z własnej inicjatywy dyrektor szkoły może zasięgnąć, opinii na temat pracy nauczyciela właściwego doradcy metodycznego, a w przypadku braku takiej możliwości – innego nauczyciela dyplomowanego lub mianowanego, (...) Opinie te winny być wydane na piśmie.

§ 5

1. Dyrektor szkoły jest obowiązany zapoznać nauczyciela z pisemnym projektem oceny i wysłuchać jego uwag i zastrzeżeń. Nauczyciel może zgłosić uwagi na piśmie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni od daty zapoznania z projektem oceny.
2. Na wniosek nauczyciela przy zapoznaniu się z projektem oceny i wysłuchaniu jego uwag i zastrzeżeń może być obecny przedstawiciel wskazanej przez nauczyciela zakładowej organizacji związkowej.
3. Dyrektor szkoły doręcza nauczycielowi oryginał karty oceny pracy, której wzór stanowi załącznik do rozporządzenia. Opis karty oceny pracy włącza się do akt osobowych nauczyciela.

§ 6

1. Odwołanie od oceny pracy nauczyciela rozpatruje, z zastrzeżeniem ust. 4, w terminie do 30 dni od dnia wniesienia odwołania – powołany przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zespół oceniający w składzie:
 - 1) przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą, jako przewodniczący zespołu,
 - 2) przedstawiciel rady pedagogicznej szkoły z zastrzeżeniem ust. 2
 - 3) przedstawiciel rady rodziców wchodzących w skład rady szkoły, a w szkole, w której rada szkoły nie została powołana – przedstawiciel rady rodziców,
 - 4) właściwy doradca metodyczny,
 - 5) przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej wskazanej przez nauczyciela.

(...)

§ 7

Przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio do nauczycieli religii, z tym, że organ upoważniony do dokonania oceny ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną.

Zestawienie dotyczące najważniejszych elementów procedury ubiegania się o poszczególne stopnie awansu zawodowego nauczycieli.

Elementy procedury ubiegania się o awans zawodowy	Nauczyciel stażysta → →kontraktowy	Przerwa między stażowa	Nauczyciel kontraktowy → mianowany	Przerwa między stażowa	Nauczyciel mianowany → dyplomowany
	9 miesięcy	2 lata pracy w stopniu kontraktowym	2 lata 9 miesięcy	1 rok pracy w stopniu mianowanym	2 lata 9 miesięcy

Wymagane kwalifikacje	pełne	–	pełne	–	pełne
Termin rozpoczęcia stażu	1 września - z dniem nawiązania stosunku pracy, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć szkolnych. W terminie 20 dni od dnia rozpoczęcia zajęć przedkłada dyrektorowi projekt planu rozwoju zawodowego		1 września - z dniem rozpoczęcia zajęć szkolnych nie później niż 14 dni, na swój wniosek składany do dyrektora szkoły. Do wniosku dołącza projekt planu rozwoju zawodowego.		1 września – z dniem rozpoczęcia zajęć szkolnych nie później niż 14 dni, na swój wniosek składany do dyrektora szkoły. Do wniosku dołącza projekt planu rozwoju zawodowego.
Opiekun stażu	tak		tak		nie
Ocena dorobku zawodowego	pozytywna		pozytywna		pozytywna
Termin złożenia wniosku o postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne	W roku kalendarzowym uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu, wniosek do dyrektora		W roku kalendarzowym uzyskania oceny dorobku zawodowego za okres stażu, wniosek do osoby prowadzącej szkołę		3 lata od otrzymania oceny dorobku zawodowego – składa wniosek do organu sprawującego nadzór pedagogiczny
Organ powołujący komisję kwalifikacyjną lub egzaminacyjną	Dyrektor szkoły		Organ prowadzący szkołę		Organ sprawujący nadzór pedagogiczny
Forma rozpatrzenia wniosku	Rozmowa kwalifikacyjna		Egzamin		Analiza dorobku zawodowego i rozmowa
Organ uprawniony do nadania stopnia awansu zawodowego	Dyrektor szkoły		Organ prowadzący szkołę		Organ nadzoru pedagogicznego
Brak akceptacji komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjne j – dodatkowy	9 miesięcy na wniosek nauczyciela, za zgodą dyrektora szkoły – tylko jeden raz w		9 miesięcy na wniosek nauczyciela, za zgodą dyrektora szkoły – tylko jeden raz w danej		9 miesięcy na wniosek nauczyciela, za zgodą dyrektora szkoły *

staż	danej szkole		szkole		
Ponowny brak akceptacji komisji kwalifikacyjnej	Nie dotyczy		Nie dotyczy		Ponowny staż w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy

- Nauczyciel - 30 dni od zakończenia stażu należy złożyć do dyrektora szkoły sprawozdanie z realizacji stażu;
- Dyrektor - 21 dni na napisanie oceny pracy,
- Rada rodziców – 14 dni na wyrażenie opinii

Spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego

1. Rozporządzenie w sprawie kwalifikacji nauczycieli określa jakimi dokumentami powinien legitymować się nauczyciel. O kwalifikacjach nauczyciela religii stanowi porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski a Ministrem Edukacji Narodowej. Katecheta może być jedynie zatrudniony na podstawie imiennego skierowania do danej szkoły wydanego przez Biskupa miejsca. Z chwilą cofnięcia skierowania, katecheta przestaje być pracownikiem szkoły. Bywają niedomówienia odnośnie kwalifikacji uważając, że skierowanie do pracy w danej szkole wydane przez Biskupa miejsca jest jednoznaczne z posiadanym wykształceniem. Na tym odcinku istnieje wiele nieporozumień.

2. Proszę zwrócić szczególną uwagę na zmiany w rozporządzeniu o awansie zawodowym, na okres pracy między kolejnymi stopniami.

Rozdział III

Obowiązki i prawa nauczyciela religii

Rozporządzenie MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu...

§ 7

- pkt 1 Nauczyciel religii wchodzi w skład rady pedagogicznej szkoły nie przyjmuje jednak obowiązków wychowawcy klasy.
- pkt 2 Nauczyciel religii ma prawo do organizowania spotkań z rodzicami swoich uczniów również poza wyznaczonymi przez szkołę zebraniem ogólnymi, wcześniej ustalając z dyrektorem szkoły termin i miejsce planowanego spotkania.
- pkt 3 Nauczyciel religii może prowadzić na terenie szkoły organizację o charakterze społeczno – religijnym i ekumenicznym na zasadach określonych w art.56 ustawy o systemie oświaty. Z tytułu prowadzenia organizacji nie przysługuje mu dodatkowe wynagrodzenie.
- pkt 4 Nauczyciel religii ma obowiązek wypełniania dziennika szkolnego.
- pkt 5 Nauczyciel religii uczący w grupie międzyklasowej (międzyoddziałowej), międzyszkolnej oraz w punkcie katechetycznym ma obowiązek prowadzić odrębny dziennik, zawierający te same zapisy, które zawiera dziennik szkolny

Nadzór pedagogiczny

Zadania dyrektora szkoły

Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu...

§ 11

- pkt 2 nadzór pedagogiczny nad nauczaniem religii i etyki, w zakresie metodyki nauczania i zgodności z programem prowadzą dyrektor szkoły (przedszkola) oraz pracownicy nadzoru pedagogicznego, na zasadach określonych odrębnymi przepisami,

- pkt 3 w uzasadnionych przypadkach wnioski wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego mogą być przekazywane odpowiednio biskupowi diecezjalnemu Kościoła Katolickiego oraz właściwym władzom zwierzchnim pozostałych kościołów i związków wyznaniowych.

Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Art. 6a ust. 1. Praca nauczyciela, z wyjątkiem pracy nauczyciela stażysty, podlega ocenie. Ocena pracy nauczyciela może być dokonana w każdym czasie nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej lub oceny dorobku zawodowego,(...) z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

- nauczyciela;
- organu sprawującego nadzór pedagogiczny;
- organu prowadzącego szkołę;
- rady szkoły;
- rady rodziców.

Art. 7 ust. 1. Szkołą kieruje dyrektor,(...) jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły, przewodniczącym rady pedagogicznej. Dyrektor sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczącą się w szkole. (...)

ust. 2. Dyrektor szkoły (...)

- pkt. 4 zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań i ich doskonaleniu zawodowym,
- pkt. 5 zapewnienie w miarę możliwości odpowiednich warunków organizacyjnych do realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych.

Rozporządzenia MEN z dnia 2 listopada 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela...

§ 7 Przepisy §1-6 stosuje się odpowiednio do nauczycieli religii, z tym, że organ upoważniony do dokonywania oceny ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną.

Zadania wizytatora religii

Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków ...

§ 11 pkt. 1. Do wizytowania lekcji religii upoważnieni są odpowiednio wizytatorzy wyznaczeni przez biskupów diecezjalnych Kościoła Katolickiego i władze zwierzchnie pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych. Lista tych osób jest przekazywana do wiadomości organom sprawującym nadzór pedagogiczny.

Rozporządzenia MEN z dnia 2 listopada 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela...

§ 2 ust. 1. Oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której jest zatrudniony nauczyciel. (...)

ust. 4. W przypadku uzupełniania przez nauczyciela tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie art. 22 ust. 1 Karta Nauczyciela – oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której zatrudniony jest nauczyciel, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel uzupełnia obowiązkowy wymiar zajęć. (...)

ust. 8. Dyrektor szkoły dokonuje oceny pracy nauczyciela, uwzględniając w szczególności:

- pkt 1 poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prawidłowość realizacji innych zadań zawodowych wynikających ze statutu szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, kultur i poprawność języka, pobudzanie inicjatywy uczniów, zachowania odpowiedniej dyscypliny uczniów na zajęciach. (...)

§ 7 Przepisy §1-6 stosuje się odpowiednio do nauczycieli religii, z tym, że organ upoważniony do dokonywania oceny ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną.

Spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego

1. Nauczyciel religii otrzymuje wsparcie ze strony zarówno dyrektora szkoły, wizytatora religii oraz nadzoru pedagogicznego. Proponowana wszechstronna oferta doskonalenia zawodowego nauczycieli religii dotyczy zarówno formacji permanentnej jak również podnoszenia kwalifikacji pedagogicznych dla podnoszenia jakości pracy szkoły.

2. Nauczyciel religii obecny na każdej radzie pedagogicznej kreuje także środowisko wychowawcze szkoły. Absencja na radzie pedagogicznej nauczyciela religii powoduje, że staje się on wyobcowany ze środowiska, nie ma orientacji o działaniach szkoły i o decyzjach podjętych na naradach w tym decyzjach dotyczących ucznia i jego funkcjonowania w środowisku szkolnym.

Rozdział IV

BARDZO WAŻNE DLA NAUCZYCIELI RELIGII WSZYSTKICH TYPÓW SZKÓŁ.

Ocena z religii w aspekcie oceniania szkolnego

(prezentacja dyr. Krystyny Muchy i st. wizytator Krystyny Kowalczyk z Wydziału Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego Kuratorium Oświaty w Warszawie, stan prawny na 31 VIII 2007 r.)

Cele:

wdrożenie do praktyki szkolnej zmian wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 ze zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j. t. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.),

doskonalenie procesu oceniania zajęć religii zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

I. Uregulowania prawne

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 15, poz. 142 ze zm.).

§ 2 ust. 1. Ramowy plan nauczania określa tygodniowy wymiar godzin zajęć edukacyjnych dla odpowiednich okresów kształcenia o wyróżnionych celach, stanowiących całość dydaktyczną zwanych dalej „etapami edukacyjnymi”.

Zakres zmian

Zmiany w przepisach dotyczących oceniania uwzględniają:

dotatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt 2 i pkt 6 rozporządzenia

Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, religię/etykę, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 ze zm.)

Średnia ocen na świadectwo promocyjne z wyróżnieniem

§ 20 ust. 4a ww. rozporządzenia – Uczniowi, który uczęszczał na dotatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust.4, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.

Średnia ocen na świadectwo ukończenia szkoły z wyróżnieniem

§ 22 ust. 2a ww. rozporządzenia – Uczniowi, który uczęszczał na dotatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust. 2, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.

Religia/etyka

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 1992 r. Nr 36, poz. 155 ze zm.)

§ 9. 1. Ocena z religii lub etyki umieszczana jest na świadectwie szkolnym bezpośrednio po ocenie ze sprawowania. W celu wyeliminowania ewentualnych przejawów nietolerancji nie należy zamieszczać danych, z których wynikałoby, na zajęcia z jakiej religii (bądź etyki) uczeń uczęszczał.

2. Ocena z religii (etyki) nie ma wpływu na promowanie ucznia do następnej klasy.

3. Ocena z religii (etyki) jest wystawiana według skali ocen przyjętej w danej klasie.

4. Uczniowie korzystający z nauki religii prowadzonej przez kościoły lub związki wyznaniowe w grupach międzyszkolnych i w punktach katechetycznych lub uczęszczający na zajęcia z etyki organizowane na podobnych zasadach otrzymują ocenę z religii (etyki) na świadectwie wydawanym przez szkołę, do której uczęszczają, na podstawie świadectwa przekazanego przez katechetę lub nauczyciela etyki.

II. Ocenianie wewnątrzszkolne

Dyrektorium Kościoła Katolickiego w Polsce z dnia 20 VI 2001 r.:

„Nr 83. Podstawą wystawiania oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia, jego umiejętności, a także aktywność, pilność i sumienność. Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych. Należy bowiem przyjąć zasadę, obecną też w katechezie parafialnej przed 1990 rokiem, że życie religijne jest przedmiotem osądu sumienia dokonywanego wobec Boga”

Najważniejsze cele oceniania:

(wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych)

informacyjny

motywacyjny

diagnozujący

Cel informacyjny:

*poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
informacja o jakości jego pracy nad zdobywaniem wiedzy i umiejętności,
wiedza o skuteczności wybranych metod uczenia się, efektywności procesu uczenia,
dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych
uzdolnieniach ucznia,
informacja o wkładzie pracy ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków.*

Cel motywacyjny:

*motywowanie ucznia do dalszej pracy,
pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.*

Cel diagnozujący:

*rozpoznanie poziomu uzyskanych osiągnięć w stosunku do wymagań programowych,
umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-
wychowawczej,
poprawa efektywności procesu nauczania,
dostarczenie nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach
ucznia.*

Jawność ocen:

*Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r.
w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i
słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach
edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o
sposobie sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i rodziców. Sprawdzone i ocenione pisemne prace
kontrolne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu.
Na prośbę ucznia nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.*

Dostosowanie wymagań:

*Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r.
w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i
słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-
pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne
do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego
stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu
się, uniemożliwiający sprostanie tym wymaganiom.*

Tryb oceniania i skala ocen:

*Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia
2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania
uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach
publicznych.*

*Szkoła określa sposób formułowania ocen i ich skalę (ocenianie bieżące i ustalanie
śródrocznych ocen klasyfikacyjnych). Wymagania na oceny szkolne sporządzają i
przedstawiają nauczyciele prowadzący zajęcia w oparciu o realizowany przez siebie
program nauczania.*

III. Programy nauczania i podręczniki.

Dyrektorium katechetyczne Kościoła katolickiego w Polsce: *w nauczaniu religii w szkole należy korzystać z programów i podręczników zaaprobowanych przez Kościół.*

Zasady zatwierdzania programów nauczania i podręczników w szkolnym nauczaniu religii Kościoła katolickiego znajdują się w Regulaminie zatwierdzania programów nauczania i podręczników szkolnych w nauczaniu religii dzieci i młodzieży uchwalonym przez Komisję Wychowania katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w dniu 20 IX 2001 r.

Regulamin zatwierdzania programów nauczania i podręczników szkolnych w nauczaniu religii dzieci i młodzieży uchwalonym przez Komisję Wychowania katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w dniu 20 IX 2001 r.

Programy nauczania religii zatwierdzone i wpisane do wykazu programów są podane do wiadomości odnośnym władzom oświatowym. (obecnie Ministrowi Edukacji Narodowej)

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

Art.22a ust. 1. Nauczyciel ma prawo wyboru programu wychowania, programu nauczania oraz podręcznika spośród programów i podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.

ust. 2. Nauczyciel ma prawo opracowania własnego programu wychowania przedszkolnego lub programu nauczania.

Zmiany do ustawy o systemie oświaty dotyczące programów i podręczników

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 11 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2007 r., Nr 80, poz. 542):

nauczyciel wybiera program i przedstawia radzie pedagogicznej,

rada pedagogiczna ustala w drodze uchwały, po zasięgnięciu opinii rady rodziców odpowiednio zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników, biorąc pod uwagę możliwości uczniów, a w przypadku podręcznika również:

przystosowanie dydaktyczne i językowe podręcznika do możliwości uczniów,

wysoką jakość wykonania podręcznika umożliwiającą korzystanie z niego przez kilka lat.

szkolny zestaw podręczników składa się z nie więcej niż trzech podręczników dla danych zajęć edukacyjnych,

dyrektor szkoły podaje do publicznej wiadomości do dnia 31 marca szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników, które będą obowiązywać od początku następnego roku szkolnego,

szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników obowiązuje przez trzy lata szkolne.

W uzasadnionych przypadkach rada pedagogiczna, na wniosek nauczyciela lub rady rodziców, może dokonać zmian w szkolnym zestawie programów nauczania lub szkolnym zestawie podręczników, z tym, że zmiana w tych zestawach nie może nastąpić w trakcie roku szkolnego.

IV. Zadania nauczyciela religii w związku z ocenianiem:

wybór programu nauczania i podręczników religii katolickiej,

włączenie do szkolnego zestawu programów nauczania i szkolnego zestawu podręczników zgodnie z procedurą,

opracowanie wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny wynikających z programu nauczania, funkcji katechezy szkolnej oraz zgodnych z zasadami szkolnego oceniania,

dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów,
przestrzeganie zasad oceniania szkolnego,
ustalanie ocen z religii.

Zwrócenie uwagi na szczególną odpowiedzialność nauczycieli religii w zakresie ustalania
oceny z religii w kontekście wprowadzonych zmian w przepisach prawa:

rzetelność oceniania,
uwzględnienie celów,
przestrzeganie zasad.

*„...stosowane przez nas ocenianie nie jest po prostu nauczycielskim szacowaniem zasobu
wiadomości i umiejętności. (...), ocenianie jest tym elementem życia szkolnego, który
łatwo ulega dysfunkcyjności, wywołując wówczas liczne niekorzystne skutki edukacyjne.
Można by rzec: “Powiedz mi, jak oceniasz, a powiem ci, kim będą twoi uczniowie”.*

(dr hab. Dorota Klus-Stańska, Uniwersytet Gdański)

Spostrzeżenia nadzoru pedagogicznego

Dyrektor szkoły jest zobowiązany do zebrania szkolnego zestawu programów edukacyjnych. Szkolny zestaw programu zatwierdza rada pedagogiczna. Wielu nauczycieli religii nie wypełnia tego zadania w szkole. W szkolnych zestawach brak jest programów religii. Nadzór pedagogiczny nie jest w stanie sprawdzić czy nauczyciel uczy zgodnie z programem zgłoszonym do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Niektórzy nauczyciele religii nie określili wymogów edukacyjnych na daną klasę. Tematy zajęć bieżących często nie dotyczą zakresu materiału przewidzianego programem religii. Nie stanowią też tematów okolicznościowych. Obserwuje się brak umiejętności nauczyciela w prowadzeniu lekcji z wykorzystaniem podręcznika.

Zakończenie

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela:

Art. 75 pkt 1. Nauczyciele mianowani i dyplomowani podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienie godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6

Art. 6. Nauczyciel obowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą; wspierać każdego ucznia w jego rozwoju oraz dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego. Nauczyciel obowiązany jest kształcić młodzież (...) w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Opracowała:

*Krystyna Kowalczyk starszy wizytator Wydziału Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego
Kuratorium Oświaty w Warszawie*

II.

- **Czwarty Synod Archidiecezji Warszawskiej o katechizacji**

W uroczystość św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny, dnia 19 marca 2003 roku Jego Eminencja Józef Kardynał Glemp, Prymas Polski podpisał dekret o zamknięciu

Czwartego Synodu Archidiecezji Warszawskiej i ogłoszeniu uchwał. Pełen tekst uchwał IV Synodu AW został opublikowany w numerze 5 (maj 2003) Wiadomości Archidiecezjalnych Warszawskich Zatwierdzone statuty synodalne oraz załączone w Aneksie dokumenty i instrukcje zaczęły obowiązywać 24 czerwca 2003 roku. Ze względu na znaczenie tych regulacji prawnych dla katechetów również i w tym roku zamieszczamy je w INFORMATORZE.

Część IV

Katechizacja i szkolnictwo katolickie

Chrystus Pan po swoim zmartwychwstaniu dał wybranym przez siebie Apostołom polecenie, aby nauczali wszystkie narody, ucząc je zachowywać wszystko, co On im przekazał (por. Mt 28, 19n). Dał im władzę autorytatywnego wyjaśniania swoich słów i czynów, zapewnił im także pomoc Ducha Świętego, aby to polecenie mogli wypełniać (por. CT 1). Ten nakaz Chrystusa tłumaczony dosłownie brzmi: Czyńcie uczniów ze wszystkich narodów (Mt 28, 19n).

Całość wysiłków podejmowanych w tym celu w Kościele już od starożytności nazywa się katechezą. W znaczeniu bardziej ścisłym katecheza jest tym etapem nauczania, który zakłada ewangelizację, czyli wezwanie do uwierzenia w Jezusa jako jedyne Zbawiciela. Celem katechezy jest zatem doprowadzenie do głębszego i bardziej uporządkowanego poznania nauki Jezusa Chrystusa i tajemnicy Jego osoby oraz do osobistej decyzji przyjęcia Jego łaski i postępowania według Jego przykazań (por. CT 19n).

Rozdział 1. Ogólne zasady katechizacji i wychowania

Wydział Nauki Katolickiej

Statut 139. Arcybiskup, odpowiadając za sprawy katechizacji i wychowania katolickiego na terenie Archidiecezji, wykonuje swoje zadanie w dużej mierze przy pomocy katechetów i nauczycieli. Duże znaczenie mają szkoły katolickie oraz inne powołane w tym celu instytucje. Ich pracę nadzoruje, koordynuje i wspiera Wydział Nauki Katolickiej (WNK), współpracując z Wydziałem Katechetycznym Konferencji Episkopatu Polski (por. KPK 774).

Statut 140. WNK w wypełnieniu zadań korzysta z mianowanych przez Arcybiskupa wizytatorów diecezjalnych i dekanalnych, proboszczów, cenzorów ksiąg religijnych, rady katechetycznej, metodyków i innych osób.

Statut 141. Wizytować katechetę na lekcji religii w aspekcie metodycznym mogą: wizytatorzy szkolni i dyrekcja szkoły (zob. Aneks 9 pkt 13) oraz wizytatorzy archidiecezjami i dekanalni, a w aspekcie merytorycznym także proboszczowie.

Statut 142. WNK we współpracy z Wydziałem Duszpasterstwa organizuje skrutynium katechetyczno-duszpasterskie dla księży po pięcioletniej formacji katechetycznej; jego zasady określają odrębne przepisy.

Rodzice i opiekunowie

Statut 143. Pierwszymi katechetami są rodzice, którzy uczestniczą w dziele stwórczym Boga przez przekazywanie życia oraz ci, którzy zastępują rodziców-opiekunowie prawni. Mają oni pierwsze i niezbywalne prawo do wychowania swoich dzieci, także do wychowania religijnego i nikt ich w tym nie może zastąpić. Ten obowiązek spoczywa również na tych, którzy zastępują rodziców oraz na chrzestnych (por. KPK 793, zob. Aneks 9 pkt 1).

Statut 144. Rodzice i opiekunowie dzieci niepełnoletnich mają obowiązek zapisać je na lekcje religii. Powinni również stwarzać swoim dzieciom wszelkie warunki do uczestniczenia w katechezie szkolnej i parafialnej (zob. Aneks 9 pkt 2,3).

Statut 145. Sprawujący pieczę rodzicielską nad dziećmi, gdy oddają dzieci do chrztu lub na wychowanie w religii niekatolickiej, popełniają przestępstwo przeciwko religii i jedności Kościoła, za które kościelny ustawodawca przewiduje nałożenie cenzury bądź inną sprawiedliwą karę (por. KPK 1366).

Statut 146. Obowiązkiem rodziców oraz tych, którzy ich zastępują, jest:

- 1) troszczyć się, by dzieci, które przyjęły sakrament chrztu świętego, po dojściu do używania rozumu zostały odpowiednio przygotowane do przyjęcia we własnej parafii – sakramentu Eucharystii, po uprzedniej sakramentalnej spowiedzi, oraz do godnego przyjęcia sakramentu bierzmowania; zasada ta dotyczy także rodziców dzieci uczęszczających do szkół katolickich i społecznych (por. KPK 777, 913, 914);
- 2) troszczyć się o to, by władze szkolne zapewniły odpowiednie warunki do prowadzenia katechezy, jak również umożliwiły dzieciom wypełnianie innych obowiązków religijnych (por. KPK 793; zob. Aneks 9 pkt 3);
- 3) współpracować z katechetami, by poznawać postępy dzieci w nauczaniu katechetycznym oraz ich zachowaniu (por. KPK 796, zob. Aneks 9 pkt 4);
- 4) zapewnić dzieciom i młodzieży wychowanie do życia rodzinnego w oparciu o katolickie zasady moralne (zob. Aneks 9 pkt 6);
- 5) pogłębiać nieustannie swoją wiedzę religijną i troszczyć się o swoją formację duchową (por. KPK 774).

Proboszcz

Statut 147. Proboszcz jako odpowiedzialny za katechezę w swojej parafii powinien, w miarę możliwości, sam katechizować. Nadto:

- ☞ ① ma obowiązek otoczyć opieką katechetów, ukazywać potrzebę i znaczenie ich pracy;
- ☞ ② powinien często spotykać się z katechetami i znać problemy każdego z nich (zob. Aneks 9 pkt 10,11);
- ☞ ③ powinien także budzić nowe powołania do pracy katechetycznej;
- ☞ ④ odpowiada za realizację programu i właściwy wymiar godzin w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych na swoim terenie.

Statut 148. Kapłani, członkowie instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego, jak również wierni świeccy są współpracownikami proboszcza w dziele katechizacji (por. KPK 776).

O zatrudnienie, zwolnienie lub zmianę katechety proboszcz zwraca się do WNK.

Statut 149. Do zadań proboszcza należy także utrzymywanie stałego kontaktu z władzami szkolnymi. Powinien jednocześnie mieć na uwadze, że za organizację nauczania w szkole jest odpowiedzialna dyrekcja szkoły. Powinien wizytować katechetów oraz informować dyrekcję szkoły o zmianach personalnych dotyczących katechetów, jak też o planowanym terminie rekolekcji (zob. Aneks 9 pkt 12).

Statut 150. Proboszcz wraz z katechetami ma obowiązek organizować w parafii katechezę przygotowującą do Sakramentu Pokuty, Pierwszej Komunii świętej oraz do Bierzmowania, a także ocenić, czy uczestniczący w niej są przygotowani zarówno pod względem duchowym, jak i intelektualnym do przyjęcia tych sakramentów (por. KPK 914).

Statut 151. Proboszcz ma zadbać o to, by przy załatwianiu spraw kancelaryjnych domagano się poświadczenia uczestnictwa w katechizacji szkolnej. Służyć temu powinna, prowadzona od Chrztu świętego, osobista księga życia religijnego.

Nauczyciel religii – katecheta

Statut 152. Do pełnienia funkcji nauczyciela religii, zwanego dalej katechetą, jest potrzebna misja do nauczania (misja kanoniczna) udzielana przez władzę duchowną po przedłożeniu przez kandydata odpowiednich dokumentów. Katecheta świecki ubiegający się o misję do

nauczania powinien posiadać wymagane wykształcenie (zob. Aneks 9 pkt 16) oraz pozytywną opinię swojego proboszcza.

Statut 153. O udzielenie i przedłużenie katechecie misji do nauczania proboszcz zwraca się pisemnie do WNK. Warunkiem przedłużenia misji jest wykonywanie obowiązków katechetycznych w szkole i w parafii oraz uczestnictwo w spotkaniach formacyjnych organizowanych przez WNK (por. KPK 780).

Statut 154. Arcybiskup może specjalnym dekretem mianować prefektów spośród księży katechetów. Wykonują oni pracę zgodnie z dekretem i regulaminem prefekta katechety oraz prawem partykularnym. (zob. Aneks 10).

Statut 155. Katecheta powinien nauczać zgodnie z Magisterium Kościoła i realizować program zatwierdzony w Archidiecezji (por. KPK 804).

Statut 156. Arcybiskup może, dla słusznych przyczyn, cofnąć misję kanoniczną po zasięgnięciu opinii proboszcza miejsca szkoły (por. KPK 805, zob. Aneks 9 pkt 17).

Statut 157. Katecheta podejmujący pracę w szkole wchodzi do grona nauczycielskiego ze wszystkimi prawami i obowiązkami (zob. Aneks 9 pkt 22). W trudnych, konfliktowych sytuacjach zaistniałych w szkole zwraca się on do proboszcza.

Statut 158. Katecheta powinien być w stałym kontakcie z proboszczem parafii miejsca i w sposób z nim uzgodniony włączyć się w życie religijne parafii (zob. Aneks 9 pkt 26).

Statut 159. Katecheta nie powinien opuszczać lub odwoływać lekcji, chyba że posiada zwolnienie lekarskie lub istnieją inne ważne powody. Powinno to jednak nastąpić po uprzednim powiadomieniu dyrekcji szkoły i proboszcza.

Rozdział 2. Formacja katechetyczna

Statut 160. Zadanie powierzone katechecie wymaga od niego praktykowania życia sakramentalnego i duchowego, modlitwy oraz głębokiego zrozumienia chrześcijańskiego orędzia (por. KPK 780).

Statut 161. Katecheta ma obowiązek nieustannie pogłębiać swoją wiedzę katechetyczną i uczestniczyć w permanentnej formacji katechetycznej organizowanej bądź wskazanej przez WNK.

Statut 162. Zakony i zgromadzenia zakonne pracujące na terenie Archidiecezji powinny gorliwie włączyć się w dzieło katechizacji. Wymaga to ustawicznej troski przełożonych zakonnych o właściwe przygotowanie zakonnic i zakonników oddających się nauczaniu prawdy Bożej.

Rozdział 3. Zadania, zasięg i organizacja pracy katechetycznej

Statut 163. Katechizacja powinna prowadzić do poznania Kościoła, pokochania jego piękna i wielkości oraz nadprzyrodzonych zadań. Powinna także ułatwić zdobycie rzetelnej wiedzy religijnej wyrażanej w praktykach religijnych i świadectwie życia chrześcijańskiego.

Statut 164. Katechizacją powinny być objęte dzieci w wieku przedszkolnym, uczęszczające do szkół podstawowych, młodzież gimnazjalna, ze szkół ponadgimnazjalnych, młodzież akademicka, pracująca i dorośli (zob. Aneks 9 pkt 5). Katechezą należy objąć uczniów szkół i zakładów dla dzieci specjalnej troski, z uwzględnieniem godzin i zakresu dostosowanego do ich możliwości (zob. Aneks 9 pkt 11).

Statut 165. Katechizacja w Archidiecezji odbywa się według programu zatwierdzonego przez Arcybiskupa. Takie samo zatwierdzenie powinien posiadać każdy katechetyczny program autorski oraz program katechizacji dzieci specjalnej troski. Przy układaniu programów autorskich należy pamiętać o ich zgodności z nauczaniem Stolicy Apostolskiej i Episkopatu Polski.

Statut 166. W wypadku niemożności zachowania jednolitego programu, choćby ze względu na różny stopień rozwoju dziecka, katecheta dostosowuje program do możliwości rozwoju dziecka i potrzeb jego religijnej formacji (zob. Aneks 9 pkt 10,11).

Statut 167. Przynależność do zespołów parafialnych nie zastępuje permanentnej katechezy, a także przygotowania do uczestnictwa w życiu sakramentalnym. Zespoły te nie tworzą niezależnej grupy, ale jako wspólnoty osób o głębszej formacji - powinny tym bardziej pomagać proboszczowi i katechetom w wychowaniu młodego pokolenia, głosząc Ewangelię zgodnie z nauką Kościoła.

Statut 168. Nauczanie katechetyczne winno być prowadzone systematycznie z zastosowaniem wszelkich dostępnych i godziwych środków dydaktycznych oraz środków społecznego przekazu (por. KPK 779). Katecheza powinna odbywać się w odpowiednio przystosowanej sali (zob. Aneks 12 pkt 6).

Statut 169. Miejscem prowadzenia katechezy, według obowiązującego prawa, jest szkoła (zob. Aneks 12 pkt 5). Uznając prawo rodziców do religijnego wychowania dzieci, szkoły publiczne podstawowe i gimnazjalne organizują naukę religii na życzenie rodziców, szkoły ponadgimnazjalne - na życzenie rodziców bądź samych uczniów po osiągnięciu pełnoletności (zob. Aneks 12 pkt 3).

Statut 170. Rodzice i proboszcz miejsca powinni zatroszczyć się o objęcie katechizacją dzieci i młodzieży ze szkół prywatnych i społecznych.

Statut 171. Opieka katechetyczna nad dziećmi niepełnosprawnymi, pozostającymi w domach rodzinnych, należy przede wszystkim do rodziców i opiekunów dziecka. Trzeba jednak za wiedzą i zgodą szkoły organizować indywidualne lekcje religii dla dzieci i młodzieży, która jest objęta takim nauczaniem przez odpowiednią placówkę oświatową. Uroczystości takie jak Pierwsza Komunia święta dzieci czy Bierzmowanie młodzieży niepełnosprawnej należy organizować razem z dziećmi lub młodzieżą pełnosprawnymi.

Statut 172. W szpitalach publicznych i prewentoriach powinna być na mocy prawa zorganizowana katecheza dla dzieci i młodzieży, bowiem one szczególnie potrzebują wsparcia duchowego i religijnego (zob. Aneks 9 pkt 7).

Statut 173. Pouczenia religijne dla chorych w stanach terminalnych, którzy przebywają w hospicjach, powinny być ukierunkowane na nadzieję chrześcijańską i uwzględniać tematykę eschatologiczną.

Statut 174. Szkoła jest zobowiązana, zgodnie z przepisami państwowymi, do zwolnienia dzieci na rekolekcje wielkopostne raz w roku na 3 dni (zob. Aneks 9 pkt 12). Należy zachęcać i prosić dyrekcję szkoły i nauczycieli o pomoc w rekolekcjach, między innymi ze względu na bezpieczeństwo dzieci i oddziaływanie wychowawcze.

Statut 175. W zakładzie karnym skazany ma prawo do korzystania z wolności religijnej (por. KKW art. 102 pkt 3), w tym do uczestnictwa w prowadzonym w zakładzie karnym nauczaniu religii (por. KKW art. 106 pkt 2).

Statut 176. Należy dążyć do tego, aby katecheza była prowadzona również w ośrodkach terapeutycznych dla osób uzależnionych.

Rozdział 4. Szkolnictwo katolickie

Statut 177. Żadna szkoła, która działa lub ma siedzibę na terenie Archidiecezji, nie może nosić nazwy „katolicka” bez zgody Arcybiskupa.

Statut 178. Organ założycielski występujący z inicjatywą powołania szkoły katolickiej przy redagowaniu statutu i programu wychowawczego szkoły powinien wziąć pod uwagę wskazania Kodeksu Prawa Kanonicznego, rozporządzenia i wskazania Konferencji Episkopatu Polski oraz Arcybiskupa (por. KPK 806).

Statut 179. W szkole katolickiej nauczanie i wychowanie powinno się opierać na zasadach doktryny katolickiej (por. KPK 803). Nauka religii w tych szkołach jest przedmiotem obowiązkowym.

Statut 180. Organ prowadzący szkołę uznaną za katolicką dekretem Arcybiskupa przedstawia mu do akceptacji kandydata na dyrektora szkoły.

Statut 181. Nauczyciele w szkole katolickiej mają odznaczać się zdrową nauką i prawością życia (por. KPK 810 § 1 i 803).

Statut 182. Wyższe szkoły katolickie i kościelne istniejące w Archidiecezji, podlegają odrębnym przepisom.

Rozdział 5. Katecheza dorosłych

Statut 183. Potrzebą obecnych czasów jest, aby powstały punkty stałego katechumenatu przygotowujące dorosłych do sakramentu Chrztu świętego. Łączy się z tym potrzeba kontynuowania formacji po przyjęciu przez nich Chrztu. Katechumenat jako systematyczne przygotowanie do chrztu dorosłych może liczyć na pomoc „Drogi Neokatechumenalnej”.

Statut 184. Kościół Warszawski widzi potrzebę katechezy dorosłych, która powinna mieć charakter permanentny, a jej celem powinno być pogłębienie i rozwinięcie wiedzy religijnej oraz przygotowanie dorosłych do apostołstwa i ewangelizacji (por. KPK 779). Stosownym środkiem do katechizacji dorosłych jest Radio „Józef”. Istotna jest katecheza małżeństw, która stanowi ważną pomoc w pogłębianiu relacji małżeńskich i rodzinnych (por. KPK 1063).

Statut 185. Katechezą winni być objęci rodzice dzieci przygotowywanych do Chrztu świętego, Pierwszej Komunii świętej i Bierzmowania.

Statut 186. Zalecaną formą katechezy dorosłych jest udział w formacji prowadzonej w ramach ruchów religijnych, grup modlitewnych i stowarzyszeń apostołskich działających w parafii, zaś członkowie poszczególnych grup zawodowych realizują katechezę dla dorosłych także w ramach swoich duszpasterstw (zob. Aneks I2 pkt 15).

Statut 187. Szczególną formą katechezy dorosłych jest duszpasterstwo akademickie, obejmujące zarówno studentów jak i pracowników naukowych szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych działających na terenie Archidiecezji.

- **Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii Rzymsko-katolickiej w szkołach**

Niniejsze *Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii rzymsko-katolickiej w szkołach publicznych* zostały opracowane na podstawie *Dyrektorium Kościoła katolickiego w Polsce z 20 VI 2001 roku* oraz *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 IV 2007 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562, Dz. U. Nr 130, poz. 906, z 2008 r. Nr 3 poz. 9). Celem *Zasad* jest udzielenie pomocy katechetom w tworzeniu wymagań edukacyjnych oraz w rozwiązywaniu problemów z zakresu oceniania osiągnięć edukacyjnych i postępów w nauce religii dzieci i młodzieży

§ 1. Na podstawie § 1 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.) określa się zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów z religii w publicznych i niepublicznych szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych dla dzieci i młodzieży, w tym w szkołach artystycznych i specjalnych.

§ 2. 1. Osiągnięcia edukacyjne ucznia, który uczestniczy w zajęciach z religii na podstawie oświadczenia, o którym mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.) podlegają ocenianiu.

2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela religii poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z *Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* oraz realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, uwzględniającego tę *Podstawę*.

3. Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.

§ 3. 1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z religii odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.

2. Ocenianie wiadomości i umiejętności ucznia z religii ma na celu:

1) systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;

2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju;

3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;

4) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia;

5) umożliwienie nauczycielom religii doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. W przypadku religii ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

1) formułowanie przez nauczycieli religii wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z tych zajęć;

2) ocenianie bieżące i ustalanie ocen śródrocznych, według skali i w formach przyjętych w danej szkole;

3) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w § 12;

4) ustalanie ocen rocznych, według skali, o której mowa w § 11 ust. 2;

5) ustalanie warunków i trybu uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana;

6) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce, zgodnie ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego, określonymi w statucie szkoły.

§ 4. Nauczyciele religii na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;

2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;

3) warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.

§ 5. 1. Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel religii uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

§ 6. 1. Nauczyciel religii jest obowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 pkt 1, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych, o których mowa w § 4 pkt 1, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, następuje także na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, o której mowa w art. 71b ust. 3b ustawy z 7 IX 1991 roku o systemie oświaty.

3. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych, o których mowa w § 4 pkt 1, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

§ 7. 1. Rezygnację z uczestniczenia w nauce religii składają rodzice (prawni opiekunowie) lub – w przypadku ucznia pełnoletniego – on sam, u dyrektora szkoły. Rezygnacja z uczestniczenia w zajęciach z religii może nastąpić w każdym czasie i traktowana jest jako zmiana oświadczenia, o której mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.).

2. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć z religii na podstawie zmiany oświadczenia, o której mowa w ust. 1, uczniowi nie ustala się odpowiednio ocen śródrocznych i rocznych, a w dokumentacji przebiegu nauczania nie dokonuje się żadnych wpisów.

§ 8. 1. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.), w klasie programowo wyższej, uczeń jest objęty nauką religii.

2. Pozytywną ocenę roczną z nauki religii może otrzymać ten uczeń, który w klasie programowo niższej został sklasyfikowany na pozytywną ocenę roczną.

3. Ocenę pozytywną z poprzedniego roku nauczania może uzyskać, o ile będzie uzupełniać braki w sposób uzgodniony z nauczycielem religii. W takim przypadku, przy ustalaniu ocen śródrocznych i rocznych, nauczyciel uwzględnia również te oceny bieżące, które uczeń uzyskał w wyniku uzupełniania braków. Gdy uzupełnienie braków nie jest możliwe, uczeń może być objęty nauką religii w kolejnym roku szkolnym, po przystąpieniu do egzaminu klasyfikacyjnego wyznaczonego przez dyrektora szkoły.

4. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w ust. 3, przeprowadzany jest na zasadach określonych w § 12 i obejmuje te treści zawarte w programie nauczania, których uczeń nie zrealizował we wcześniejszym toku kształcenia.

§ 9. 1. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii oraz ustaleniu – według skali określonej w statucie szkoły – oceny śródrocznej z tych zajęć.

2. Klasyfikację śródroczną uczniów przeprowadza się w terminach określonych w statucie szkoły.

3. Klasyfikacja roczna, począwszy od klasy I szkoły podstawowej, polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii w danym roku szkolnym oraz ustaleniu oceny rocznej z tych zajęć, według skali, o której mowa w § 11 ust. 2.

4. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciele religii są obowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego ocenie rocznej z religii, w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

§ 10. 1. Oceny śródroczne i roczne z religii ustalają nauczyciele religii.

2. Ocena roczna z religii nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

3. W szkołach (oddziałach) integracyjnych ocenę śródroczną i roczną z religii dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel religii, po zasięgnięciu opinii nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne, o którym mowa w odrębnych przepisach.

§ 11. 1. Oceny bieżące i oceny śródroczne z religii ustala się według skali określonej w statucie szkoły.

2. Oceny roczne z religii ustala się w stopniach według następującej skali:

- 1) stopień celujący – 6;
- 2) stopień bardzo dobry – 5;
- 3) stopień dobry – 4;
- 4) stopień dostateczny – 3;
- 5) stopień dopuszczający – 2;
- 6) stopień niedostateczny – 1.

4. Oceny śródroczne i roczne z religii nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 12. 1. Uczeń może nie być klasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny śródrocznej lub rocznej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na religię w szkolnym planie nauczania.

2. Termin egzaminu klasyfikacyjnego z religii uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

3. Egzamin klasyfikacyjny z religii przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.

4. Egzamin klasyfikacyjny z religii przeprowadza nauczyciel religii w obecności innego nauczyciela religii wskazanego przez dyrektora szkoły.

5. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego z religii mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.

6. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego z religii sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- 1) imiona i nazwiska członków komisji, o których mowa w ust. 4,
- 2) termin egzaminu klasyfikacyjnego;
- 3) zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne;
- 4) wyniki egzaminu klasyfikacyjnego oraz uzyskane oceny.

Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

7. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z religii w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny wpisuje się „nieklasyfikowany”.

8. Fakt nieklasyfikowania ucznia z religii nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.

§ 13. Ustalona przez nauczyciela religii albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego ocena roczna z religii jest ostateczna, z zastrzeżeniem ust. § 14.

§ 14. 1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że ocena roczna z religii została ustalona niezgodnie z zasadami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie 7 dni od dnia zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

2. W przypadku stwierdzenia, że ocena roczna z religii została ustalona niezgodnie z zasadami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala ocenę roczną.

3. Termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

4. W skład komisji wchodzi:

- 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
- 2) nauczyciel religii prowadzący zajęcia z religii, który ocenę ustalił,
- 3) jeden lub dwóch nauczycieli religii z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzących zajęcia z religii.

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt. 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego zajęcia z religii, z tym, że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

6. Ustalona przez komisję ocena roczna z religii nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

7. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:

- 1) skład komisji,
- 2) termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2,
- 3) zadania (pytania) sprawdzające,
- 4) wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę;

Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

8. Do protokołu, o którym mowa w ust. 7, dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.

9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił w wyznaczonym terminie do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.

§ 15. 1. Uczeń, który nie uzyskał oceny rocznej z religii lub uzyskał roczną ocenę niedostateczną powinien uzupełnić braki w następnym roku szkolnym, w formach i terminie ustalonych przez nauczyciela religii.

2. Przy uzupełnianiu braków przepis § 8 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 16. Oceną końcową z religii, wpisywaną na świadectwie ukończenia szkoły, jest ocena roczna uzyskana przez ucznia w klasie programowo najwyższej w danym typie szkoły.

*Podpisał: Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski
Abp Kazimierz Nycz*

- **Stanowisko MEN dotyczące zaliczania pracy katechetycznej realizowanej w parafii do pracy nauczycielskiej (fragment wyjaśnienia MEN z dnia 14 czerwca 2006 roku do Konferencji Episkopatu Polski)**

„Odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego należy wskazać, że parafialna działalność katechetyczna prowadzona przez katechetę w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego wymiaru zajęć powinna być traktowana jako praca nauczycielska w rozumieniu art. 88 ust. 1 *ustawy – Karta Nauczyciela* – wyrok z dnia 30 lipca 1997 r. sygn. akt II UKN 201/97 (OCNP 1998 r. Nr 11, poz. 347). Potwierdza to uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 13 czerwca 2001 r. sygn. akt III ZP 32/00 (OSNP 2002 r. Nr 74, poz. 165). Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 sierpnia 2000 r. sygn. akt II UKN 661/99 (OSNP 2002 r. Nr 4, poz. 93) orzekł, iż nauczanie religii w punktach katechetycznych prowadzonych przez osoby prawne Kościoła Katolickiego (parafia) przed wejściem w życie *ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.) oraz *zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu uprawnień i obowiązków nauczycieli i wychowawców zatrudnionych w szkołach (placówkach)* prowadzonych przez osoby prawne Kościoła Katolickiego (M. P. Nr 30, poz. 316) było pracą nauczycielską w rozumieniu art. 1 ust. 1 w związku z art. 3 pkt 1 *ustawy – Karta Nauczyciela* oraz art. 2 pkt 3 *ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*.

Mając powyższe na względzie można stwierdzić, że **Sąd Najwyższy opowiedział się jednoznacznie za zaliczeniem pracy katechetycznej realizowanej poza szkoła do pracy nauczycielskiej. W sprawie tej mamy zatem do czynienia z ukształtowanym i jednolitym kierunkiem wykładni.** Wprawdzie wyroki Sądu najwyższego wydawane w indywidualnych sprawach nie wiążą formalnie sądów w innych sprawach, to jednak autorytet i pozycja Sądu Najwyższego pozwalają przypuszczać, że wyrażany przez niego pogląd mógłby zostać przyjęty i uwzględniany w podejmowanych decyzjach przez ZUS.”

- **Wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące uczniów, decydujących się na zaprzestanie uczęszczania na lekcje religii w ciągu roku szkolnego z dnia 6 marca 2008 roku**

"Przepisy dotyczące wyrażania życzenia w sprawie udziału ucznia w zajęciach z religii lub etyki sformułowane są w sposób ogólny, bez określenia dodatkowych warunków lub terminów dotyczących możliwości zmiany tego życzenia (§ 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach lub szkołach – Dz. U z 1992 r. Nr 36, poz. 155).

Należy przez to rozumieć, że zmiana powyższego życzenia, wyrażonego w formie oświadczenia, może być dokonana w dowolnym czasie w trakcie roku szkolnego.

Jeśli zmiana taka zostanie zgłoszona po zakończeniu klasyfikacji śródrocznej, należy oceną z religii umieścić w dokumentacji szkolnej i powiadomić o niej ucznia i jego rodziców. Ocena ta nie powinna być jednak uwzględniona w klasyfikacji rocznej, a na świadectwie ucznia należy w miejscu religia/etyka wpisać ---- („kreskę”), bez umieszczania jakichkolwiek dodatkowych adnotacji lub skreśleń.

Wyjaśniam również, że zajęcia z religii i etyki nie są zaliczane do kategorii zajęć dodatkowych. Religia i etyka są odrębnymi przedmiotami, organizowanymi w szkole na mocy art. 12 *ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* oraz przywołanych wyżej przepisów wykonawczych. Godziny przeznaczone na ich realizację są wyszczególnione jako osobna kategoria godzin zajęć szkolnych (§ 2 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w*

szkołach publicznych – Dz. U. z 2002 r. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.). Nie przewiduje się nowelizacji przepisów odnośnie tej kwestii."

- **Komunikat Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 14 marca 2012 roku dotyczący Pierwszej Komunii św. oraz Programu Nauczania Religii**

1. Sprawa Pierwszej Komunii św.

W związku z uchwaloną przez Parlament nowelizacją ustawy oświatowej, która zakłada przesunięcie obowiązku szkolnego 6-latków z roku 2012 na 2014, Komisja Wychowania Katolickiego w porozumieniu z Radą Stałą KEP podjęła decyzję, aby zachować wcześniej praktykowany termin Pierwszej Komunii św., do której dzieci przystępują w wieku 9 lat, a także zasadę, że dzieci uczęszczające do tego samego oddziału klasowego przyjmują Pierwszą Komunię św. w tym samym roku niezależnie od wieku.

W szczególności:

- a) dzieci, które rozpoczęły naukę w szkole w wieku 7 lat, realizują program dwuletni katechezy szkolnej oraz parafialnej i dla nich Pierwsza Komunia św. powinna być w klasie II,
- b) dzieci, które rozpoczęły naukę w wieku 6 lat, realizują trzyletni program przygotowania i przystępują do Pierwszej Komunii św. w klasie III,
- c) w klasach mieszanych, czyli tych, do których uczęszczają dzieci rozpoczynające naukę w wieku 6 i 7 lat, należy przyjąć zasadę, że do Pierwszej Komunii św. dzieci przystąpią w klasie II. Uwzględniając jednak sytuację religijno-moralną rodzin, warto rozważyć w diecezjach propozycję przystępowania dzieci do Pierwszej Komunii św. w klasie III.

2. Program Nauczania Religii i podręczniki katechetyczne

W tych diecezjach, w których aktualnie realizowany jest program oraz stosowane są podręczniki w oparciu o dotychczasową *Podstawę Programową* (z roku 2001), znowelizowana *Podstawa Programowa* z 2011 roku i opracowane w oparciu o nią nowe podręczniki do klas I-III szkoły podstawowej, wchodzi sukcesywnie od roku szkolnego 2012/13. Poniższe regulacje odnoszą się do dzieci, które w roku 2012/13 rozpoczynają naukę w klasie I.

W szczególności:

- a) w szkołach, w których nie ma klas złożonych wyłącznie z dzieci rozpoczynających naukę w wieku 6 lat, czyli wszystkie dzieci idą do Pierwszej Komunii św. w klasie II, korzysta się z podręczników dotychczasowych aż do czasu objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich. W klasie I można też używać podręczników zgodnych z nowym programem,
- b) w oddziałach klasowych złożonych z dzieci rozpoczynających naukę w wieku 6 lat, które idą do Pierwszej Komunii św. w klasie III, od roku szkolnego 2012/13 powinno się wprowadzać sukcesywnie podręczniki do nowego programu,
- c) w klasach zerowych, złożonych z dzieci, które rozpoczną naukę szkolną w wieku 6 lat, stosuje się nowe podręczniki, w pozostałych korzysta się z dotychczasowych.

Od roku szkolnego 2012/2013 należy również sukcesywnie wprowadzać nowy program i nowe podręczniki dla klas IV-VI szkoły podstawowej, dla gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.

Jednocześnie nie ulega zmianie ogólna zasada, według której zestaw podręczników dla danej diecezji ustala się na poziomie diecezji, wykorzystując materiały diecezjalne i ogólnopolskie.

- **Wyrok Trybunału w Strasburgu uznający i potwierdzający autonomię Kościoła w wyborze nauczycieli religii**

Kościół chrześcijański, nie tylko katolicki, w Europie i ich hierarchie mają mniejszą lub większą autonomię w swobodnym powoływaniu tych, którzy uczą ich doktryny w placówkach nauczania, dotowanych przez państwo. W ten sposób Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu wypowiedział się w sprawie, czy Kościół ma prawo odmówić zatrudnienia katechety, głoszącego poglądy sprzeczne z oficjalnym nauczaniem katolickim. Był to przypadek obywatela Hiszpanii, byłego kapłana katolickiego, który po przeniesieniu do stanu świeckiego, nadal nauczał religii i moralności katolickiej w jednej ze szkół publicznych w Murcji, głosząc przy tym w wielu punktach poglądy sprzeczne ze stanowiskiem Kościoła. Wywołało to uzasadnione niezadowolenie rodziców i wiernych i w efekcie miejscowy biskup nie odnowił z nim kontraktu w następnym roku szkolnym.

Zwolniony katecheta zaskarżył tę decyzję najpierw do sądu w swoim kraju, a gdy hiszpański Trybunał Konstytucyjny po długich rozważaniach podtrzymał te postanowienia, zwrócił się ze skargą do sądu w Strasburgu. Utrzymał, że zwalniając go, Kościół złamał jego podstawowe prawa, aby nie być dyskryminowanym, do wolności wypowiedzi oraz do prywatności osobistej i rodzinnej.

Żądaniom tym sprzeciwili się zarówno przedstawiciele Królestwa Hiszpanii, jak i Kościół katolicki za pośrednictwem konferencji biskupiej, a także różne międzynarodowe organizacje ochrony praw człowieka, np. Europejskie Centrum Prawa i Sprawiedliwości, które stały się trzecią stroną w tym sporze.

Ostatecznie Trybunał w Strasburgu wydał 15 maja wspomniany wyrok, potwierdzający prawo Kościołów do wolnego wyboru nauczycieli, którzy mają przekazywać ich nauczanie w szkołach publicznych, finansowanych przez państwo. Komentując to orzeczenie, watykański dziennik „L'Osservatore Romano” zwraca uwagę na jego cztery ważne skutki prawne i praktyczne.

Po pierwsze, wyrok ten w sposób bardzo jasny określa stopień autonomii wyznań religijnych w wyznaczaniu własnego personelu nauczającego religii i etyki. Wolność religijna ma nie tylko wymiar indywidualny, ale jest także wolnością publiczną wraz z nierozzerwalnym wymiarem wspólnotowym lub zbiorowym, który zobowiązuje państwo do szanowania decyzji różnych Kościołów i wyznań w tej sprawie. Chodzi przy tym nie tylko, a nawet nie tyle o swobodny wybór katechetów, ile szczególnie o wolne wyznaczanie nauczycieli religii i etyki, zważywszy że do kompetencji poszczególnych wyznań należy ocena tożsamości osób, które winny same podzielać zasady danej wiary.

Po drugie, wyrok ze Strasburga uświęca neutralność państwa w dziedzinie religii. Winno ono szanować kryteria, jakimi kierują się poszczególne wyznania przy wyborze swych katechetów, którzy powinni się wyróżniać swym prawidłowym nauczaniem i świadectwem życia chrześcijańskiego także w publicznych placówkach oświatowych, subwencjonowanych przez państwo. Trybunał uznał, że nie jest możliwe, aby państwo wyznaczało nauczycieli religii i moralności, nie łamiąc przy tym swego obowiązku zachowania neutralności w sprawach religii i nie urażając osobistych wierzeń każdego obywatela. Wyrok potwierdza w ten sposób prawa państwa do wymagania od katechetów dokładnych kwalifikacji

akademickich, takich samych, jak te, stawiane nauczycielom innych przedmiotów, zarazem jednak państwo nie może wybierać personelu nauczającego w dziedzinie religii, gdyż jest to niezbędna kompetencja Kościoła lub wyznania. Poszanowanie przez państwo decyzji podjętych przez wyznania w tej dziedzinie jest nienaruszalnym elementem wolności religijnej w jej wymiarze zbiorowym.

Po trzecie, Trybunał wyjaśnił wyraźnie, że prawo rodziców, aby ich nieletnie dzieci otrzymywały w szkołach publicznych formację religijną i moralną, zgodną z ich przekonaniami religijnymi, stoi ponad prawem nauczyciela do wolności wypowiedzi w klasie. W szkole pełniona jest funkcja nauczająca, powierzona przez rodziców uczniom określonego wyznania religijnemu, a nie konkretnej jednostce, która zajmuje się takim nauczaniem. Dlatego też rodzice mają najwyższe prawo do nauczania swoich dzieci w dziedzinie religii przez wykładowców wyznaczonych przez władze ich wyznania religijnego, a nie mianowanych bezpośrednio przez państwo ani nie przez nauczycieli, którzy nie pozostają w doskonałej zgodzie z zasadami wyznawanej przez siebie wiary.

I wreszcie w czwartym punkcie dziennik watykański wskazuje na potwierdzenie przez prawników ze Strasburga, że prawo rodziców do wychowania swych nieletnich dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi przeważa także nad hipotetycznym „prawem do stabilności zatrudnienia” nauczycieli. Tych, którzy są nimi nie z wyboru państwa, ale wyłącznie ze względu na zaufanie okazane im przez władze danego Kościoła lub wyznania. Ta więc zaufania natury religijnej, stanowiąca podstawę prawną wyznaczenia ich jako nauczycieli i będąca w każdym przypadku prawem danego wyznania do swobodnego wybierania własnego personelu, stoi ponad domniemaną stabilnością miejsca pracy.

Podsumowując autor artykułu – Silverio Nieto Núñez, doradca prawny episkopatu hiszpańskiego, zauważa, że wyrok Trybunału strasburskiego dał jasno do zrozumienia całej Europie, że w każdym publicznym ośrodku nauczania (a także w prywatnym) współżyją ze sobą różne prawa podstawowe i że ze względu na szczególną specyfikę nauczania religii - prawa wyznań religijnych do wyboru własnego personelu nauczającego oraz prawa rodziców i nieletnich winny stać ponad prawami nauczycieli do domniemanej wolności wyrażania się bądź stabilności ich miejsc pracy.

Na zakończenie dziennik watykański zapewnił, że Kościół katolicki szanuje wszystkie prawa podstawowe, zwłaszcza, jak w tym wypadku, wolność osobistą i rodzinną oraz prawo do wyrażania i swobodnego szerzenia własnych myśli przez wszystkie osoby. Zarazem jednak Kościół katolicki jest powołany do zapewnienia rodzicom, którzy chcą, aby ich nieletnie dzieci były wychowywane w wierze katolickiej, aby nauka i moralność, przekazywane im w szkole publicznej pozostawały w doskonałej zgodzie z tymi, które rodzice wybrali, jak również z doktryną i magisterium Kościoła.

[za (KAI) / Watykan]

- Informacja Ministra Edukacji Narodowej w sprawie regulacji dotyczących ramowych programów nauczania w szkołach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem regulacji dotyczących nauczania religii

Dnia 15 maja 2012 roku w siedzibie Ministerstwa Edukacji Narodowej odbyło się kolejne spotkanie przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej i przedstawicieli Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, dotyczące zapisów Rozporządzenia z dnia 7 lutego 2012 roku

w sprawie ramowych programów nauczania w szkołach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem regulacji dotyczących nauczania religii/etyki.

Zasady nauczania religii i etyki w szkołach, w tym zasady finansowania tych zajęć, nie uległy zmianie.

Ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół zostały określone w formie odrębnych załączników do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204). **Cała treść każdego załącznika stanowi zatem kompletny, odrębny ramowy plan nauczania dla danego typu szkoły.**

Każdy ramowy plan nauczania dla danego typu szkoły, określony w formie odrębnego załącznika do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, zawiera zajęcia o różnym charakterze:

- pierwsza grupa zajęć to **obowiązkowe zajęcia edukacyjne**, takie jak np. język polski, matematyka, język obcy itd.) **oraz zajęcia rewalidacyjne** dla uczniów niepełnosprawnych, **a wymiary tych zajęć są określone wprost w danym ramowym planie nauczania;**
- druga grupa zajęć to zajęcia edukacyjne, które stają się obowiązkowe po deklaracji rodziców (**religia/etyka, wychowanie do życia w rodzinie, języki mniejszości narodowych, etnicznych lub język regionalny oraz nauka własnej historii i kultury, zajęcia sportowe** w oddziałach i szkołach sportowych oraz w szkołach mistrzostwa sportowego), **a ich wymiar określają rozporządzenia w sprawie:**

- 1) warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 1992 r. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.);
- 2) sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999r. Nr 67, poz. 756, z późn. zm.);
- 3) warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 214, poz. 1579, z późn. zm.);
- 4) warunków tworzenia, organizacji oraz działania klas i szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1078).

Zarówno **jedne jak i drugie zajęcia w szkole publicznej realizowane są nieodpłatnie**, co jest zgodne z art. 70 ust. 2 Konstytucji RP stanowiącym, że nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna.

Podstawy prawne nauczania religii/etyki w szkołach publicznych

W świetle art. 53 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) nauczanie religii stanowi immanentny składnik zagwarantowanej w ustawie zasadniczej wolności religii. Dopelnieniem tej zasady jest regulacja zawarta w art. 53 ust. 4 Konstytucji, określająca, że religia kościoła lub innego związku wyznaniowego o uregulowanej sytuacji prawnej może być przedmiotem nauczania w szkole, przy czym nie może być naruszona wolność sumienia i religii innych osób. **Gwarancja wolności religii jest**

bezw warunkowa w tym znaczeniu, że państwo nie może wprowadzać pozakonstytucyjnych warunków korzystania z jej form wskazanych w art. 53 ust. 2 Konstytucji, które stanowiłyby ograniczenie tej wolności (np. wprowadzić odpłatność za uczestniczenie w obrzędach lub w nauczaniu religii).

W związku z regulacją zawartą w art. 53 ust. 4 Konstytucji, należy wskazać również **art. 70 ust. 2, który ustanawia zasadę bezpłatności nauczania w szkołach publicznych.**

Gwarancje nauczania religii katolickiej zostały zawarte ponadto w Konkordacie między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisanym w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318). **W art. 12 ust. 1 Konkordatu Państwo zagwarantowało, że szkoły publiczne podstawowe i ponadpodstawowe oraz przedszkola, prowadzone przez organy administracji państwowej i samorządowej, organizują zgodnie z wolą zainteresowanych naukę religii w ramach planu zajęć szkolnych i przedszkolnych.**

Na poziomie ustawodawstwa zwykłego, **nauczanie religii w szkołach publicznych reguluje ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.).** Ustawa o systemie oświaty w art. 12 ust. 1 wskazuje, że publiczne przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja organizują naukę religii na życzenie rodziców, a szkoły ponadgimnazjalne na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki decydują uczniowie. Pełna regulacja zasad nauczania religii w szkołach publicznych znalazła się w cyt. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej, które określa w sposób szczegółowy i kompletny wszystkie kwestie związane z nauczaniem religii, łącznie z wymiarem zajęć i wystawianiem ocen. **Zgodnie z § 8 rozporządzenia, nauka religii w przedszkolach i szkołach publicznych wszystkich typów odbywa się w wymiarze dwóch zajęć przedszkolnych (właściwych dla danego poziomu nauczania) lub dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Wymiar lekcji religii może być zmniejszony jedynie za zgodą biskupa diecezjalnego Kościoła Katolickiego albo władz zwierzchnich pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych. Tygodniowy wymiar godzin etyki ustala dyrektor szkoły. Trzeba podkreślić, że jedynym aktem prawnym, który określa wymiar nauki religii jest cyt. rozporządzenie, wydane przez Ministra Edukacji Narodowej w porozumieniu z władzami Kościoła Katolickiego, Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz władzami innych kościołów i związków wyznaniowych. Każda zmiana rozporządzenia wymaga również porozumienia z władzami ww. kościołów związków wyznaniowych.**

Ramowe plany nauczania

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa ramowe plany nauczania w szkołach publicznych. Ustawa nie definiuje przy tym pojęcia „ramowego planu nauczania”. Wytyczna zawarta w wymienionym przepisie ustawy nakazuje natomiast ministrowi uwzględnienie w akcie wykonawczym wydanym na podstawie omawianego upoważnienia wymiaru godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, obowiązującego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych dla poszczególnych etapów edukacyjnych, a także wymiaru godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych.

Na podstawie powyższego upoważnienia zostało wydane, obowiązujące do dnia 31 sierpnia 2012 r., rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.). Natomiast z dniem 1 września 2012 r. zacznie obowiązywać nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, podpisane w dniu 7 lutego 2012 r. (Dz. U. z dnia 22 lutego 2012 r., poz. 204). **Obydwa rozporządzenia określają ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół publicznych, w formie odrębnych załączników.** Natomiast bezpośrednio w treści rozporządzeń zawarto przepisy wskazujące, jakie rodzaje zajęć określają ramowe plany nauczania oraz w jaki sposób dyrektorzy szkół są obowiązani ustalać szkolne plany nauczania. W rozporządzeniu z 2002 r. każdy ramowy plan nauczania miał postać tabeli, w której wymienione były wszystkie zajęcia edukacyjne, wraz z ich wymiarem na poszczególnych etapach edukacyjnych. W każdej tabeli były wymienione zajęcia z religii/etyki oraz był podany ich wymiar. Jednak trzeba podkreślić, że regulacje te w odniesieniu do religii/etyki miały charakter wyłącznie informacyjny. Jak bowiem wcześniej wspomniano, **pełna regulacja zasad prowadzenia nauki religii w szkołach publicznych znajduje się w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach**, stąd też rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania może ustalony tam wymiar zajęć religii/etyki jedynie recypować, bez możliwości jakiegokolwiek modyfikacji.

Nowe rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania z 2012 r. zostało skonstruowane w sposób odmienny od dotychczasowego. Wprawdzie nadal każdy ramowy plan nauczania stanowi osobny załącznik do rozporządzenia, jednak nie mają one już kształtu tabelarycznego, ale charakter opisowy. **W każdym też ramowym planie nauczania szkoły publicznej dla dzieci i młodzieży znajduje się przepis stanowiący, że wymiar godzin przeznaczonych na realizację zajęć religii lub etyki, zajęć wychowania do życia w rodzinie, zajęć języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury oraz zajęć sportowych w oddziałach i szkołach sportowych oraz szkołach mistrzostwa sportowego określają przepisy, o których mowa w § 4 ust. 2 rozporządzenia.**

Nie ma zatem żadnej podstawy do tezy, iż religia/etyka nie została ujęta w ramowych planach nauczania.

Cytowanemu powyżej przepisowi w sprawie ramowych planów nauczania nadano takie brzmienie, ponieważ nie jest właściwe powtarzanie treści przepisu innego rozporządzenia, którego przedmiotem jest ustalenie wymiaru zajęć z religii – wystarczające jest bowiem (i bardziej poprawne) zamieszczenie odesłania do tego przepisu.

Trzeba podkreślić, że wszystkie zajęcia ujęte w ramowym planie nauczania, łącznie z tymi, których wymiar określają odrębne rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, nie mogą być w szkole publicznej realizowane odpłatnie, ponieważ naruszałoby to art. 70 ust. 2 Konstytucji RP (który stanowi, że nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna), a w przypadku zajęć religii - dodatkowo art. 53 ust. 1 i 2 ustawy zasadniczej.

Reasumując: rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania, które wejdzie w życie z dniem 1 września 2012 r., **nie wprowadza żadnych zmian w zakresie sposobu nauczania i wymiaru zajęć religii/etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury, zajęć**

sportowych. Nie powoduje też jakichkolwiek skutków w zakresie sposobu finansowania tych zajęć. W dalszym ciągu są one objęte finansowaniem w ramach części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

- **Oświadczenie Komisji Wychowania Katolickiego KEP - Wrocław 30 maja 2012 roku**

W dniu 30 maja 2012 r. odbyło się we Wrocławiu posiedzenie Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, któremu przewodniczył bp Marek Mendyk.

  Tematem posiedzenia była sprawa ujednoczenia praktyki przygotowania do I Komunii św. i do sakramentu bierzmowania w diecezjach polskich oraz tematyka II Tygodnia Wychowania, który odbędzie się w dniach 16 – 22 września br. pod hasłem: *Wychowywać, ale jak?*

  Komisja odniosła się do nowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych i podtrzymała stanowisko, że konieczne jest wyraźne przywrócenie zapisu sytuującego religię/etykę w ramowym planie nauczania.

  W związku z pojawiającymi się w niektórych placówkach oświatowych żądaniem dyrekcji, by programy nauczania religii podlegały procedurze opiniowania na poziomie szkół, Komisja przypomina wyraźny zapis § 4. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach, że *nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii.* Dlatego też katecheci mogą korzystać z programów i podręczników wskazanych przez miejscowe diecezje, a domaganie się jakichkolwiek opinii na temat programów i podręczników jest bezzasadne.

  Komisja odniosła się do trwającej od kilku tygodni w mediach dyskusji na temat wieku przystępowania do I Spowiedzi i Komunii św. Przypomniała stanowisko Kościoła wyrażone w KPK oraz wielu dokumentach posoborowych, że I Komunię św. poprzedza I Spowiedź wraz z rozgrzeszeniem.

W imieniu Komisji
ks. Marek Korgul
Sekretarz

PUNKT INFORMACYJNY

Zapraszamy do współpracy i na nasze strony:
www.informacja-warszawa.pl, www.skarbiecmazowiecki.pl oraz
www.skarbiecmazowiecki.org

Franciszek Frej

Punkt Informacyjny

00-246 Warszawa, ul. Miodowa 17/19, tel. 22 531 72 47

e-mail: informacja@aci.waw.pl

www.informacja-warszawa.pl

Punkt czynny: pon. – pt. 9.00–18.00

sob. 9.00–15.00

Zespół redakcyjny

ks. kan. dr Marek Przybylski

ks. kan. mgr Paweł Sobstyl

ks. kan. mgr lic. Tomasz Zaperty

ks. kan. mgr Jacek Laskowski

ks. mgr Krzysztof Adamski

s. mgr Teresa Janek USJK

Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży

Kurii Metropolitalnej Warszawskiej

ul. Miodowa 17/19

00-246 WARSZAWA

tel. 22 531 72 21

e-mail: mprzybylski@mkw.pl